BUITEN de orde

jaargang 22, Ⓐ kwartaalblad Vrije Bond, winter 2010-2011

(T)rek in netwerken
Voedselsoevereiniteit
BDO Dossier Frankrijk

€ 2,50

Colofon Winter 2010 - 2011

Buiten de Orde is een uitgave van de Vrije Bond, anarchistische zelforganisatie.
Buiten de Orde verschijnt vier maal per jaar. Overname van artikelen met bronvermelding wordt van harte toegejuicht.

De deadline voor het volgende nummer is 16 april

Abonnementen
Leden van de Vrije Bond krijgen *Buiten de Orde* gratis thuis. Niet-leden kunnen zich abonneren door € 7,50 (minimumabonnement) óf € 15,00 (kostendekkend abonnement) over te maken op giro 5495473 tnv Vrije Bond te Amsterdam onder vermelding van 'abonnement Buiten de Orde'. Voor mensen in de gevangenis is *Buiten de Orde* overigens gratis. Oude nummers zijn op te vragen bij het secretariaat van de Vrije Bond.

Adressen Vrije Bond

Secretariaat
Postbus 16521
1001 RA Amsterdam
085 877 89 58
vrijebond@buitendeorde.nl
www.vrije bond.nl

Redactie Buiten de Orde
Postbus 16521
1001 RA Amsterdam
085 877 89 58
redactie@buitendeorde.nl
www.vrijebond.nl/buitendeorde

Solidariteitskas
Postbus 1338
3500 BH Utrecht
solidariteitskas@
buitendeorde.nl

ISSN: 09247629

Verkooppunten BdO:

Het Fort van Sjakoo, Amsterdam
Athenaeum, Amsterdam
De Rooie Rat, Utrecht
Rampenplan, Utrecht
Rosa, Groningen
Isis, Groningen
Zwart en Rood, Gent

Redactioneel

In dit winternummer gaan we heel diep in op de stakingen in Frankrijk, terwijl er maar één stuk is over Noord-Afrika, rechtstreeks van het Tahrirplein in Egypte. Lopen we daarmee de actualiteit mis? Niet als we daarbij zouden verklaren dat de processen zoals die zich in Frankrijk hebben afgespeeld voor een deel op dezelfde manier in Noord-Afrika te zien zijn: het volk wil de macht niet aan de mahdi's, imams of de politieke partijkaders, maar aan de eigen comités, die rechtstreeks vanuit de massa's opereren. Het verhaal van Frankrijk is uitgegroeid tot een dik dossier, omdat dit verhaal ook elders herkenbaar is.

Aarzelend probeert dit nummer te speculeren welke eisen we hier in Nederland kunnen stellen om hetzelfde te bereiken: basisinkomen, zelfbeschikking over het voedsel, afschaffing van de mondiale markt, die plaats maakt voor de markt op het plein in de volkswijken. Speculaties? Of zaken waarover we netwerken kunnen opzetten, zodat die eisen worden genuanceerd omdat ze door iedereen worden verwoord? En hoe doen we dat? Binnen de Vrije Bond, waarin tal van opkomende groepen zich presenteren? Of in basisacties, zoals met de postbodes of elders? Met het grote verhaal van de internationale solidariteit of met een kijkje bij onze kameraden in Indonesië, waar men ook de eigen organisatie aftast?

De redactie heeft zich intussen uitgebreid met twee kameraden uit Leuven, die ook ideeën hebben over uiterlijk en innerlijk van het blad. Dat zal zeker zijn uitwerking hebben op de toekomst. Maar misschien heb jij, lezer ook suggesties...

Veel leesplezier!

De redactie

Inhoudsopgave

Plakacties in Den Haag

hoe effectief is deze propaganda?

In de Schilderswijk, langs de sluipwegen naar het station in de Spoorwijk en rond de Sociale Academie en het Laakkwartier, in de binnenstad met zijn monumentale panden en voormalige achterbuurten. Overal duiken ze op: de zwarte mieren, de sprekende katten – men kan er niet meer onderuit: in Den Haag preken de muren de anarchie. Dat is ons werk...

DOOR HAAGS ANARCHISTIES KONTAKT

WIJ KIEZEN VOOR PLAKACTIE

Dat ik dit werk vroeger onbelangrijk heb gevonden komt door de lage waardering die doorgaans aan plakken wordt gegeven. Naar mijn idee wordt het door mede-actievoerder/sters altijd belangrijker gevonden om naar een demo, picketline of manifestatie te komen. Zelf voel ik me altijd een beetje gefrustreerd door de enorme hoeveelheid energie en geld die verloren gaat in 'organiseren' terwijl dit weinig resultaat oplevert. Demonstreren kan een gevoel van onderlinge verbondenheid geven en daarnaast de hoop dat verandering mogelijk is. Dit gebeurt bij mij alleen bij spectaculaire uitzonderingen in het buitenland.

Het eigenlijke doel van deze indirecte actie van plakken is het presenteren van een mening en dan hopen dat meer mensen diezelfde mening krijgen. Een demo duurt helaas maar kort en als ze al opgemerkt wordt, schrikt ze vaker af dan dat ze aantrekt. Posters blijven soms maandenlang op een plek aanwezig. Daar komt bij dat je iedere keer opnieuw, wanneer je langs een door jouw aangeplakte poster fietst, een gevoel van voldoening ervaart en dat motiveert.

Gewoonlijk kondigen posters een demonstratie of evenement aan. Deze posters hebben daarmee een houdbaarheidsdatum, zodat er veel verloren gaat en er voor elke actie werkdruk op de plakker/sters komt. Gelijkgestemden weten meestal al wat er gaat gebeuren. Algemene posters die de basis van een idee uitleggen vind ik daarom zinniger.

Juist door alleen kennis en middelen aan te bieden moedig je mensen aan zelf verantwoordelijkheid te nemen en iets te bedenken. Hoe kleiner de groep, hoe meer gelegenheid er is voor radicalisering. Ik denk dat tien vastberaden, kleine groepjes meer bereiken dan een massale demo Maar deze groepjes zullen pas gevormd worden en gaan handelen op het moment dat ze weten dat er honderden mensen achter ze staan, ook al kennen ze deze niet. Propaganda kan hun dit gevoel geven. En dat is de belangrijkste functie van deze actie. Als toevallig passerende consumenten ook nog eens hun mening aanpassen, is dat helemaal mooi meegenomen.

De anonimiteit achter een poster zie ik ook als pluspunt. Wanneer je er, net als ik, uitziet als een stereotype werkloze krakerster dan is het beter dat de boodschap niet aan een gezicht wordt gekoppeld. Op die manier kunnen mensen onbevooroordeeld de informatie tot zich nemen. Verder denk ik dat een poster een signaal afgeeft aan mensen die er net zo over denken als ik, dus dat er meer mensen zijn die het niet met het kapitalistische systeem eens zijn en dat er dus verzet is. Een demo doet dit ook, maar geeft nieuwelingen niet de kans zich hierbij aan te sluiten. Dit maakt hen passief omdat er steeds afgewacht moet worden tot er weer iets georganiseerd word.

EERST KWAMEN ER ZEEFDRUKKEN EN IMITATIES

We waren begonnen met het verspreiden van met de hand gezeefdrukte posters die werden gedrukt in de locale kunstacademie. Nooit is hierbij enige hinder geweest, ik neem aan dat dit in andere steden ook zo werkt. Wel moest je weten hoe de machines werken en moest je daar in de pose van een zelfverzekerde student naar binnen wandelen. Het idee hierbij was dat de posters moesten opvallen tussen al het blitse massadrukwerk. Het ambachtelijke moest iets persoonlijks uitstralen, waardoor

de posters zich behalve inhoud ook in uiterlijke vorm konden onderscheiden. Er werd gekozen voor kwaliteit in plaats van kwantiteit gekozen, omdat we toen meenden dat er toch nooit met de enorme hoeveelheid commerciële propaganda geconcurreerd kon worden.

Maar de tijd en de kosten die hierin gingen zitten werden te veel om dit vol te houden. Meestal werden er zo'n vijftig posters gedrukt en daarvan deelden we de meesten nog uit aan bekenden. Dus bleven er maar twintig over voor op straat. Maar we ontdekten dat je elk vel op A3-formaat kon snijden en dat we dit ergens gratis konden kopiëren. Zo konden we ergens hele rollen bruin pakpapier meenemen. Op een zaagmachine kun je die mechanisch op A3-lengte afzagen. Vervolgens hebben we dat papier om een A3-vormig karton gewikkeld dat daarna aan de zijkant werd afgesneden. Dit was de snelste manier om goedkoop (of gratis) rolpapier op maat te krijgen. Vervolgens hebben we er met rode spuitverf een sjabloon op gespoten. Een spuitbus is goed voor 400 posters, meerdere kleuren/lagen zijn daarop mogelijk. Wanneer je hiervan kleurenkopieën maakt, ziet het er bijna net zo mooi uit als een zeefdruk terwijl het sneller en goedkoper is. Helaas bestonden de posters vaak uit een enorme lap geschreven tekst, waarvoor maar weinig mensen de moeite namen om het te lezen. Juist deze posters werden expres overgeplakt door plakbedrijven, of door onbekenden doorgekrast of weggehaald.

De zwarte mier

Daarom vonden we dat er eerst met kapitalistische propaganda afgerekend moest worden voordat het zin had eigen ideeën te verspreiden. De zwartemierencampagne ging van start, een soort oorlog tegen de reclame. Het idee was om elk reclameposter op straat te beplakken met een mier. De mier zou naar geen enkele organisatie verwijzen, deels om verwarring te zaaien, deels om vergeldingsacties tegen andere linkse propaganda te voorkomen. Wat er om te beginnen echter mis ging, was dat iedereen op zijn/haar eigen houtje met plakken begon, zonder andere mensen actief te benaderen, waardoor elke plakker het als persoonlijk project zag en er geen samenwerking totstandkwam.

Ook was het concept nog niet helemaal uitgedacht toen ermee begonnen werd. Er werd gehoopt dat graffitischrijvers en streetart-hipsters aan de strijd tegen reclame mee gingen doen. Wij actievoerders waren immers maar één subcultuur van de velen. En de zwarte mier zou een manier worden om meer subculturen aan elkaar te verbinden. Graffiti heeft meer impact dan alle politieke sabotage bij elkaar. Er heerst een sterke antiautoritaire mentaliteit onder de graffitispuiters maar die zijn niet gericht op een idealistisch. Er werd gehoopt dat door de mieren graffitispuiters bewust plekken gingen kiezen om zelf ook het reclamesysteem aan te pakken en niet alleen om op te vallen. Maar dat lukte niet. Graffiti van anderen voor eigen doeleinden gebruiken is een fout idee, dat ik van communistische partijen ken, maar dat hier gelukkig niet werkte. Van het eerste communiqué dat aan de spuiters gericht was zijn er ook maar vijf geplakt.

'Iedereen praatte erover en haatte de mier

Omdat het niet de bedoeling was dat propaganda overgeplakt werd, maar wel alle reclame, hadden we een manifest geschreven. Het koste bij de opstelling van het stuk veel moeite om deze twee groepen uit elkaar te houden. Kort gezegd kwam het erop neer dat alles wat uit eigenbelang geplakt werd en deel uitmaakte van het spektakel, overgeplakt moest worden. Wat geplakt werd voor algemeen belang en toeschouwers aan het denken zette in plaats van ze passief te maken, mocht blijven hangen. Deze nieuwe definitie legde ons een beperking op: nazi-stickers lieten we ongemoeid, maar stickers met culturele evenementen beplakten we wel. Zowel plakbedrijven als *arty-farties* kregen iets tegen de mier en krabden ze weg.

Een jaar zijn we hiermee doorgegaan. Er zijn tussen de tien en vijftienduizend stickers geplakt. De laatste maanden domineerde – ondanks felle tegenstand – de mier het gehele straatbeeld. Uit verveling werd zelfs begonnen met tramreclames en etalages omdat al het andere al was overgeplakt. Iedereen praatte erover en haatte de mier. Deels was het doel bereikt omdat mensen uit het spektakel waren losgekomen, maar het was ook een mislukking, omdat iedereen tegen de mier was en niet tegen het systeem.

Slechte ontwerpers imiteren, goede ontwerpers stelen

Wij hadden dus van niemand hulp gekregen, zeker niet van politieke groepen. We hoefden dus geen richtlijnen te bedenken om politieke organisaties te sparen. Wel wonnen we veel aan zelfvertrouwen. Het is mogelijk om met weinig mensen en geen geld prominent op straat aanwezig te zijn, met betaalde plakkers te concurreren en ze te verslaan.

De zwarte kat

Op straat konden we met een letterlijk schone lei beginnen met het verspreiden van anarchistische propaganda.

En zo hebben we de zwarte kat bedacht; een simpel getekende kat met een praatwolkje waarin elke keer iets anders kon staan. Er zijn anders zoveel inhoudelijke onderwerpen waarvoor je een poster zou kunnen maken dat het lastig is te kiezen. Met dit concept kunnen er in één dag tien verschillende themaposters worden gemaakt en kan duidelijk gemaakt worden de anarchie al deze thema's overkoepelt. Bijna alle teksten komen uit een anarchistisch citatenboek of van spandoeken af. 'Slechte ontwerpers imiteren, goede ontwerpers stelen.'

De kattenserie is tot nu toe het grootste succes. Het wordt door vreemden gefotografeerd en op internet gezet als zijnde 'street art': google maar met de term 'zware kat', en je zult merken dat het dier een zeer lang leven beschoren is. Iedereen kent het beest nu en veel mensen zijn het met de teksten eens zonder dat ze daarvoor van anarchie gehoord hadden. Nu de kat hip is, is ze ook op andere propaganda afgebeeld. Door de campagne is het bezoekersaantal van de Haagse anarchistische bibliotheek bijna verdubbeld.

Wat er in de toekomst geplakt zal gaan worden is nog onbekend. Wel gaat er meer geplakt worden. Posters plakken is goedkoper en leuker dan actie voeren. Het kan op elk moment, waaneer je maar zin heb, gedaan worden. Actievoeren blijft ook belangrijk, maar de verhouding is op dit moment een beetje scheef. Propaganda maken is minstens zo belangrijk als organiseren. Voordat mensen zich kunnen aansluiten moeten ze eerst van het bestaan van anarchie weten.

Tips voor plakkers

Vegalijm maak je door meel met koud water in een beker te mengen. Breng ondertussen een pan water aan de kook en voeg de opgeloste meel en veel suiker toe, flink roeren en het is klaar. Voor extra plakpower is Bizon houtlijm goed, waterglas zorgt voor regenbestendigheid en gestampt glas helpt tegen krabbers. Lijm vervoeren in een klein plastic tasje met hengsels is makkelijker dan een emmer. Blokkwast erbij en fietsen maar!

Over het 2.Dh5-festival en perspectieven

In november 2010 hebben we weeral de zesde editie van het 2.Dh5-festival afgewerkt. Ondanks een fanatiek tegenwerkend spoorwegbedrijf voltrok zich een uitgebreid programma waarin allerlei aspecten omtrent activisme en wereldversleutelen aan bod kwamen en dat door tenminste 150 deelnemers bezocht werd. Hoewel niet alles ging zoals gepland en niet alle verwachtingen zijn ingelost, kunnen we toch weer spreken over een geslaagd weekend.

DOOR 2.DH5-CREW

De opzet van het festival

Het festival heeft als hoofddoel een plaats en moment te creeren waar uitwisseling van kennis en ervaring, zowel in theorie als praktijk kan plaatsvinden. Deze kennis en ervaring gaan over methoden en strategieën om aan de wereld te sleutelen.

Het gaat op het festival niet over wat er allemaal mis is, maar de nadruk ligt op (het beantwoorden van) de vraag: wat kunnen we er aan doen, hoe kunnen we dingen veranderen? We willen kennis verspreiden en delen over 'technieken, methoden en strategieën om de wereld te versleutelen'. En we willen dat op veel verschillende niveaus en uiteenlopende manieren: van theoretische lezingen tot praktische workshops, of kunstzinnig verbeeld.

Het hele gebeuren wordt lowbudget georganiseerd. Het festival blijft hierdoor betaalbaar en we houden het voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk. Met tal van andere maatregelen die we treffen proberen we de drempel voor deelname aan het festival zo laag mogelijk te houden. Door de betrokkenheid van de mensen die dit mee mogelijk maken blijft de kwaliteit van het festival hoog!

We hebben voor onszelf een aantal hoofdlijnen vastgelegd die in het festival moeten terugkeren, en dus ook in de verschillende onderdelen van het festival. De belangrijkste hoofdlijnen zijn: toegankelijkheid van bewegingen, zichtbaarheid van campagnes, dilemma's van (tegen)machtsvorming, ontsnappingsroutes uit de polder en netwerken en andere structuren van organisatie.

Sinds 2008 hebben we een centraal thema waarrond we de workshops plannen. Zo proberen we in het hele weekend een coherent geheel te realiseren en streven we meer verdieping na. Vorig jaar hebben we als thema 'organiseren' gekozen. We hadden echter het idee dat we daar nog niet klaar mee waren en hebben daarom in de laatste editie verder gebouwd aan dit onderwerp.

Tilburg 2010

Hoewel we veel positieve reacties kregen op het programma van 2009 en daar ook hele zinnige workshops plaatsvonden, hadden we het idee dat we te weinig waren opgeschoten. Natuurlijk waren er ook een paar andere gelegenheden geweest (Appelscha, 1 meidiscussie) waar deze problematiek aan bod was gekomen en vonden we het geweldig dat er in de praktijk campagnes van de grond waren gekomen, zoals de steun aan de stakende schoonmakers. Ook werden (en worden) binnen verschillende groepen de strategieën verscherpt en ontstaan er steeds meer anarchistische lokale groepen. Er wordt in het land veel aandacht besteed aan de manier waarop men zichzelf en anderen organiseert. Helaas blijft dit alles over het algemeen gesloten en zijn we niet slagkrachtig genoeg om daadwerkelijk het sneeuwbaleffect te hebben dat nodig zou zijn om de maatschappelijke ontwikkelingen echt te beïnvloeden.

De centrale vraag van het festival in 2010 was dan ook: hoe kunnen we, vertrekkend vanuit ieders eigenheid, linkse, buitenparlementaire structuren organiseren om weer een deuk in een pak boter te kunnen slaan. Wat is er nodig om een open en slagkrachtige beweging te worden die een effectieve tegenmacht kan organiseren?

Misschien ten overvloede willen we nog even zeggen dat we het niet over 'verbreding' hebben. Dat woord wekt de suggestie dat je water bij de wijn wilt doen om zieltjes te winnen. Wel vinden we dat we nu met veel te weinig mensen zijn en ons best moeten

doen om te groeien. We geloven dat die groei niet ten koste mag gaan van essentiële ideeën, uitgangspunten en werkwijzen. We zijn ervan overtuigd dat er veel mensen op dezelfde lijn zitten, maar dat we hen nu niet bereiken of vaker nog, om verschillende redenen, niet aanspreken. Die redenen moeten we kunnen benoemen, zonder bang te zijn voor (onderlinge) conflicten en meningsverschillen, die kunnen ons immers zelfs verder brengen. Belangrijker is dat we overeenkomsten herkennen en waarderen en dat we begrip hebben voor elkaars verschillen.

Het programma was gevarieerd en van hoge kwaliteit. Het is hier niet de plek om uitgebreid op de verschillende workshops in te gaan die daar hebben plaats gevonden. Op dit moment verzamelen we nog alle gemaakte verslagen van verschillende workshops voor een archief op onze website. Er zijn interessante presentaties en discussies geweest over strategieën tegen het migratiebeleid, over (het ontbreken van) een strategie tegen de verrechtsing van de samenleving en over hoe we ons als 'beweging' zouden kunnen organiseren. Verder hadden we debatten en lezingen over woonstrijd en arbeidersstrijd en veel meer. In het bijzonder was de lezing van Dennis Bos over de geschiedenis van de radicale arbeidersbeweging in Nederland erg goed ontvangen.

Gelukkig bestaat het festival niet enkel uit lezingen, discussies en andere soorten workshops. Er was ook dit jaar veel ruimte voor gezelligheid, feest en vertier. Zowel door de verschillende locaties als door de strakke organisatie was de sfeer op het festival over de hele lijn uitmuntend. Zelfs wanneer bijna alle mogelijke verschillende splinters en spaanders van de linkse beweging in één ruimte samen waren. Waarlijk, een historisch moment.

Vervolgstappen

De plenaire bijeenkomst van zondag 21 november was naar goede gewoonte een eerste moment om het festival te evalueren en naar de toekomst te kijken. Anders dan de vorige jaren was er deze keer een grote groep, ruim vijftig mensen, die deelnam aan deze laatste evaluerende zitting. Mensen reageerden erg enthousiast over het afgelopen festival en gaven aan dat men het belangrijk vindt dat we volgend jaar weer een festival gaan organiseren. Het idee om een weekend samen over verschillende onderwerpen en issues van gedachten te wisselen, zowel in de vorm van de workshops, maar zeker ook tussen de soep en de patatten.

Uit deze laatste plenaire zitting bleek bovendien dat er ook behoefte was aan het vervolgen van een aantal discussies die werden gevoerd tijdens het festival. Discussies die we niet konden laten liggen tot volgend jaar. Met name ging het over de discussies die dicht bij de centrale vraag liggen, namelijk: wat is er nodig om een open en slagkrachtige beweging te worden die een effectieve tegenmacht kan organiseren? Workshops zoals die over affiniteitsgroepen, netwerken, 'connecting the dots' gingen hier dieper op in, maar ook de workshops over de strategie tegen de verrechtsing en over studentenstrijd, woonstrijd en arbeidsstrijd.

Van het Alarmcafé in Utrecht kregen we de mogelijkheid om half december deze discussie voort te zetten. Daarom hebben we er een debat georganiseerd over de basisvoorwaarden voor bewegingsopbouw. De verschillende sprekers noemden als intern probleem waar we bij bewegingsopbouw tegenaan lopen voornamelijk de drempels die bestaan tussen de beweging en de rest van de maatschappij. De beweging bevindt zich binnen een bepaalde subcultuur, waar de ideeën, gedragingen en uitstraling redelijk uniform zijn. Bovendien hebben we een moeilijk te verkopen boodschap. Daarbij zijn we met weinig mensen, waardoor afstanden tussen deze mensen groot zijn, er te weinig potentieel kan aangeboord worden én waardoor het extra lastig is om uit die subcultuur te breken.

Strategisch maken we de fout dat we ons weinig richten op wat we wel kunnen bereiken. Willen we dat laatste echter wel doen, zoals Doorbraak dat probeert, dan is dat een langzaam proces.

De studenten zijn hierin een bijzondere groep. Te weinig mensen zijn nu bezig met het organiseren van de studenten in Nederland, maar als groep zijn ze relatief makkelijk te organiseren. Er zijn namelijk een aantal belangrijke positieve randvoorwaarden: ze hebben een goed ontwikkeld informeel én formeel netwerk. Studenten zijn met andere woorden erg makkelijk te bereiken. Bovendien is het een duidelijke omlijnde groep met gemeenschappelijke cultuur en belangen.

Als laatste probleem werd aangegeven dat er onder de mensen die actief zijn sterke fragmentatie bestaat. Dit zou komen door een vergaande scherpslijperij en het begaan zijn met single issues.

Om deze problemen aan te pakken moeten radicale groepen beter op elkaar afgestemd geraken. Discussies als deze dragen hier op een bescheiden manier aan bij. Er zijn twee belangrijke denkpistes: een die gericht is op de beweging zelf, een andere die meer gericht is op de 'buitenwereld'. In het eerste geval hebben we nood aan een ideologie, organisatiemodellen, strategieën en plannen en deze moeten we dan duidelijk uitdragen ter inspiratie en verdere verspreiding. Een aantal belangrijke randvoorwaarden die vervuld dienen te worden, zijn: een organisatorische structuur, eigen media, naamsbekendheid; de ideeën en praktijk moeten dienen als bindmiddel tussen verschillende groepen. In

het tweede geval is het belangrijk te investeren in contacten met de buitenwereld. Daarbij is het belangrijk om een antwoord te formuleren op de vraag wie of welke groepen dicht bij ons staan en hoe ze te bereiken zijn. In heel dit verhaal is het van essentieel belang dat we vanuit onze eigen kracht en met ons eigen perspectief vertrekken.

Op de twee trajecten (de beweging binnenin verder ontwikkelen en de beweging naar buiten toe vergroten) kunnen we nu al stappen zetten. Belangrijk is echter dat beide elkaar niet uitsluiten, maar mogelijk elkaar zelfs aanvullen. De beweging naar buiten toe vergroten gaat echter langzaam en stapje voor stapje. Dit heeft dus op korte termijn weinig resultaat, maar er zijn in dat traject al wel stappen te zetten. Met mensen die nog niet in beweging zijn, moet er gesproken worden in een zoektocht naar mensen die van onderop oplossingen willen organiseren voor hun problemen. Met onze handelingsperspectieven en de infrastructuur moeten we mensen kunnen inspireren en bewegen. De vraag blijft met welk verhaal kunnen we nieuwe mensen aanspreken en mobiliseren?

Voor de beweging zelf, moeten we eerst en vooral realistisch en eerlijk zijn over onze eigen kracht/macht. We zijn met weinig en moeten min of meer vanaf nul beginnen. Dan is het belangrijk om te doen waar men goed in is: situaties problematiseren en de aandacht erop vestigen. Van daaruit kan dan een dialoog met andere groepen of het ‘middenveld’ georganiseerd worden. Verder moeten we onze handelingsperspectieven en organisatiemodellen beter propageren en de lokale basis versterken. Belangrijk hierbij is dat we ook een (deel)strijd voeren die we kunnen winnen.

Er zijn ideeën genoeg die kunnen bijdragen aan continuïteit en verbreding. Een eerste stap zal echter zijn dat we op regelmatige basis een overleg willen organiseren van verschillende groepen (en individuen) die de verschillende afzonderlijke deelstrijden overstijgt. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen dan twee punten aan bod komen. Het eerste element is: waar zijn we mee bezig en hoe kunnen we elkaar daarin ondersteunen? Het tweede element kan dan een discussie zijn over een onderwerp dat ons allemaal aangaat. Bijvoorbeeld hoe krijg je geld voor een actie of campagne bij elkaar, hoe ga je om met pers...

Landelijk Overleg (basis)groepen

Naar aanleiding van deze discussie heeft een groep mensen het idee van een regelmatig overleg omarmd. Deze groep gaat een eerste bijeenkomst beleggen voor groepen en individuen, met als doel het actief propageren dat mensen zich in groepen gaan organiseren, door het organiseren in groepen te faciliteren, uitbouwen en verder propageren.

De eerste bijeenkomst zal zondag 27 maart in Utrecht plaats vinden van 13:00 tot 17:00 plus mogelijkheid tot uitloop. De bijeenkomst zal op inspirerende wijze ingeleid worden. Succesvolle voorbeelden uit binnenland en buitenland, uit het verleden en het heden moeten de wenselijkheid en de noodzaak aantonen van enerzijds het organiseren in groepen en anderzijds een regelmatig overleg tussen deze groepen.

Het tweede deel van het programma bestaat dan uit een discussie over de noodzaak en wenselijkheid van zo’n regelmatig groepenoverleg waar groepen zichzelf of hun activiteiten kunnen presenteren, waar individuen op laagdrempelige wijze in contact kunnen komen met zulke groepen en waarbij de groepen elkaar kunnen versterken door regelmatig uitwisselen van kennis en ervaring en indien mogelijk het op elkaar afstemmen van verschillende acties en campagnes.

De bijeenkomst wordt afgesloten met het in kaart brengen van de praktische consequenties van het eventuele besluit dat volgt uit de discussie. Maar we willen natuurlijk niet enkel deze consequenties in kaart brengen. We willen ook alvast stappen zetten om deze praktische zaken te regelen en uitvoeren.

Mocht je op de hoogte willen gehouden worden van dit groepenoverleg, of nog beter: wil je hier actief aan deelnemen, dan kan je een mail sturen naar bgo@riseup.net. De exacte locatie van het groepenoverleg is nog niet bekend. Wanneer dit is vastgesteld, zal dat bekend gemaakt worden via de verschillende kanalen die we ter beschikking hebben zoals www.indymedia.nl en www.2dh5.nl.

(t)rek in netwerken

Tijdens de laatste editie van het 2.Dh5-festival werd op zaterdag 20 november 2010 een workshop georganiseerd door Werkgroep Ver-Ander. De Werkgroep werd in oktober 2010 opgericht door activisten met verschillende achtergronden om dit onderdeel van 2.Dh5 te organiseren – en om daarna mogelijk door te gaan met de vraag hoe we netwerken verder kunnen ontwikkelen.

DOOR WERKGROEP VER-ANDER

WAAR VRAAGT DEZE TIJD OM? EEN TIJD WAARIN RECHTS HET PUBLIEKE DEBAT BEHEERST MET HAAR POPULISTISCHE SCHIJNOPLOSSINGEN, WAARIN AUTORITAIRE OPLOSSINGEN NIET GESCHUWD WORDEN EN LINKS IN HET DEFENSIEF ZIT.

Het zijn de eerste regels over de workshop in het 2.Dh5-programmaboekje. Om iets te kunnen concluderen over gewenste perspectieven ('Waar vraagt deze tijd om?') is het nodig te zien waar we nu staan en hoe allerlei ontwikkelingen gaan. Laten we daar zonder terughoudendheid naar kijken.

Activistisch links heeft in de afgelopen decennia veel aanhang gehad. Veel al dan niet bekende namen van toen hebben inmiddels carrière gemaakt en zijn ondertussen flink naar rechts opgeschoven. Ze zijn soms zelfs de regenten geworden die ze vroeger zo verafschuwden. Andere mensen hebben zich van de politiek afgewend, zijn hun eigen dingen gaan doen of hebben zich gefocust op hun binnenwereld (New Age, enz.). Een minderheid van hen is nog steeds op de een of andere manier actief in 'de beweging'.

Hoe komt dat? Pragmatisme? Opportunisme? Carrièredrang? Moegestreden en daardoor zich afgekeerd en iets anders gaan doen? Waarom is dat proces hoogst waarschijnlijk ook nú gaande? Wie nú actief is, is dat over een aantal jaren om uiteenlopende redenen mogelijk ook niet meer. Tenminste: als we in dezelfde valkuilen trappen.

De vraag die we moeten proberen te beantwoorden is: 'Waar liggen perspectieven om met meer mensen verder te komen? Moet je als groep activisten vanuit een sterk eigen profiel werken en kunnen veranderingen dan het beste via min of meer confronterende acties worden afgedwongen óf liggen er daarnaast mogelijkheden om – zonder de eigen identiteit te verliezen – doelen te bereiken door met anderen samen te werken?'

De titel van deze tekst is: rek / trek in netwerken. Rek: over de nog onbenutte mogelijkheden. Trek: we zien er de zin van in en hebben er zin in!

HUIDIGE ONTWIKKELINGEN

'Een andere wereld is mogelijk!' riep de andersglobaliseringsbeweging. Het leek wel alsof protestzanger Armand hier al vele jaren geleden op reageerde met een lied waarin hij zong: 'Suzy, het is zo moeilijk te geloven in een wereld die moet komen. Ze laat zo verdomd lang op zich wachten en er is zo weinig tijd.'

We leven in een hoogontwikkelde kapitalistische maatschappij die zich momenteel grotendeels haaks ontwikkelt op onze idealen. We doelen dan op de grote globale politieke ontwikkelingen, niet op kleine hoopgevende initiatieven. In de komende tien à twintig jaar is niet te verwachten dat er in deze omgeving een radicale omslag zal plaatsvinden. Integendeel: de kans dat het hier nog onaangenamer wordt, is juist vele malen groter. Denk maar eens aan steeds verdergaande controle (camera's, politie- en justitieregistraties, afluisteren en opslag van computer- en telefoongegevens, vastlegging van reisgedrag via chipkaarten en rekeningrijden, enz.).

Daarnaast zullen sociale en culturele voorzieningen nog verder worden afgebroken. Wordt de gezondheidszorg veel duurder, worden nog meer instellingen geprivatiseerd, moet er langer gewerkt worden, zal arbeid in toenemende mate geflexibiliseerd

worden, enz. Verder heerst er in de media, het parlement en de regering een door rechts gedomineerd klimaat waarin de werkelijke problemen (klimaat, voedsel, energie, grondstoffen en financiële crisis) gemaskeerd worden door het creëren van een vijand (allochtonen, moslims, terroristen) die bestreden moet worden. Daarin speelt een partij zonder interne democratie en die bovendien een leidersprincipe hanteert een hoofdrol en wordt deze voortdurende haat- en angstcampagne gelegitimeerd door rechtse burgerlijke partijen (VVD en CDA) en laten ook grote delen van links zich daarin meezuigen. Links weet hier geen aansprekend alternatief voor in de plaats te stellen.

Dan is er nog een andere ontwikkeling gaande in dit land: de demografische ontwikkeling. De vergrijzing neemt in de komende twee decennia enorm toe. Daar kunnen we kort over zijn: het gros van die bejaarde babyboomers wil geen fundamentele veranderingen. Ze willen vooral zekerheid. Alles wat daarin een bedreiging is, moet onder controle komen of naar buiten gedreven worden. De eerdergenoemde technologische ontwikkelingen, controle en repressie zullen daarbij heel goed van pas komen. We moeten vaststellen dat wij als anti-autoritaire activisten slechts een kleine minderheid zijn. Toen, nú en ook de eerstkomende tijd. Denk aan die demografische ontwikkeling: de meeste ouderen zullen we niet op de barricades tegenkomen.

Riskante toekomst?

We moeten ons ook realiseren dat wij, zelfs als we de macht op een serveerblad aangereikt zouden krijgen, voorlopig niet in staat zijn die macht te gebruiken. Om de economie onder beheer te krijgen bijvoorbeeld. Samengevat: we hebben de macht niet (over het geheel) en we krijgen de macht niet (over het geheel). In ieder geval niet in de komende decennia.

Vanzelfsprekend bedoelen we met 'macht' niet in de eerste plaats parlementaire macht. Nee, het gaat vooral om sterke opgebouwde posities die maatschappelijke ontwikkelingen wezenlijk zouden kunnen beïnvloeden. Macht die het mogelijk maakt om macht onder mensen te verdelen in plaats van over hen te heersen.

Ja, maar de 'kladderadatsch' dan? Er kan toch zomaar weer een nieuwe en nog veel diepere economische crisis uitbreken? In dat geval zullen de meeste mensen zich juist dan niet aangetrokken voelen door progressieve oplossingen en experimenten. In dit land zullen ze waarschijnlijk voor de zekerheid gaan die ze dreigen te verliezen. Autoritaire en/of fascistische leiders en partijen zullen daarbij de betere kansen hebben om aan de macht te komen. Vooral door de verbintenis die extreem-rechts aanbrengt tussen 'law and order' en sociale thema's. Mensen die bang zijn te verliezen wat ze met zoveel moeite hebben opgebouwd door met niet eens zulke grote vermogens en verworvenheden, kiezen maar al te vaak voor reactionaire posities.

Of die ontwikkelingen nu langzaam gaan (bij het ontbreken van een nieuwe economische crisis) of snel (bij een nieuwe en nog diepere economische crisis) – de politieke ontwikkeling van het geheel zal vooral die kant uit gaan die wij niet willen. Die grotere ontwikkelingen kunnen we waarschijnlijk ook niet tegen houden, laat staan omvormen tot een alternatief voor de gehele maatschappij. Voorlopig nog niet.

Wie zich de genoemde ontwikkelingen realiseert, kan ook vraagtekens stellen bij 'radicale' acties. Hoe zinvol is het eigenlijk om een bouwkeet in de fik te steken bij een detentiecentrum in aanbouw? Hoe zinvol is het om een steen door de ruit te gooien van een burgemeester die tot ontruiming van een kraakpand overgaat? Dat soort geïsoleerde activiteiten in het donker lijken in de omstandigheden van dit land en deze tijd alleen maar contraproductief te werken. De meeste media pakken het maar al te gretig op en vergroten daarmee het draagvlak voor autoritair beleid en rechts beleid. Daar komt nog bij dat de staat vrijwel altijd over meer macht en middelen beschikt. De capaciteit om nachtelijke schade op te ruimen, is haast onbeperkt en na afloop is er weer een extra legitimatie bij voor meer politie, hogere straffen, meer controle en camera's, enz.

Er zijn lessen te trekken uit het verleden: de door de RAF bewerkstelligde 'verelendung' in het Duitsland van de jaren zeventig van de vorige eeuw heeft de ondergang van de eigen groep en een periode van zware repressie voor het land opgeleverd.

Maatschappelijke veranderingen kunnen alleen plaatsvinden mét de steun van de bevolking. Draagvlak creëren voor heel ander beleid vraagt om vasthoudende inzet. Geen schimmige nachtelijke avonturen door 'lonesome cowboys', maar inzet die met zoveel mogelijk mensen lang volgehouden kan worden om iets op te bouwen en verder uit te bouwen. Werken aan een gemeenschappelijk alternatief en een wezenlijke tegenmacht.

Noodzaak om samen te werken

Met elkaar zijn we actief in heel veel initiatieven. Die initiatieven kennen elkaar gedeeltelijk en vormen formele en informele netwerken met elkaar. Het zijn echter nog te vaak naar binnen, op de activistenscene gerichte netwerken. Mensen en groepen moeten aan allerlei 'eisen' voldoen (uiterlijk, leefwijze, enz.).

Met die manier van doen bewerkstellig je onbedoeld een maximale afstand naar de zogenaamde 'gewone' mensen. Die voldoen namelijk meestal niet aan het gebruikelijke rijtje verwachtingen.

Toch valt juist in verbinding met 'gewone' mensen inspirerende vooruitgang te boeken. Daarnaast zijn er ook buiten de gebruikelijke activistenkringen verbanden actief waar we iets mee kunnen delen, waarmee samengewerkt kan worden. Soms zijn die verbanden basisdemocratisch of anarchiserend van aard zonder dat ze daar zelf weet van hebben. Met sommige verbanden is er alleen gedeeltelijke overeenstemming, maar is de overlappende doelstelling interessant genoeg om er mee samen te werken.

Er zijn verschillende groepen van activisten die de afgelopen jaren in staat waren om verbindingen met anderen tot stand te brengen. Denk bijvoorbeeld aan Groenfront!, Transition Towns, Laat Ze Niet Lopen!, enz. De uitdaging die daarbij speelt is: hoe als individu of als groep samen te werken met anderen, wezenlijke inbreng te hebben in die verbanden en er dan niet in te 'verdrinken'. Hoe kun je identiteit en doelstellingen overeind houden en door samen te werken die doelstellingen juist een groter platform geven?

Dergelijke initiatieven vormen nog maar een eerste aanzet van wat er zou moeten komen. 'Netwerken' zou het uitgangspunt moeten worden voor veel meer groepen van activisten. Daarbij is het van groot belang hoe je bruggen slaat naar anderen. Hoe communiceer je met de ander? Wil je dingen veranderen in deze wereld, dan moet je de ander insluiten in plaats van buitensluiten. Vandaar dat onze Werkgroep 'Ver-Ander' heet. De ander maakt onafscheidelijk deel uit van dat proces van ver-andering. Zonder de ander kan er geen verandering tot stand komen. Startpunt voor ver-anderen is respect hebben voor anderen in hun anders zijn. Anderen zouden veel meer deel moeten uitmaken van onze netwerken.

Wij, met de pretentie een bewuste minderheid te vormen, zouden met die veel grotere groep anderen sterkere verbindingen moeten aangaan. Niet: één keer vluchtig proberen – maar voortdurend andere mensen blijven betrekken. Mensen die in hun persoonlijke en politieke ontwikkeling onderweg zijn en mogelijk in de loop van de tijd samen met ons veranderen en mede daardoor gemeenschappelijke veranderingen tot stand kunnen brengen. Contacten die we hebben zorgvuldig opbouwen, uitbouwen en blijven onderhouden. Contacten niet 'weggooien' als mensen even geen praktisch 'nut' meer hebben na een actie. Proberen een andere, betere manier van omgang dan in de 'normale' maatschappij te ontwikkelen en in de praktijk te brengen. Vorm en inhoud geven aan die andere wereld – die mogelijk is – in het hier en nu.

(T)rek in netwerken

Elke affiniteitsgroep zou 'netwerken' als uitgangspunt moeten hanteren en groepen zouden zich onderling verder met elkaar kunnen verknopen, samen een groter netwerk vormen. Dit grotere netwerk (er zijn immers al talloze goede initiatieven) zou op den duur ook letterlijk zichtbaar moeten worden. Mensen herkennen dan dat deze vele initiatieven iets gemeenschappelijks hebben. Als een desem zou dit grotere netwerk zich in en naast het bestaande kapitalistische systeem verder moeten ontwikkelen.

Dit grotere netwerk is noodzakelijker dan ooit. In een situatie waarin we een kleine minderheid vormen in een maatschappij die zich voorlopig haaks op onze idealen ontwikkelt, zullen we elkaar én de anderen die met ons willen samenwerken, moeten zien te vinden. Bij een mogelijke nieuwe, verdiepende economische crisis hebben we dat zich verder ontwikkelende grotere netwerk hard nodig om het alternatief te vormen of misschien zelfs wel te overleven. Denk aan wat sommige bewoners zelf wisten te organiseren in Louisiana na de orkaan Katrina. Het vormen van een 'community' (samenleving) is noodzaak als de overheid het laat afweten.

Ook zonder een verdiepende economische crisis zullen de vooruitzichten niet zoveel anders zijn. De ontwikkeling naar een autoritair geleid land (zoals o.a. China, Rusland, Singapore, Italië) lijkt voluit in gang gezet te zijn. Wanneer we geïsoleerd blijven in ons eigen bestaan en in onze eigen groep, verliezen we de gemeenschappelijke strijd zeker. In coalitie met elkaar (de verschillende activistengroepen) én met anderen kunnen we gemeenschappelijke perspectieven ontwikkelen en samen een veel groter netwerk vormen. De verandering voort-leven. Fundamenteel andere uitgangspunten hanteren dan in de bestaande maatschappij. Zorgvuldig met elkaar en met anderen omgaan. Elkaar en anderen herkennen en erkennen. Elkaar en anderen inspireren voor die gewenste grotere en fundamentele veranderingen naar een solidaire en vrije samenleving.

Van netwerk naar vrije samenleving

Revolutionaire romantiek kan momenteel in praktische zin het beste opzij gezet worden. Er komt géén fee die het bewustzijn van de passieve meerderheid ineens verandert in de in onze ogen goede richting. Als individu en als organisatie de verandering leven als leefwijze en zichtbaar vormgeven, kan een ook voor anderen aansprekend alternatief zijn dat veel langer vol te houden is. Veel langer dan je een paar jaar vermoeien met intensief 'revolutionair geheadbang' (en daarna gefrustreerd afhaken).

Zolang onze maatschappij beheerst wordt door het huidige, dominante economische systeem, gaat het proces waarbij veel actieve mensen uiteindelijk voor de bijl gaan (volop carrière maken, geleidelijk naar rechts opschuiven) gewoon door. Door samen het alternatief te stellen, daar wezenlijk vorm en inhoud aan te geven, te netwerken en een groter gemeenschappelijk netwerk te vormen, kunnen we een parallelle en uiteindelijk een solidaire en vrije samenleving dichterbij brengen. Anderen zijn daarbij nodig om te kunnen ver-anderen!

Contact: ver-ander@blikenveger.nl.

De Fanfare van de eerste liefdesnacht

gaat in de zomer van 2011 op tournee naar de Westbank in Palestina

Wij, en velen met ons, geloven dat muziek leed verzacht, vreugde geeft, ontroert en sterk maakt. Het is onze manier om betrokken en solidair te zijn. Daarom hebben we, geïnspireerd door componist/muzikant Merlijn Twaalfhoven en Musicians without Borders, contact gezocht met Palestijnse organisaties op de Westbank. De reacties waren enthousiast en hartverwarmend: de Fanfare is meer dan welkom!

De Fanfare gaat optreden in vluchtelingenkampen en daar met kinderen muziekprojecten uitvoeren. Op diverse plaatsen geven we voorstellingen samen met plaatselijke Dabke dansers, jeugdige circusartiesten, theatrale jongeren en professionele muzikanten. Ook is de Fanfare uitgenodigd op een boerenfestival van een Fair Trade-coöperatie.

Help de Fanfare van de Eerste Liefdesnacht op weg naar Palestina!

De reis kost veel geld. Meer dan tweederde hebben we al bij elkaar. Voor de laatste € 10.000 hebben we nog veel financiële steun nodig. Uiteraard proberen we ook subsidie te krijgen, maar in deze tijden van bezuinigingen blijkt dat erg moeilijk.

Ons plan kan op de volgende manieren ondersteund worden:

* Stort gul op onze Triodosrekening nummer 39.05.00.887 t.n.v. Vereniging Vroeg Op, Toch? o.v.v. Westbank.
* Grijp vanaf nu elke gelegenheid aan om een -al dan niet benefiet- concert met de Fanfare te organiseren, waarmee je de Fanfare bijvoorbeeld € 800 laat verdienen. Ons streven is twee concerten per maand vanaf januari! Kan je een dergelijkconcert voor ons organiseren? Neem dan contact met ons op.
* Doe mee aan onze loterij.
* Koop Palestijnse producten van Canaan Fair Trade.
* Stuur deze oproep aan vrienden, collega's en organisaties die wellicht iets kunnen betekenen voor de sponsoring.

Help de Fanfare naar Palestina! Koop loten!

Voor onze reis naar Cuba in 2007 hebben we een loterij georganiseerd en dat was een groot succes. Ook om naar Palestina te kunnen hebben we alle hulp hard nodig. Daarom vragen we iedereen die Palestina of de Fanfare een warm hart toedraagt ons te helpen door loten te kopen.

De Hoofdprijs is een Fanfare-optreden! De winnaar of winnares mag bepalen waar en waarvoor de Fanfare een bruisend concert komt geven. (Wat de optreeddatum betreft moeten we misschien een kleine slag om de arm houden, niet altijd zijn alle Fanfareleden beschikbaar, maar met een beetje overleg komen we er wel uit.)

Dus koop een lot! Ze kosten € 5 per stuk. De loten zien er prachtig uit, ook heel geschikt om weg te geven.
De loten zijn te koop bij de Fanfareleden. De loten zijn ook te bestellen door € 5 per lot plus 46 ct voor een postzegel te storten op Triodos rekening 39.05.00.887 t.n.v. Vereniging Vroeg Op, Toch? onder vermelding van het aantal loten en duidelijk de naam en het adres waar de loten heen gestuurd moeten worden. Stuur bovendien de bestelling ook per mail als een snelle verzending gewenst is.

Mocht de reis naar Palestina onverhoopt toch niet door gaan, gaat de opbrengst naar een goed doel, in Palestina uiteraard.

Confrontatie in München

Het creatieve leven van Uwe Lausen

Terwijl tijdens de studentenopstanden in de jaren 1967-1969 de leuze 'dit is het begin – wij gaan door met de strijd' populair werd, circuleerde in de Münchener kunstenaarskringen een schilderij van de revolutionaire schilder Uwe Lausen met de titel 'Ende schön alles schön' (eind goed al goed), waarop een stervende met afgerukte infusen. De titel van dit schilderij is ook de titel van een overzichtstentoonstelling van Lausen, die dit jaar Duitsland doorreist, en waarmee ik tijdens een reis naar München werd geconfronteerd[1]. Bij de titel op de catalogus wordt niet het bedoelde schilderij, maar een executie met een machinegeweer afgebeeld. Zowel tentoonstelling als catalogus vormen een zichtbaar dossier dat dient als weergave van zijn leven en de tragedie die daaraan is verbonden. Een boodschap die dient te worden naverteld.

DOOR JAN BERVOETS

REVOLUTIE ALS KUNST

Uwe Lausen werd op 15 januari 1941 geboren als tweede kind van Gerda en Willi Lausen. Zijn vader profileerde zich na het einde van de oorlog als SPD-politicus. Deze hoopte dat zijn zoon een academische loopbaan zou volgen, maar na het eindexamen gymnasium in 1960 begon Uwe hem te ontlopen. Samen met zijn schoolvriend Frans Böckelmann maakte hij plannen voor een andere wereld en experimenteerde hij met geestverruimende middelen. Buiten medeweten van zijn ouders maakte hij een reis van vijf weken naar Marokko, het land van de hasj. Hij begon een studie filosofie in Tübingen, maar tijdens het wintersemester vertrok hij naar München om daar rechten te studeren.

In werkelijkheid had hij daar ontdekt dat hij zijn genialiteit beter kon aanwenden in de kunst. De in Tübingen geraadpleegde stof gebruikte hij om zijn positie te onderbouwen en zijn intelligentie te exploiteren. Hij trok op met de opstandige kunstenaarsgroep SPUR en met Böckelman redigeert hij het tijdschrift *Ludus* dat artistieke expressie als een vorm van maatschappijverandering ter discussie stelde, wat doet denken aan de artistieke inspiratoren van het Nederlandse provotariaat. SPUR verklaarde zich tot Duitse afdeling van de Situationistische Internationale (IS) en zo kwam hij in contact met Guy Debord in de zekerheid dat er nu een mogelijkheid was om met kunst revolutie te veroorzaken.

De daarbij aangesloten schilders Constant Nieuwenhuis en Asger Jorn hadden hem zelf tot schilderen geïnspireerd, en op die manier kwamen in 1962 zijn eigen scheppingen tot stand – in COBRA-stijl. Zijn eerste schilderij heet dan ook *Jorn, mein Liebhaber.* Hij maakte naam, vooral door enige schandalen. Zo wordt het tijdschrift SPUR o.a. wegens een artikel *Brief eines Zurückgebliebenen* in 1961 door justitie in beslag genomen.

Lausen was autodidact, en de werken van zijn eerste twee jaar laten zien dat hij zich graag liet inspireren door kunstenaars die hij bewonderde. Hij pasticheert Hundertwasser met een orga-

Besuch bei Blaubart, 1966

nisch landschap, Bacon met een portret van John Lennon. Zijn thematiek was provocerend: ontmoetingen van geslachtsdelen en hersenen, explosies in hoofden en monsters. Binnen een jaar heeft hij eigen tentoonstellingen, waarin hij naam maakt en meteen onder de Duitse avant-garde wordt gerekend. Maar dat is hem niet genoeg: persoonlijke successen in de artistieke competitie zijn voor hem niet de overwinningen die hij zoekt: zijn kunst moet bijdragen tot de spontane maatschappijverandering die de situationistische beweging nastreeft en die hij zelf met Böckelmann verwoordt in *Manifest für die Phantasie*.

De eerste situationist die tot een gevangenisstraf werd veroordeeld

In mei 1962 moest de groep SPUR zich voor de rechter verantwoorden voor het in beslag genomen blad: Dieter Künzelmann, Heimrad Prem, Helmut Sturm en HP Zimmer krijgen boetes en voorlopige straffen wegens verspreiding van pornografie, godslastering en belediging van godsdiensten, maar Lausen krijgt een apart proces. Hij wordt op 5 juli wegens zijn minderjarigheid (onder 21 jaar) in een apart proces tot drie weken jeugdgevangenis veroordeeld. Bij deze veroordeling heeft een rol gespeeld dat op 25 juni tijdens rellen een duizendtal jongeren en studenten de 'artistieke' wijk Schwabing in hun macht hadden, waarbij auto's in brand werden gestoken, massale vernielingen werden verricht en een veldslag met de politie plaatsvond – de Beierse staat wilde daarna een voorbeeld stellen: 'al dit tuig terug te sturen naar de kelders waar ze vandaan kwamen' – en vergreep zich dus aan Lausen, die daarmee de eerste situationist werd die tot een gevangenisstraf werd veroordeeld. Raoul Vaneighem legde een verband tussen het vonnis en het feit dat nog tweehonderd leden van het rechterlijke apparaat ook onder het nazi-bewind hadden gewerkt; dit commentaar moet invloed hebben uitgeoefend op Lausens latere werk. En datzelfde zal gelden voor de indruk die Lausen zelf opdoet tijdens zijn drie weken tuchtregime in een jeugdinrichting.

Intussen had Lausen gebroken met SPUR. Dat blijkt uit een verklaring van de SI van 10 februari 1962, waarin het centrale comité SPUR uitsluit omdat de groep gebaseerd is op een 'systematisch misverstaan van de situationistische stellingen' en de leden 'de discipline van de IS volledig hebben overtreden om als kunstenaars 'te arriveren'.' Het stuk is medeondertekend door Lausen, die toen lid was van het centrale comité. Met Constant Nieuwenhuis leverde hij bijdragen aan het halfjaarlijkse tijdschrift *Internationale Situationiste*. Zijn kritiek op bestaande leefsituaties van de banale consument is ongeveer gelijk aan Nieuwenhuis' afwijzing van de standaardhuiskamers waarmee het Europa van zijn tijd zijn wijken vol bouwt[2]: 'het is toch duidelijk dat de woning die voor de tevredenheid van de officiële standaardmens wordt ingericht [...] alleen maar daarvoor dienen kan dat het elk werkelijk individu amputeert.' Geamputeerde lichamen komen herhaaldelijk in Lausens werk voor, zeker toen hij zich liet inspireren door Bacon, en huiskamers met het daar aanwezige meubilair beeldde hij af als omgevingen waarin alleen maar oorlogstuig kon gedijen. Portretten kregen verscheurde gezichten; ook John Lennon kreeg van Lausen een opengesneden been.

Ook de samenwerking met de situationisten herkent men in Lausens werk. Als zij iets willen propageren, illustreren zij hun pamfletten met plaatjes uit pulpstrips (meest *fumetti*) en dat werken met strips kan men terugzien in Lausens collages, zeker wanneer hij in contact komt met popart. Zelf ontwierp hij in 1964 ook een strip, *Rosa geht spazieren*, waarin hij een soort antipersoon opvoeding, medische begeleiding, arrestatie en zelfs maatschappelijk succes laat ondergaan totdat die aan zijn verwording ten onder gaat. Het individu bestaat in dat verhaal niet, zoals het in de bestaande omgeving nergens bestaat. Mickey Mouse wordt het slachtoffer van zijn eigen strips, of leeft gehoorzaam in een werksituatie.

De weg alleen

Begin 1965 werd Uwe Lausen zelf uit de Situationistische Internationale gestoten. De samenstellers van de catalogus van zijn werk en van de huidige tentoonstelling hebben zich in gissingen uitgeput, omdat ze de oorzaak van die uitstotingen zochten in de gedragingen van Lausen zelf: een succesvol schilderij, een 'happening' zoals hijzelf en anderen zoveel maakten, een extravagante drugssessie, het kan allemaal genoemd worden, – maar de reden is eenvoudiger: in 1965 reorganiseerden Guy Debord en Raoul Vaneighem de Situationistische Internationale. In hun ogen was elke uiting van beeldende kunst voortaan een concessie aan de spektakelmaatschappij en daarom werden voortaan kunstenaars alleen maar toegelaten als ze rechtstreeks de revo-

Titel habe ich vergessen, 1962

lutie bevorderen – zonder schilderskwast. Zelfs een utopie als Constants Nieuw Babylon hoorde tot het spektakel en werd naar 'de mestvaalt der geschiedenis' verwezen[3]. Verzet van met name Asger Jorn was tevergeefs: voortaan concentreerde de IS zich op de globale en directe actie. Als voorbeeld van zo'n revolutie dient daarvoor de opstand in Schwabing en misschien ook de opstand de bouwvakkers op 15 juni 1965 na de dood van Jan Weggelaar in Amsterdam. Voortaan zouden situationisten militante activisten zijn, die zich meester maakten van de media en van daaruit de revolutie organiseerden. Toch zijn er uitspraken van Debord die al eerder op een verwijdering van Lausen wijzen: 'Ik denk dat er de laatste acht maanden zeker problemen zijn geweest in jouw relaties met ons – problemen over 'individualisme' of 'nihilisme'. (Uit een brief van 14 November 1963, waarin hij hem ook werken van Wilhelm Reich aanbeveelt).

Zolang de maatschappij als geheel gek is, wijzen wij in alle omstandigheden af dat het gedrag van mensen [sic] die de maatschappij willen veranderen als waanzin wordt gekwalificeerd. In het bijzonder, zullen wij ons met alle middelen verzeten tegen de kwalificatie van de leden van de IS als gek, eveneens als tegen de consequenties die een dergelijke kwalificatie met zich mee kan brengen. Voor de moderne psychiatrie is het verschil tussen de rede en de waanzin in de uiteindelijke analyse slechts een sociaal resultaat, en daarom weigeren wij ook absoluut de kwalificatie van 'waanzin' met betrekking tot elke moderne kunstenaar. Het huidige psychiatrische systeem machtigt in theorie het opsluiten van alle kunstenaars. Geconfronteerd met deze dreiging, zijn alle kunstenaars solidair.

Verklaring van de groep SPUR, *medeondertekend door* Guy Debord *en* Asger Jorn, *8 september* 1960.

Voor Lausen betekende zijn uitstoting isolement, want door zijn verslaving aan geestverruimende middelen als heroïne, cocaïne en LSD was zijn schilderwerk het enige expressiemiddel geworden waarmee hij kon proberen de totaliteit van zijn kritiek samen te vatten. Schilderen was 'mijn denkwijze' en was voor hem dus existentieel. Daarom zag hij het voortaan als zijn taak te bewijzen dat zijn werk wel degelijk kritiek uitoefende op de bestaande samenleving en daarom moet zijn werk van 1965 tot 1967 in de eerste plaats worden gezien als een persoonlijke bijdrage aan de Situationistische Internationale. Het lijkt wel een wanhopige sollicitatie voor zijn terugkeer. In zijn manifesten belijdt hij een opstand van mutanten, waaronder hij Alexander Trocchi en William Burroughs rekent. Dat maakt hem tot een gedrevene. De productie van de periode 1965-1967 spitst zich toe op scènes van tirannie, met name in huiselijke omgevingen. Gangsters, agressieve militairen, een bezoek bij Blauwbaard in een concentratiekampachtige situatie, verminkte lijken in de salon of achterop de sofa. De objecten worden zichtbaar, zodat men van realisme kan spreken, en de waarheid is hard, want de haat is het hoofdthema. De waarheid zou nog harder worden, toen in Duitsland de studentenprotesten tegen het staatbezoek van een tiran uit Perzië op 2 juni 1967 leidden tot de dood van Benno Ohnesorg, die door een agent in burger werd neergeschoten[4]. Titels als *Der deutsche Killer*, *Der weinende General*, *Jagd auf das Letsche Fleisch*, *Töte!*, – er is geen schilderij waarin niet een geweer wordt geladen of afgeschoten, een lijk ligt te bloeden. Schavotten worden opgericht – *Denken ist ungesund*. *Du lebst nur keinmal*...

In de herfst van 1967 kwam er een einde aan zijn artistieke actie: 'de agressiviteit in het schilderen scheen lasten van me af te werpen; maar de druk werd steeds sterker; uiteindelijk werd het schilderen, dat zijn betekenis in die tijd als uitlaatklep niet meer genoeg kon voldoen, zinloos.' Uwe Lausen begon een probleem te worden voor zichzelf. Een psychiater bezocht hij niet, nog steeds trouw aan zijn situationistische principes van 1960. Hij trok zich terug in kuren van mescaline en LSD, in de hoop zichzelf te kunnen analyseren door reizen in de eigen geest, – mede omdat LSD niet verslavend was. Het gaf hem enige adempauze.

In de zomer van 1968, toen de meiopstand in Frankrijk net over zijn hoogtepunt heen was, begon Lausen een nieuwe periode. De situationistische beweging was juist door de meiopstand in een crisis geraakt omdat ze niet meer het centrum van de

Geometer, 1965

sociale beweging was: andere meestal uitgesloten stromingen als anarchisten, trotskisten en maoïsten leken zich in ieder geval op straat tegen de macht te verenigen, een verbinding te maken met de arbeiders en zelf perspectieven voor een spontane maatschappijverandering te openen. Zij eigenden zich de verbeelding toe die naar de macht streefde.

Lopende kranen en spuitende tubes

Maar ook deze beweging was al op zijn retour – feitelijk had Lausen geen deel meer aan dat alles. Hij schilderde nu afbeeldingen van oncomfortabele meubels en andere huishoudelijke objecten als lopende kranen, tuinslagen en spuitende tubes. Soms bevinden zich daarop mensen die tot copulatie bereid zijn of door tuinslangen te worden geklisteerd. Daarmee lijkt hij zichzelf als schilder af te beelden, als in conflict met de voorwerpen die hem seksueel belagen. Met de afbeeldingen van groot formaat schakelaars sluit hij zich aan bij de mainstream van de Amerikaanse popart. Aan het eind van het jaar sloot hij deze laatste periode af. Hij maakte nu muziek, scheef aforismen en hoopte als muzikant en dichter verder te kunnen. Hij was toen vijf jaar getrouwd met de fotografe Heide Stolz en had twee kinderen, een kelderatelier in München, waar hij werkte, en een boerderij in Aschhofen, waar hij zich met zijn gezin terugtrok.

Dit gezin werd ontbonden toen hij in 1969 scheidde om zich volledig te wijden aan muziek en meditatie, met name aan zichzelf. Op 15 december 1968 bundelde hij een verzameling uitspraken onder de titel H*ier und jetzt* Die doen denken aan gedichten van Hans Magnus Enzensberger en Erich Fried, maar de maatschappelijke context waarnaar sommige van hun gedichten verwijzen, ontbreekt daarbij. Hoofdthema is hijzelf als persoon, de fundamentele innerlijke tegenspraak van zijn denken en de doelstellingen van zijn handelen en een subjectief soort zinledigheid in de vorm van een algemene boodschap. De golfbewegingen van zijn activiteiten werden meer en meer bepaald door depressies, die hijzelf scheen toe te schrijven aan zijn drugsverslaving en waarvan de gevolgen ook aan de buitenwereld merkbaar werden: 'Hij is abrupt. Met spreken heeft hij zichtbaar moeite. Uwe Lausen heeft een muur om zich getrokken. [...] Steeds weer neemt hij uitspraken terug en probeert hij woorden te vervangen door gebaren.' Persoonlijk had hij zich van de wereld afgesloten, vooral van kunstenaars die contact met hem zochten: 'naar Lausen hoef je niet op visite te gaan, die spreekt toch niet tegen je', zei een jonge beeldhouwer over hem.
Het laatste jaar van zijn leven zwierf hij rond in Zurich, Sankt Gallen, München, Frankfurt, Darmstadt en andere plaatsen, overdreven bang voor de politie en geheime diensten, – zij het niet helemaal zonder reden. Er was namelijk grote kans dat hij wegens drugsgebruik opnieuw in de gevangenis zou belanden en daartegen leek hem uiteindelijk maar één uitweg mogelijk... Op 14 september 1970 bevond hij zich thuis bij zijn ouders. Hij nam LSD in, liep naar boven naar de badkamer en sneed in bad zijn polsen door.

Noten:

1 De tentoonstelling is nog te zien in Sammlung Falckenberg, Hamburg (22 Oktober 2010 – 23 januari 2011).
2 In Nederland zijn dan de Rotterdamse wijken Zuidwijk en Pendrecht voltooid en in Amsterdam wordt een begin gemaakt met Van Eesterens project in de Bijlmermeer. Het ministerie van Volkshuisvesting reduceert de woonmogelijkheden van de woonbehoeftige massa's tot niet meer dan vier standaarden, meestal te realiseren in steeds omvangrijker flatgebouwen.
3 Met deze aan Lenin ontleende term werd in 1961 de marxist Lefebvre uit de beweging gezet, die eveneens kritiek uitoefende op de burgerlijke vormgeving.
4 Niemand kon op dat moment weten dat de schutter, Karl-Heinz Kurras ('*wer mich angreift, wird vernichtet*', was zijn argument), die na een uitvoerig proces werd vrijgesproken, een agent van de Oost-Duitse Stasi was...

De onafhankelijke stoelmakersbond tijdens een staking in Mechelen. Vele leden van de vrije groep Mechelen waren actief op syndicaal gebied. De bond was opgericht door de mensen van de vrije groep en was zeer anarchistisch geïnspireerd.

Waarom wij anarchisten zijn

Hoewel de tekst 'Waarom wij anarchisten zijn' reeds meer dan honderd jaar geleden verscheen, heeft dit artikel nog steeds niets van z'n kracht verloren. Vanonder het stof klinkt diezelfde drang naar vrijheid die nog steeds de vrije geesten aanzet en beroert om ook vandaag, nog duidelijker dan ooit, te zeggen... en dat is waarom wij anarchisten zijn!

Door Job Van Klyt (A.K. Gent)

'Waarom wij anarchisten zijn' verscheen in april 1904 in de Belgische (Nederlandstalige) anarchistische krant *Recht door zee*, die werd uitgegeven door de vrije groep Mechelen in samenwerking met de vrije groep van Antwerpen. Hierin wilden de anarchistische 'vrije groepen' duidelijk maken waarom ze niet geloofden in geleidelijke hervormingen zoals deze door de toenmalige BWP (Belgische Werklieden Partij; heden SP-A) in 1904 werden gepredikt. De dissidentie en agitatie tegen de BWP door de vrije groepen startte in 1893 in Mechelen toen zich daar onder impuls van de (Nederlandse) gebroeders Bus een grote groep dissidenten van de BWP verenigden in de vrije groep Mechelen. Het Nederlandse anarchistische blad *De Anarchist* dat via Jan Bus in Mechelen terechtkwam was hierbij van groot belang. Deze anarchistische oppositie verspreide zich snel naar Antwerpen en Gent waar in korte tijd ook vrije groepen ontstonden. Deze vrije groepen zouden samen verantwoordelijk zijn voor verscheidene kranten en publicaties (waarvan *De Fakkel* en *Vrijheid* de bekendste zijn geworden) en zouden nog jaren van zich laten horen. Geregeld zetten ze meetings op poten waar honderden toehoorders op afkomen.

De Mechelse vrije groep zou tussen 1893 en het begin van de Eerste Wereldoorlog zowat de drijvende kracht van het anarchisme in Nederlandstalig België blijven. Berucht werden ze vooral om hun constante agitatie tegen de BWP en vanwege hun publicatie 'Het socialisme verloochend door de socialistische kamerleden in België' waarin ze aantoonden hoezeer de BWP z'n eigen socialistische ideeën opzij schoof om mee te kunnen doen aan het parlementaire spel. Voor de BWP-leiding moest de stembus de sociale revolutie vervangen. De brochure veroorzaakte binnen de socialistische gelederen heel wat ophef en zorgde ervoor dat het anarchisme in Mechelen en daarbuiten een periode van serieuze heropleving doormaakte. De vrije groepen trokken van stad tot stad met de brochure, organiseerden meetings en gingen in discussie met de socialistische leiders en militanten. De vrije groep Mechelen bleef gedurende z'n ganse bestaan agiteren tegen het verraad van de BWP en kwam hierdoor geregeld in conflict met de reformistische leiding van de BWP en het Belgische politieapparaat die hen streng in de gaten hield. Bovendien kwam het na verloop van tijd meermaals tot fysieke confrontaties met BWP militanten toen de vrije groepen socialistische meetings gingen verstoren om de BWP-leden te wijzen op het klassenverraad dat door de leiding werd gepleegd. De Mechelse vrije groep kon enkel monddood worden gemaakt met de invasie van het Duitse leger in 1914.

Bronnen:

Dirk Wouters, *De Mechelse anarchisten* (1981).
Jan Moulaert, *Rood en zwart. De anarchistische beweging in België* .
Recht door zee, Anarchistische krant van de vrije groepen Mechelen, Gent en Antwerpen (1904).

Waar blijven de voorstanders van een basisinkomen?

Eind vorig jaar, toen er gedurende een paar weken sneeuw lag in Nederland, doken er berichten op over het gedwongen inzetten van uitkeringsgerechtigden als sneeuwruimers. De Bijstandsbond ging frontaal in de aanval, maar leek, althans in de reguliere media, alleen te staan. Piet van der Lende van de Bijstandsbond vroeg zich af waar de voorstanders van een basisinkomen waren tijdens deze discussie.

DOOR PIET VAN DER LENDE

De afgelopen weken stond de Bijstandsbond in de discussie over het sneeuwruimen in de ideologische vuurlinie waar het gaat om de koppeling van arbeid en inkomen en de verdediging van het traditionele arbeidsethos. Onze kritiek op die koppeling en op het arbeidsethos hebben wij nooit onder stoelen of banken gestoken. Wij zijn vanwege onze standpunten in de zeik genomen door rechts-radicale media, hebben bij andere media wel ons standpunt naar voren kunnen brengen, en worden op internet bestookt met reacties van vooral anonieme zogenaamde 'reaguurders' die ons proberen neer te zetten als waardeloze losers, die egoïstisch en asociaal zijn en een gebrek aan solidariteit vertonen. Aan de andere kant hebben we ook veel positieve reacties gehad en proberen sommige individuen en websites het voor ons op te nemen.

Wij proberen ons zo goed mogelijk te verdedigen en worden daarbij geconfronteerd met de wetten van de moderne media: het gaat om slogans, ze zeggen tegen ons: gaat u het nu in drie minuten vertellen, of: het item op televisie is precies twee minuten. In die twee minuten moeten zowel voor- als tegenstanders aan het woord komen. Op wat er aan beeld, geluid en tekst wordt geproduceerd heb je maar beperkt invloed. Je praat een kwartier als Brugman en er wordt één minuut uitgezonden (of minder). Het gaat over beeldvorming, snelle indrukken, vaak oppervlakkig, waar onze tegenstanders heel getraind in zijn. En veel kijkers zijn zich er niet of nauwelijks van bewust dat de weergave in de media een systematische vertekening is van andere werkelijkheden.

Bovendien heeft een gedeelte van onze tegenstanders (het bestuur) de macht. Bij de discussie over het sneeuwruimen, die twee weken geleden al begon en die afgelopen dinsdag uitgebreid in de media kwam waarbij het ging om een discussie tussen burgers die wel of niet werklozen gedwongen wilden inzetten, intervenieerden de bestuurders en het DWI in Amsterdam woensdag in de discussie door een persbericht uit te brengen waarin stond dat dertig jongeren met een uitkering bij bejaardentehuizen aan het werk werden gezet, en dat dit er in januari driehonderd worden. Onder het motto: het is oud nieuws hoor, dat deden we vorig jaar ook al. Dit leidde tot goedkeurend gemompel van rechts-radicale sites als die van *De Standaard* en *Elsevier*. Zeker om de polarisatie in de samenleving te bestrijden, door toe te geven aan de rechts-radicale standpunten, zullen we maar zeggen. Tenslotte zit de VVD ook in de coalitie in Amsterdam. Tot hoever gaan ze daarmee door?

Nu kun je zeggen: wij wenden ons van dit toneelspel af, gaan alleen inhoudelijke zelf gepubliceerde stukjes schrijven, bemoeien ons verder niet met die mediahype, maar dat schiet ook niet op als het gaat om de verdediging van de belangen van uitkeringsgerechtigden. Bovendien, niet alle media zijn zo oppervlakkig of vijandig, je wordt juist door het feit dat je in de publiciteit komt benaderd door meer serieuze massamedia, die wel een

inhoudelijke discussie voeren. Dus communicatie met de media kan wel degelijk deel uitmaken van het opbouwen van invloed.

Maar ik heb de indruk dat de rechtstreekse voorstanders van een basisinkomen maar mondjesmaat deelnemen aan de actuele discussies en niet met ons in de vuurlinie gaan staan. Op de website van de Vereniging Basisinkomen bijvoorbeeld worden veel behartenswaardige dingen gezegd waar ik het wel mee eens kan zijn (hoewel ik wel mijn bedenkingen heb bij de basisinkomenmodellen die naar voren worden gebracht) maar de denkrichting is goed. Maar ja, hoe zal ik het zeggen, het zijn tamelijk abstracte verhalen, vaak wel waar, maar niet voor iedereen begrijpelijk, denk ik. Een beetje intellectualistisch wereldvreemd, zal ik maar zeggen. Neem bijvoorbeeld het volgende artikel van de website van de Vereniging Basisinkomen. Het draagt als titel 'Zinloos werk: ook een argument voor een basisinkomen'. Je zou zeggen: een mooie probleemstelling, je hebt kritiek op zinloos werk en je hebt een oplossing. Dus een mooie gelegenheid om die meneer Aznani van de VVD eens flink de oren te wassen. Maar nee hoor, het begint zo:
'*Het grootste gevaar voor de toplaag van een hiërarchisch ingerichte maatschappij is overvloed. Overvloed brengt, in tegenstelling tot schaarste, vrijheid. In een situatie van overvloed, kunnen mensen namelijk doen wat ze zelf willen, zonder dat hun bestaan in gevaar komt. Mensen worden onafhankelijk. En onafhankelijkheid is vrijheid. En dat is precies tegenovergesteld aan de belangen van de machthebbers, omdat hun macht nou juist bestaat uit onze onvrijheid.*'

Dit is wel een erg simpele verklaring voor het streven van 'machthebbers' om de lonen te verlagen en de werklozen onder druk te zetten. Er is toch overvloed? Het gaat erom, hoe het verdeeld is. Er worden ook argumenten van stal gehaald die aanvechtbaar zijn. Bijvoorbeeld:
'*In deze tijd wordt de productie van steeds meer zinvolle zaken geautomatiseerd. Dat wil dus zeggen dat daarvoor steeds minder arbeid nodig is. Er zijn daarmee steeds minder mensen nodig om de benodigde hoeveelheid aan zinvolle dingen te produceren. Het gevolg daarvan zou dus ook overvloed zijn, namelijk een overvloed aan tijd. Het wordt overbodig om steeds te blijven werken als er voldoende zinvolle zaken beschikbaar zijn. En die overgebleven tijd kan dan aan andere dingen besteed worden. Aan andere zinvolle dingen bijvoorbeeld.*'

Het is gewoon niet waar dat er steeds minder zinvol werk komt. Er is weliswaar geen toename die voldoende is – zeker in deze tijd van crisis – om iedereen aan het werk te helpen, maar het is gewoon statistisch gezien niet waar dat er steeds minder arbeid nodig is. Dat hangt van veel factoren af. Het is kortom in mijn ogen een warrig verhaal, waar ik geen touw aan vast kan knopen. Met zulke artikelen haal je de publiciteit niet. Ik blijf dus zitten met een paar vragen. Ik wil geen vooroordeel ventileren tegen de voorstanders van een basisinkomen (misschien is mijn indruk te impressionistisch) maar ik vraag me af: heeft het te maken met een coalitiepolitiek? Proberen zowel van links als rechts voorstanders van een (gedeeltelijk) basisinkomen te vinden, dus de VVD en D'66 niet teveel voor het hoofd stoten, proberen medestanders te vinden in kringen van voorstanders van bestaansonzekerheid, loonsverlagingen, afschaffing ontslagbescherming etc. Of zijn er andere redenen? Een beetje een ivoren torenpolitiek, zo van: ach, ik kijk neer op wat er in de massamedia gebeurt, daar doe ik niet aan mee, ik discussieer alleen met goede inhoudelijke argumenten over en weer. En probeer intern in overleggen te lobbyen voor het basisinkomen. Of is mijn waarneming gewoon onjuist? Ik weet het niet.

Zeker is, dat de huidige discussie over het verplichte sneeuwschuiven van werklozen slechts het topje van de ijsberg is. Het gaat om de rigoureuze herinrichting van de sociale zekerheid die eraan zit te komen naar aanleiding van de voorstellen van het nieuwe kabinet en de basisprincipes die daarbij gelden (de voorwaarden waaronder een uitkering verstrekt wordt). Maar het gaat over veel meer dan dat. Het gaat ook over de positie van mensen die betaald werk hebben, bijvoorbeeld in de gezondheidszorg. Kunnen in de toekomst werklozen worden ingezet om werk te doen in bejaardentehuizen waar de huishoudelijke dienst is wegbezuinigd en de mensen met betaald werk volgens zeer strakke productie en tijdschema's alleen het hoogst noodzakelijke doen in een moordend tempo? En dan ook nog slecht betaald? Als het om deze discussies gaat verwacht ik niets van de liberale partijen, van D'66 tot VVD en PVV. Hoe denken de voorstanders van een basisinkomen hierover?

Werkgroepen aangesloten bij de Vrije Bond

In dit artikel stellen de verschillende werkgroepen van de Vrije Bond zich voor. De Vrije Bond is een anarchistische organisatie met individuele leden. Daarnaast zijn ook zeven werkgroepen aangesloten bij de Vrije Bond. Een groep kan zich aansluiten bij de Vrije Bond (of kan ontstaan uit de gelederen van de Vrije Bond) en wordt zo een 'werkgroep van de Vrije Bond'. Het kind moet toch een naam krijgen.

DOOR DE VRIJE BOND

Om werkgroep van de Vrije Bond te worden zijn er drie voorwaarden. Ten eerste moet de groep de uitgangspunten van de Vrije Bond onderschrijven (zie achterin in deze *Buiten de Orde*). Daarnaast moeten minstens drie leden van de groep individueel lid zijn/worden van de Vrije Bond en tot slot moet de algemene ledenvergadering instemmen met de toetreding van die groep. De groepen zijn volledig autonoom, dit wil zeggen dat ze zelf hun eigen praktijk vorm geven. Waar het mogelijk of nodig is, kunnen de groepen elkaar door samenwerking ondersteunen en versterken. Slechts uitzonderlijk zal de Vrije Bond als Vrije Bond een standpunt innemen.

Naast deze werkgroepen en de individuele leden heeft de Vrije Bond een minimale structuur om de samenwerking tussen groepen en individuen te faciliteren én om de organisatie in stand te houden. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de website, maillijst en een aantal uitvoerende taken zoals die van het secretariaat en de propagandagroep. Over de structuur en werking van de Vrije Bond verschijnt mogelijk naar aanleiding van ons intern congres in een volgende *Buiten de Orde* een stuk hierover.

Voor meer info over de Vrije Bond en de aangesloten groepen: www.vrijebond.nl.

AAGU

De Anarchistische Anti-deportatie Groep Utrecht (AAGU) streeft naar een samenleving waarin alle politieke en economische macht van bovenaf is vervangen door een structuur van vrije samenwerkingsverbanden. In die verbanden is het politieke en economische leven collectief georganiseerd en worden alle besluiten gezamenlijk genomen.
Het Nederlandse migratiebeleid is het summum van een onvrije samenleving. Het anarchisme van AAGU krijgt concreet vorm in het ageren tegen opsluiting en uitsluiting van de slachtoffers van het moderne nationalisme: zij zijn de gevangenen van Fort Nederland. AAGU staat voor het afschaffen van grenzen. AAGU verzet zich tegen iedere vorm van selectie, uitsluiting, opsluiting en deportatie van vluchtelingen. AAGU is actief op het vlak van migratie, mede omdat dit de mogelijkheid biedt tot internationale solidariteit. Solidariteit in de strijd tegen het kapitalisme en de door multinationals gedomineerde wereldhandel. Het streven naar open grenzen houdt ook in dat wij ageren tegen oorzaken van gedwongen migratie zoals oorlog, de aanhoudende milieuvernieling, het neoliberalisme en tegen globalisering waar alleen de rijken van profiteren.

AAGU is van mening dat veranderingen tot stand moeten komen vanuit de basis ('grassroots') en ziet geen heil in het werken langs parlementaire weg. De instrumenten die AAGU inzet zijn met name informeren en directe actie. Met het voeren van directe geweldloze acties zoals picketlines, lawaaidemonstraties, blokkades, bezettingen en burgerinspecties, gaan we de confrontatie aan met de verantwoordelijken voor het opsluiten, uitsluiten en deporteren van vluchtelingen. Speerpunt bij deze acties is vaak de sluiting van het nabijgelegen detentiecentrum Kamp Zeist en het tegengaan van aangekondigde nieuwbouw.

AAGU functioneert op basisdemocratische wijze en is aangesloten bij de Vrije Bond. Daarmee wil het, zoals uit de tekst hierboven ook blijkt, de strijd tegen het migratiebeleid in een breder kader plaatsen en verbinden met strijd op andere terreinen. AAGU hoopt dat de bij de Vrije Bond aangesloten groepen elkaar kunnen versterken en daarmee een bredere verspreiding van de gezamenlijke ideeën bereikt wordt.

Het moge duidelijk zijn dat het hedendaagse migratiebeleid een zwarte bladzijde is en zal zijn in de geschiedenis. Het opsluiten van migranten vanwege het gegeven dat zij niet over de juiste papieren bezitten, is een historisch zo verschrikkelijk fout dat de Nederlandse samenleving zich daar met hand en tand tegen moet verzetten. Ook de ongeïnteresseerde houding van het grootste deel van de Nederlandse (Europese) bevolking doet denken aan eerdere periodes in de geschiedenis. Juist om te zorgen dat de bevolking niet kan zeggen dat zij het nooit hebben geweten, onderneemt de AAGU veel acties. In maart 2011 zullen er flyers uitgedeeld worden met informatie over Kamp Zeist en een week daarna zal er een lawaaidemonstratie zijn bij het detentiecentrum. De AAGU geeft een digitale nieuwsbrief uit met de laatste nieuwsfeiten en aankondigingen van allerlei initiatieven. Indien mensen deze willen ontvangen dan kunnen zij hierover contact opnemen met de AAGU.

Meer info: www.aagu.nl. Contact: info@aagu.nl

AGA

Als Anarchistische Groep Amsterdam zijn we ergens in 2004 aangesloten bij de Vrije Bond. Toen, destijds, was de Vrije Bond een andere organisatie dan nu. Op de bijeenkomst die (ook toen) in Utrecht plaatsvond, was er een breed gezelschap van voornamelijk oudgedienden. Ik denk dat de mensen van de AGA en een enkele van AAGU de jongste waren, de meeste mensen kenden we niet.

Als AGA waren we destijds een vreemde eend in de bijt, we waren samen met de AAGU de enige uitgesproken anarchistische groep in Nederland, en we hadden nauwelijks contact met de generaties voor ons. We wisten niet wat ons te wachten stond, maar het belang om ons aan te sluiten bij een landelijke organisatie van anarchisten, anti autoritaire en andere vrije vogels sprak ons erg aan.

Doordat de autonomie van de groepen bij de Vrije Bond in een erg hoog vaandel staat, hebben we ons altijd zeer vrij kunnen bewegen in die organisatie. Heel misschien kwam dit ook doordat we een zeer eigen praktijk hadden en dat wij de actie altijd voor de theorie hadden staan. Die eigen praktijk is mogelijk dankzij het organisatiemodel van de Vrije Bond, maar dit model heeft misschien ook wel zijn zwakke kanten. Een mogelijke zwakte of probleem dat zich voor kan doen is dat verschillende groepen en individuen uiteenlopende meningen hebben over een bepaalde gebeurtenis of niet een gezamenlijke stellingname kunnen of zullen ondertekenen. Is dat erg? Wij vinden van niet, wij hebben sterk de voorkeur voor de autonomie van individuen en groepen die actief zijn in de Vrije Bond. Ook loop je, doordat je actief bent in een lokaal initiatief dat de ene bijeenkomst en actie na de andere organiseert, het gevaar dat je te dominant bent of wordt, of dat je minder open staat voor andere praktijken en meningen. We hebben dan ook hier in Amsterdam zeer slechte ervaringen met mensen in de actiebeweging die op een lokaal niveau actief zijn in de gemeente politiek.

Dit heeft ons ook doen botsen met mensen in de Vrije Bond die vonden dat lokale politieke partijen zich wel moesten kunnen aansluiten bij de Vrije Bond, wij en anderen waren hier fel op tegen. Onder andere door de bovengenoemde discussie binnen de Vrije Bond is geworden zoals zij nu is. Wij en anderen in de Vrije Bond voelden een sterke drang om de Vrije Bond een uitgesproken anarchistische organisatie te laten zijn. We hoopten destijds dat de tientallen anarchisten in Nederland (en ook daarbuiten) zich zouden herkennen in de Vrije Bond en zich zouden aansluiten. We hoopten dat de individuen in kleine steden en dorpen zich zouden kunnen identificeren met een actieve anarchistische praktijk, de praktijk van de Vrije Bond.

Dat er (op zo'n korte termijn) nu meerdere anarchistische groepen zijn en contacten met anarchisten in kleinere steden en dorpen, hadden we nooit verwacht, in onze stoutste dromen niet. We hadden wel vaag een vermoeden dat veel mensen zich toch wel identificeren met het anarchisme, maar dat veel mensen twijfelden door het gebrek aan een concrete anarchistische structuur en gewoon geen handvaten zagen om mee op de trein te springen. Hoe anders zou het zijn geweest als er vanaf de jaren tachtig tot nu, een solide landelijke anarchistische organisatie had bestaan met een actieve actiepraktijk, en misschien nog belangrijker, een continue uitstroom van anarchistische publicaties voor theorie en praktijk, bladen, posters, brochures, boeken, etc.

Nederland kent een unieke anarchistische historie en traditie, die eigenlijk met geen ander land in Europa te vergelijken valt. De Vrije Bond is een soort van anarchistische federatie van autonome individuen en groepen, met intern een anarcho-syndicalistische vakbond inclusief stakingskas.

Voor ons als AGA begint de strijd nu pas echt, ook al bestaan we dit jaar al tien jaar en is onze anarchistische bibliotheek al zeven jaar open, en hebben we misschien nu al ver over de honderd bijeenkomsten georganiseerd en over de honderdduizend gedrukt. Het is het nu waar we in leven, het nu van de crisis, de massa ontslagen, de oorlogen van nu, de strijd van nu, op de werkvloer, de straat, de school, de universiteit, de gevangenissen over de hele wereld.

Voor ons is anarchistische organisatie geen grap, geen hobby, geen paar wilde jaren, geen 'grassroots' carrière bij een NGO, het is een serieuze aangelegenheid die wij nooit zullen verraden. We gaan nog een lange en onrustige toekomst tegemoet.

Meer info:
agamsterdam.wordpress.com
Contact:
agamsterdam@yahoo.com.

De Arthur Lehninggroep

De Arthur Lehninggroep is een affiniteitsgroep binnen de Vrije Bond, die gedachten uitwisselt over anarchistische theorie en anarchistische (vormen van) organisatie. Hiervoor komen de leden geregeld bijeen, de bedoeling is minstens tweemaal per maand.

Als vergaderruimte is hiervoor voorlopig het café De Mollie gereserveerd, waar we regelmatig bijeen komen. De leden zijn niet plaatselijk gebonden, dus kunnen mensen die interesse hebben aan die bijeenkomsten meedoen. We bespreken brochures en teksten die belangrijk zijn om te verspreiden en bereiden lezingen voor, die (meestal op zondag) in De Mollie worden gehouden. Dit moet leiden tot open discussiemiddagen.

Ook proberen we via internationale contacten ervaringen uit te wisselen. Deze contacten kunnen lopen via het internet, maar ook via persoonlijke contacten met individuen. Voorlopig hebben we contacten met de Internationale van Anarchistische Federaties (IFA) en wij hopen dat de Vrije Bond zich zodanig ontwikkelt dat zij zich als anarchistische federatie daarbij aansluit.

De Arthur Lehninggroep heeft op dit moment een te beperkt aantal leden. Wie doet er mee?

Contact: arthur.lehning@xs4all.nl.

AGN

De Anarchistische Groep Nijmegen (AGN) is in september 2009 opgericht door een groep politieke activisten die behoefte hadden aan meer perspectief dan enkel de deelstrijden waar men tot dan in opereerde. De AGN is dan ook niet zozeer een actiegroep, maar eerder een groep die een platform biedt dat ten doel heeft het anarchisme te verspreiden, onze acties en de manier van werken te verbeteren, mensen te verenigen en perspectief te bieden.

AGN probeert de anarchistische ideologie een betere plaats te geven in ons alledaagse handelen door het stimuleren van onderlinge solidariteit, broeder- en zusterschap en het streven naar een wereld zonder klassenverschillen en waar men zich op een non-hiërarchische manier kan organiseren.

Voor ons betekent de toetreding tot de Vrije Bond het bijdragen aan een beter georganiseerd anarchistische landschap in Nederland. Door onze krachten te verenigen kunnen kleinere groepen door, bijvoorbeeld de financiële middelen van het grotere geheel, makkelijker anarchistisch materiaal drukken en verspreiden. Doordat er verschillende groepen verspreid zijn over het hele land kan dit materiaal daarnaast haar reikwijdte vergroten.

Sinds kort is de AGN overgegaan tot een werkgroepenstructuur waarin de leden actief kunnen worden. De huidige werkgroepen zijn een schrijfgroep, een digitale werkgroep, distro- en biebgroep en het Anarchist Black Cross (ABC). De basis van de AGN ligt in haar centrale bijeenkomsten waarbij, naast de vooruitgang van de werkgroepen, ook teksten worden gelezen en bediscussieerd.

De anarchistische theorie heeft binnen de AGN een belangrijke plaats omdat hier naar onze mening de afgelopen tijd te weinig aandacht voor is geweest. Er is dan ook nog maar weinig materiaal in het Nederlands beschikbaar. En als dit er al is dan is dit vaak oud en mist het aansluiting op de huidige (Nederlandse) situatie. Hier proberen we met de schrijfgroep verandering in te brengen.

De ABC-groep houdt zich bezig met het ondersteunen van (politieke) gevangenen. Deze groep is sinds een half jaar actief en is naast de directe ondersteuning ook bezig met theoretisering rond dit onderwerp. Naar onze mening is in de samenleving weinig aandacht voor het politieke perspectief waarin het huidige gevangeniswezen zich bevindt en waar deze naartoe gaat. Simpel roepen 'alle gevangenissen moeten dicht' kunnen we wel. Maar er moet toch meer over te zeggen zijn.

Ook heeft de AGN een boekenstand en een bieb die worden gedraaid en beheerd door de 'distro- en biebgroep'. Met de distro zijn we op onze eigen activiteiten aanwezig maar ook bij andere gerelateerde evenementen waar we denken dat dit een meerwaarde heeft. We proberen op deze manier anarchistische literatuur voor mensen beter beschikbaar te maken. Veel van ons vertaald materiaal stellen we via deze werkgroep ook in pamfletvorm beschikbaar. Daarnaast leggen we ook een archief aan van ons eigen materiaal en hebben we een anarchistische bibliotheek die binnenkort een keer in de maand open zal gaan.

Naast de focus op theorie wordt er door AGN ook het een en ander georganiseerd. Denk hierbij aan info- en discussieavonden, kookprojecten, benefieten, schrijfavonden, kleine acties etc. Op deze manier proberen we anarchisme ook met de praktijk te verbinden.

Meer info:.
anarchistischegroepnijmegen.nl.
Contact:
agn@riseup.net

AK-Utrecht

Het Anarchistisch Kollektief Utrecht (afgekort als AK-Utrecht) is een groep anarchisten uit Utrecht en omgeving. Het kollektief werd op 28 maart 2010 opgericht en stelde zich ten doel om het anarchistische gedachtegoed in Utrecht en daarbuiten verder te verspreiden door middel van (directe) actie, propaganda en educatie.

Het kollektief organiseert zelf acties maar sluit zich ook geregeld aan bij acties die door andere (anarchistische) groepen worden georganiseerd. Ook richt AK-Utrecht zich op (zelf)studie en verdieping in (anarchistische) theorie. Daarnaast dient het kollektief als netwerk waarbinnen de leden informatie uitwisselen over en elkaar mobiliseren voor acties en campagnes van verschillende actiegroepen waarbinnen leden actief zijn.

AK-Utrecht probeert de anarchistische totaalstrijd te stimuleren, onder andere door activisme meer uit anarchistische idealen te laten voortkomen, te strijden vanuit een anarchistisch perspectief. Zowel binnen de (linkse/anarchistische) beweging, als daar buiten probeert AK-Utrecht discussies over anarchisme aan te wakkeren.

Het kollektief heeft als 'thuisbasis' Anarchistische Infoshop Zwarte Kat. De infoshop is na de oprichting van het kollektief een werkgroep geworden van AK-Utrecht, en wordt (bijna) geheel gedraaid door haar leden. Het kollektief organiseert regelmatig activiteiten in de Zwarte Kat, variërend van filmvertoningen tot informatie- en discussie bijeenkomsten.

Iedere twee weken komt AK-Utrecht bij elkaar. Deze bijeenkomsten bestaan voor een deel uit praktische zaken (lopende en nieuwe acties, campagnes, het reilen en zeilen van de infoshop, etc.) en een deel theoretische verdieping (we bediscussiëren een vooraf gelezen tekst). AK-Utrecht is aangesloten bij de Vrije Bond. Het kollektief wil op die manier meer aansluiting, betere samenwerking en organisatiestructuren met en binnen de anarchistische beweging in Nederland bereiken.

Ben je nieuwsgierig geworden naar het Anarchistisch Kollektief Utrecht, wil je helpen in de infoshop of wil je een van onze bijeenkomsten bijwonen? Neem dan contact met ons op.

Meer info: http://www.ak-utrecht.nl. Contact: info@ak-utrecht.nl

ZAG

In januari 2010 zijn wij een anarchistische groep in de Zaanstreek begonnen. Ons idee is om continuïteit in verschillende activiteiten vanuit anarchistisch oogpunt te organiseren. We zijn begonnen om meer bekendheid aan het anarchisme in de Zaanstreek te geven. Dit doen wij door elke zondag de anarchistische bieb open te gooien. In de bieb zitten we niet stil. We organiseren infoavonden en acties. Dit varieert van kraken (waar we vandaan komen) tot het aansluiten bij verschillende acties die door andere mensen georganiseerd worden. We hebben ons verschillende keren aangesloten bij de picketlines tegen de Adecco en Randstad. Onlangs hebben we, samen met de AGA en de Vrije Bond, een demonstratie georganiseerd bij de bajesboten in Zaandam. We vinden het belangrijk om anarchie in ons dagelijks leven en directe leefomgeving toe te passen.

De Zaanstreek heeft een rijke geschiedenis van verzet, vroeger werd er gesproken van de 'rooie Zaan'. Er zijn hier altijd sociaaldemocraten aan de macht. Voordat de sociaal-democraten alles hebben verpest, waren er hier enorme stakingen en vele clubjes en groepen die streden voor een libertair socialisme. De NAS (Nationaal Arbeids Secretariaat) was sterk vertegenwoordigd. Later werden de communisten zeer invloedrijk in de Zaanstreek en werden libertaire en syndicalistische groepen steeds meer verdrongen. Ook de eerste kraakgolf met punk en al, was vrij groot in de Zaanstreek. Sinds het jaar 2000 is er sprake van een nieuwe kraakgolf.

Het is ons streven om de vrijheidslievende volksgeest die beslist nog te vinden is opnieuw aan te wakkeren. We hebben ons aangesloten bij de Vrije Bond omdat we hebben ondervonden dat dit streven niet zomaar vanzelf gaat. Als we serieus zijn over een libertaire wereld zullen we daar aan moeten werken. Met alleen gelegenheidsgroepen gaan we het niet redden. We zijn tegen hiërarchische organisatie en kunnen ons daarom vinden in het idee van de Vrije Bond.

Slechts waar we elkaar kunnen ondersteunen, werken we samen, voor de rest zijn we autonoom. We organiseren plaatselijk activiteiten waarin we de nadruk leggen op ons eigen leven en hoe we dit willen vormgeven. Wanneer we hierdoor in conflict komen met de hordes autoritairen en achterlijken is het fijn om te weten dat 'ons streven' ook in de rest van de wereld door mensen ondersteund wordt. We hopen dat de goede samenwerking die we al hebben, verbreedt kan worden en we de waanzin samen te lijf kunnen gaan!

Meer info: www.agzaanstreek.wordpress.com.
Contact: agzaanstreek@gmail.com.

A.K. Gent

Het Anarchistisch Kollektief Gent ontstond ergens in de nevelen van de vroege jaren tachtig als opvolger van het R.A.K. (Revolutionair Anarchistisch Kollektief) dat in 1977 werd opgericht aan de Gentse Rijksuniversiteit, en heeft sindsdien met ups en downs haar werking aan de universiteit en daarbuiten voortgezet.

Als studentenvereniging is A.K. Gent aangesloten bij het politiek en filosofisch convent binnen de universiteit van Gent. Onze werking beperkt zich echter niet enkel tot studenten en staat open voor iedereen die zich kan vinden in het anarchistische gedachtegoed. We richten ons als kollektief op de dagdagelijkse praktijk en strijd van mensen. Hierbij trachten we via directe actie, discussie, infoavonden, betogingen, enz. onze ideeën in de praktijk om te zetten met als doel de verspreiding van het anarchistisch gedachtegoed en de bewerkstelling van een antiautoritaire staatsloze maatschappij zonder onderdrukking en uitbuiting.

Het A.K. organiseert zich als kollektief op een non-hiërarchische manier. Alle beslissingen omtrent de werking van het kollektief worden genomen tijdens de A.K.-bijeenkomsten waarbij iedereen evenveel te zeggen heeft. Hierbij streven we bij het nemen van beslissingen zoveel mogelijk naar het bereiken van consensus. Tijdens deze bijeenkomsten worden actieplannen en ideeën voorgesteld/uitgewerkt en wordt de continue werking van het A.K. besproken.

Als anarchistisch kollektief willen we zoveel mogelijk de betrokken mensen in het kollektief zelf aanzetten tot het ondernemen van acties en het uitwerken van ideeën die dan via het principe van wederzijdse hulp via het A.K. (of andere groepen) ondersteund kunnen worden. Hiermee willen we elkaar zoveel mogelijk stimuleren om als vrije individuen onszelf in groepsverband te ontplooien naar ieders mogelijkheid en behoefte.

Het A.K. staat open voor een samenwerking met andere basisgroeperingen, om een gemeenschappelijk doel beter te kunnen bereiken of om een gezonde wederzijdse discussie op te zetten. Het doel heiligt de middelen echter niet en daarom is er ook geen sprake van samenwerking met mensen of groeperingen die er kapitalistische, seksistische, racistische of andere autoritaire ideeën op nahouden.

Leve de anarchie!

Meer info: www.ak-gent.tk.
Contact: anarchistischkollektief@riseup.net.

Anarchie in Indonesië

Dit interview werd afgelopen jaar in het Duits *gepubliceerd in het boek* Von Jakarta bis Johannesburg – Anarchismus weltweit van *Sebastian Kalica en Gabriel Kuhn. Het artikel is ook te vinden in het* Engels *op de weblog* Hidup Biasa (= *het dagelijkse leven*)[1]. *Dat is een Engelstalig netwerk, dat uitvoerig bericht over anarchistische en regionale verzetsbewegingen tegen allerlei schandalen op het gebied van kapitalistische knevelarij en aantasting van het milieu en bevolkingsminderheden. Omdat juist op dit punt 'traditioneel links' de zaken op hun beloop laten is de anarchistische beweging in* Indonesië *op zijn minst een belangrijke inlichtingenbron. De Engelse tekst, die door mij hier is bewerkt en ingekort, is vermoedelijk de oorspronkelijke. De plaatsnamen van* Indonesië *zijn gespeld zoals we die in het* Nederlands *kennen.*

VERTALING EN BEWERKING: JAN BERVOETS

Kunnen jullie iets vertellen over de geschiedenis van het anarchisme in Indonesië?
MT: Voor zover ik uit verhalen van mijn vrienden weet en van wat ik heb geleerd, viel het ontstaan van het anarchisme in Indonesië samen met de opkomst van de punkmuziek rond 1998. In die tijd was anarchie synoniem met punk en enkele mensen in die groepen begonnen dieper te spitten in de anarchistische ideologie en waarden. Sedert die tijd begon men onder individuen of collectieven in de punk- en hardcorescene in toenemende mate anarchistische propaganda te voeren, later ook in een breder scala van groepen zoals activisten, studenten en arbeiders, waardoor die een groter publiek met een andere achtergrond kregen.

Met de uitbreiding van de anarchistische propaganda begonnen er veel discussies over dat onderwerp plaats te vinden en over de anarchie begon men debatten te voeren, analyses te maken en diepgaandere kritiek uit te oefenen (en dit proces gaat verder tot vandaag, nu met een grotere arena en met andere analyses). De volgende stap was de anarchie in praktijk te brengen, bijvoorbeeld door collectieven te vormen met anarchistische principes en waarden (gedecentraliseerd, niet-hiërarchisch en op basis van consensus). Ondanks de vele problemen waarmee deze collectieven te maken kregen, kunnen collectieve modellen als deze worden beschouwd als een tegenwicht van de partijmodellen die (zowel in de politieke als niet-politieke sfeer) altijd proberen te overheersen door hun hiërarchische, centralistische en autoritaire structuurvormen.

[...]

PM: Ik denk dat ik je eerst moet vertellen dat de Indonesiërs niet vaak de Engelse taal machtig zijn, dus zelfs in de tijd waarin het internet zich begon te verspreiden, was er maar een klein groepje van de hele eerste generatie anarcho-punk die begreep wat anarchisme theoretisch is. Maar de aandrang om iets te doen, die ook vorm kreeg door de stormachtige economische, politieke en sociale situatie van die tijd, en ons vurige verlangen om te begrijpen wie wij waren, voerde bijna de helft van de eerste generatie naar de PRD (Partai Rakyat Demokratik = Democratische Volkspartij), een Leninistische politieke partij. We hadden niet veel keus omdat we in onze eigen taal niet veel bronnen hadden. Er waren verschillende anarchistische pamfletten van Bakoenin, Emma Goldman, en Rudolf Rocker, die door verschillende anarchistische vrienden waren vertaald en wijd waren verspreid. Maar dat hielp niet veel omdat wat de klassieke denkers schreven nauwelijks in verband te brengen is met wat wij over onszelf moesten begrijpen. Hoe konden we bijvoorbeeld werkelijk inzien dat een regering slecht is, terwijl de geschiedenis van Indonesië slechts ervaring had met leven onder twee presidenten? Wij zijn een postkoloniale staat en er moet nog veel gebeuren met de overtuiging dat de staat van nature slecht is.

Rond 2002 begon de een na de ander te balen en verlieten we de partij, maar een heleboel van ons hebben nog die overtuiging dat de enige handelswijze is zoals Lenin zei: een revolutie onder één vlag, een overgangsregering, en nog meer van die shit. Door een heleboel mensen worden wij als rariteiten beschouwd, omdat wij als anarchisten beginnen te geloven dat ook de staat onze systematische vijand is. Terwijl andere mensen eisen dat de staat Indonesië meer macht moet hebben om in het internationale kader een stem te hebben, stellen wij dat de staat en alle functionarissen ook onze vijand zijn. En toen kwam de tweede generatie van mensen die zich anarchist verklaarden, die leerden van de gevolgen van de acties en de verwarring van de eerste generatie. Deze tweede generatie heeft een veel dieper inzicht over het

anarchisme en kan de verschillen met het leninisme duidelijk maken, of zoals ik kan zeggen, deze generatie leert van de fouten van de eerste generatie.

Wat is vandaag de situatie? Wat zijn de belangrijkste groepen en stromingen in het Indonesische anarchisme?
JC: Bij mijn weten is er in Indonesië geen overheersende groep. Er zijn enkel verschillende collectieven en individuen met verschillende achtergronden, die een scala van verschillende anarchistische stromingen vormen. Niet zelden geven deze verschillen in methode aanleiding tot debat, maar deze discussies veroorzaken geen vijandigheden tussen de individuen en collectieven die daarbij betrokken zijn. Er zijn zelfs verschillende gelegenheden waarbij deze collectieven en individuen van verschillende achtergronden en anarchistische varianten met hetzelfde project bezig zijn. De 1-meiacties van 2007 en 2008 zijn voorbeelden daarvan. [...] Allen verenigden zich onder de naam Jaringan Anti-Otoritarian (antiautoritair netwerk). Op 1 mei 2007 deden ongeveer honderd mensen aan de actie mee, allemaal gekleed in het zwart. In die tijd was de boodschap die Jaringan Anti-Otoritarian wilde brengen een nieuwe definitie van 1 mei, omdat toentertijd 1 mei een zaak was die door linkse partijen en individuen werd beheerst. De actie van Jaringan Anti-Otoritarian mag een succes genoemd worden. De anarchistische beweging begon vanuit het niets de aandacht te trekken.

[...]

Toen 1 mei 2008 naderde, werd er in verschillende steden in de coördinatie van collectieven en individuen nieuw leven geblazen. [...] Net als in het jaar tevoren vond de 1-meiactie plaats in Jakarta. Bijna tweehonderd mensen deden mee, waaronder punkers. Het thema [...] was de gewelddadigheid van de grote ondernemingen[2] en het doel van de actie was het Bakrie-gebouw. Dit gebouw is het kantoor van de verschuillende bedrijven waarvan de zakenbaron en politicus Abinizal Bakrie eigenaar was. Een paar deelnemers beschadigden het Bakriegebouw en niet lang daarna kwam de politie met haar repressie. Diverse deelnemers werden met geweld gearresteerd (maar sommige arrestanten werden door de andere demonstranten bevrijd!). Na hun verzet vervolgden de demonstranten hun mars, maar helaas kwam de politie in groter aantal terug. Alle demonstranten werden toen gearresteerd.

[…]

MT: Ik wil meer zeggen over de tegenwoordige situatie, omdat JC's antwoorden meer een beschrijving geven over de beweging van de groepen. We kunnen zeggen dat de toestand van het anarchisme vandaag nog steeds een voortschrijdend proces is. Zoals ik het zie kan die verdeeld worden in twee gebieden, ten eerste die van de discussie en theorie en ten tweede de praktijk.

Discussie en theorie dus: vandaag zijn de onderwerpen voor discussie en theorie steeds gevarieerder, zoals bijvoorbeeld het kapitalisme, de arbeid, veiligheidscultuur, beschaving, filosofie, media, consumentisme, godsdienst, gender, grote ondernemingen, vormen van vrije vereniging, het belang van het anarchisme in de context van het dagelijkse leven, Indonesië, enzovoort. Deze discussie wordt zowel rechtstreeks gevoerd (educatie, filmvoorstellingen, reguliere discussiebijeenkomsten, groepsdiscussies, open bijeenkomsten) als indirect (mailinglijsten, e-mail, boeken, kranten, pamfletten, tijdschriften, nieuwsbrieven, websites, blogs). Maar ik krijg tegenwoordig de indruk dat discussies over de grote bedrijven, kapitalisme, sociaal verzet en directe acties in anarchistische kringen de meest gewilde onderwerpen worden. Als vrouw merk ik dat thema's over vrouwen, het lichaam, de seksualiteit, seksuele geaardheid en persoonlijke relaties nog niet genoeg bediscussieerd worden.

[...]

Je kunt wel zeggen dat de aanwezigheid van anarchisten en hun propaganda en activisme steeds meer worden 'opgemerkt' door grotere groepen en natuurlijk leidt dat tot heel wat beweging en discussie, vooral in de autoritair linkse kringen (marxistische, leninistische, maoïstische en chavistische actieroepen) die de verzetsbewegingen overheersen. Er zijn binnen de 'linkse' beweging veel dwalingen en misverstanden over de anarchistische theorie, filosofie en actie. Dat kan ik begrijpen, omdat linkse groepen altijd de ideologie alleen zien als 'een werktuig van hun politieke strijd', terwijl de anarchisten begrijpen dat ideologie iets heel filosofisch en persoonlijks is (iets dat in onszelf is ingebed), dat kan worden toegepast in een variëteit van contexten, zowel persoonlijke, met betrekking tot relaties in het dagelijks leven, als in sociale en politieke strijd. Tegelijkertijd heb ik de indruk dat steeds andere individuen en groepen meer willen weten over de anarchistische theorie. Dat kun je zien aan het toenemend aantal vragen en aan vrienden die zich door de anarchistische gedachte aangetrokken voelen.

Bij de anarchistische acties is het aantal vrouwen nog heel gering. Voor mij is dat in de ongeveer tien jaar sinds ik met 'de strijd' begon lastig geweest. Ik voel dat ik heel vaak hard heb gewerkt om vriendinnen te steunen en aan te moedigen, maar halverwege houdt het altijd op en de meerderheid kiest er dan voor naar zijn 'ketenen' terug te gaan. Zij besluiten dan te trouwen en een gezin te vormen of te gaan werken in een NGO voor vrouwen. Ik voel dat in de maatschappij waarin ik woon de patriarchale en seksistische normen en praktijken nog een hele grote invloed hebben en in elke context (gezin, relaties van geliefden, vriendschap, gemeenschap, organisaties, scholen, werk, maatschappij, godsdienst etc.) weer opduiken; misschien is dat een reden waarom de situatie is zoals zij is. In Indonesië is er weinig geschiedenis van radicale vrouwenbewegingen. Er was een beweging in de tijd van de PKI (Partai Komunis Indonesia = Indonesische Communistische Partij), waarin een vrouwenorganisatie was die bekend stond als GERWANI (Gerakan Wanita Indonesia = Indonesische vrouwenbeweging). Deze beweging werd vernietigd tijdens de uitroeiing van de PKI door de staat in 1963-1966. Alles wat te maken had met de PKI of het communisme heeft een diep trauma in de Indonesische maatschappij achtergelaten, en dit wordt door het gezag ook als propagandawerktuig en dreigement gebruikt om elke vorm van volksstrijd de kop in te drukken. 'Je wilt toch niet dat wat er in 1965 gebeurd is weer terug komt?' Na die tijd was er nagenoeg geen vrouwenbeweging en waren er geen radicale individuele vrouwen, tegenwoordig is wat de 'vrouwenbeweging' wordt genoemd in grote mate geconcentreerd in NGO's van vrouwen en linkse partijorganisaties, die herhaaldelijk compromissen sluiten en achter het concept van de staat staan.

[...]

Bestaan er in Indonesië historische bewegingen waaruit het anarchisme vandaag inspiratie kan halen – ook al hebben deze bewegingen zichzelf niet 'anarchistisch' genoemd?
JC: Er bestaan een paar bewegingen die, al hebben zij zich nooit als anarchistisch geïdentificeerd, niettemin veel inspiratie kunnen geven. Zoals in Blora en Pati, waar anarchisten worden geïnspireerd door de Sedulur Sikep beweging (bekend als de mensen van Samin), een sociale dissidente beweging die bestaat vanaf

de Nederlandse koloniale tijd, maar alleen maar op één plaats actief was. Er zijn ook een heleboel anarchisten die vinden dat de sociale en politieke bewegingen in Indonesië niet inspirerend zijn. Om verschillende redenen doen andere anarchisten een serieuze poging om in de militante geschiedenis van Indonesië conflicten te ontdekken, die – ook al identificeren zij zich niet als anarchistisch – toch anarchistische trekjes hebben.

MT: Ik zal proberen een meer volledig antwoord te geven over de Sedular Sikep (Samin) beweging en zijn filosofie. De lessen van Sedular Sikep werden verspreid door Samin Surosentiko (1859-1914), en waren bedoeld als strijdbaar antwoord op de Nederlandse koloniale cultuur en het kapitalisme, zoals dat in de negentiende eeuw opkwam. Deze beweging begon rond Klopoduwur, Blora, op Centraal Java. In 1890 ontwikkelde de Sedular Sikep-beweging zich in twee dorpen in de wouden van het district Randublatung, regentschap Bondjonegoro, Oost-Java. Zij verspreidde zich snel naar andere dorpen. Overal in de huidige grensgebieden van Oost-Java en Centraal-Java ontstond er strijd om zich te verzetten tegen het gezag van de Nederlanders toen die land afpakten om die te gebruiken als theeplantages. [...] De strijd nam niet de vorm aan van fysieke confrontatie maar in plaats daarvan was het ongehoorzaamheid tegen alle regels en verplichtingen die het gouvernement aan de bevolking oplegde, bijvoorbeeld geen belasting betalen of herendiensten verrichten. Onder invloed van hun houding om alles te weigeren, nam de bevolking een onafhankelijke structuur van zijn eigen sociale orde, *adat* en tradities aan[3].

Een beginsel van Sedular Sikep was 'kulo ndiko sami, kowe aku podho' (ik en jij zijn gelijk, dus alle mensen kunnen gelijk zijn). Dit is een gelijkheidsbeginsel dat geen onderscheid maakt op basis van huidskleur, etniciteit of godsdienst. Geen menselijk wezen is van hogere rang dan de andere of heeft meer rechten of verplichtingen. Samin zag dat de mensen vanuit zichzelf of door vrijwillige samenwerking alle problemen moesten oplossen.

Sedular Sikep was een praktische filosoof, die niets tot stand wilde brengen dat onmogelijk was. Sedular Sikep wilde een daadwerkelijke vrijheid voor de hele mensheid bewerkstelligen. De minderheid heeft niet meer rechten dan de meerderheid, en andersom. Men neemt aan dat iedereen en iedere persoon hetzelfde recht moet hebben om de rijkdom van de aarde te verkrijgen zonder geld of betaling; wat een persoon produceert is zijn bezit, en geen persoon of samen optredend volk heeft het recht zo'n bezitting in beslag te nemen zonder toestemming van die persoon, zodat iedereen dingen die hij of zij produceert kan ruilen zoals hij dat wil; er zijn geen beperkingen aan wat mensen kunnen schrijven, eten of drinken, zolang het niet de rechten van anderen verstoort.

Sedulur Sikep weigerde verpachting van land, zodat dat wie ook maar op het land woont daarvan gebruik kon maken. Hij weigerde patenten en copyright, wat een vorm van monopolie was, hij verwierp de verplichte volksbelasting, omdat belasting vrijwillig moest zijn, hij stuurde geen kinderen naar formele scholen, en hij behandelde natuur en milieu bescheiden omdat die werd gezien als een moeder, die moest worden gerespecteerd.

De hoofdpunten van de lessen van Sedulur Sikep zijn de volgende:

- Godsdienst kan een wapen of een levensprincipe zijn. Je moet goed begrijpen dat Sedulur Sikep geen onderscheid maakte tussen godsdiensten, en daarom bestreden volgelingen van Sedulur Sikep de godsdienst niet of deden daar geen uitspraken over. Het belangrijkste is hoe mensen zich in hun leven gedragen. Huwelijken werden direct uitgevoerd zonder dat regeringen of religieuze instellingen daaraan te pas moesten komen, omdat hun religie niet door de staat werd erkend.
- Val geen mensen lastig, maak geen ruzie, wees niet afgunstig en probeer niet andermans bezittingen af te pakken.
- Probeer bescheiden te handelen en wees niet arrogant.
- Een levend mens moet een begrip over zijn eigen leven ontwikkelen, omdat ons leven hetzelfde is als onze ziel en wij hebben er slechts één voor heel de eeuwigheid. Volgens Sedulur Sikep zal wanneer iemand dood gaat, de ziel niet sterven, die doet enkel zijn kleren uit.
- Als wij spreken dan moeten we oppassen voor wat uit onze mond komt, dat moet eerlijk zijn en respect tonen voor anderen. Bij Sedulur Sikep was handel verboden omdat handel een element van 'oneerlijkheid' bevat. Ook mochten er nooit geldelijke bijdragen worden gevorderd.

PM: Helaas is het Suharto-regime erin geslaagd al het historisch materiaal te vernietigen dat het niet geschikt vond voor zijn bewind. Een Australische historicus, Anton Lucas, heeft boeken geschreven over een belangrijke sociale opstand in de tijd van de Indonesische onafhankelijkheidsverklaring, die ik niet specifiek anarchistisch vond, maar wel waardeer als een autonome opstand tegen de hogere klasse – tegen de koloniale machten en ook tegen de Indonesische republiek. Ik denk dat de inlandse beweging van Papoea ook belangrijk is. Ik heb een van hun leiders rond 2000 ontmoet en enkele jaren later kreeg ik door dat zijn visie, zijn kritiek op de Indonesiërs, mij deed denken aan een conflict tussen een egalitaire (maar primitieve) maatschappij en een moderne hiërarchische maatschappij. Ik denk dat het eerste dat wij moeten doen is onze eigen geschiedenis te ontdekken, wat werkelijk een moeilijk karwei is.

Indonesië is een ontzaglijk groot land met veel culturele en religieuze tradities. In welke delen van Indonesië en in welke gemeenten van het land vind je anarchisten?

JC: Ik woon op het eiland Java en al die tijd heb ik samen met anarchisten actie gevoerd die ook op Java wonen (en ik ken ze zelfs niet allemaal) en een beetje met anarchisten van andere eilanden (en dat is alleen in de vorm van communicatie, we hebben nog niet het stadium bereikt om samen aan een project te werken).

MT: Je moet begrijpen dat in Indonesië het eiland Java het 'hart' van de regering, informatie, onderwijs et cetera is, wat leidt tot een scheefgroei in de infrastructuur vergeleken met andere delen van het land. De staat schept opzettelijk deze voorwaarde zodat de mensen buiten Java 'dom' worden gehouden terwijl hun gebieden doel worden van grootschalige uitbuiting door de staat en de grote ondernemingen.

[...]

Speelt godsdienst wel een rol in de anarchistische beweging? Zijn er mensen die bijvoorbeeld parallellen hebben getrokken tussen het anarchisme en de moslimtradities? Of zijn alle anarchisten tegen godsdienst?
JC: Ik ben anarchist en dus agnost. Veel van mijn anarchistische vrienden hebben bijna dezelfde visie als ik. Maar er zijn ook enkele anarchisten die bijvoorbeeld worden geïnspireerd door de (islamitische, J.B.) Soefibeweging. Voor mij is de godsdienst een dwangmatige en hiërarchische instelling, wat een reden is om die niet alleen te verwerpen, maar ook te vernietigen. Godsdienst is niet hetzelfde als spiritualiteit. Al ben ik tegen godsdienst, ik ben niet een van die moderne mensen die de rede verheerlijkt en spiritualiteit ontkent.

MT: Ik heb al gekozen geen godsdienst aan te hangen voor ik iets over het anarchisme wist wegens mijn persoonlijke ervaringen in de familie en in de grotere maatschappij. Ik heb me al kritisch opgesteld tegen de strikte macht of controle die de godsdienstige instellingen al in Indonesië uitoefenden nadat ik eerst van enkele vrienden hun standpunten over godsdienst had gehoord. Maar in anarchistische kringen 'hebben' veel vrienden nog een godsdienst of hebben zij nog niet genoeg lef om openlijk uit te komen over hun kritiek op de godsdienst. Gewoonlijk zoeken zij naar een compromis waarbij zij nog respect kunnen tonen voor hun families of godsdienstige omgeving.

In dit Indonesië als land met het grootste aantal islamitische inwoners in de wereld zijn deze normen heel streng in ons ingeplant, van ons afgedwongen, op onze nek geschoven en ons controlemechanisme geworden, vanaf ons gezin tot onze maatschappij en de staat. Maar veel van ons hebben deze kwesties ter discussie gesteld en zien de godsdienst als een oorzaak van de overheersing en de machtsuitoefening die moet worden vernietigd. Enkele anarchisten gaan dieper op dit thema in en schrijven vanuit een anarchistisch perspectief kritieken op de islam.

PM: Als we spreken over de anarchistische beweging, dan kan ik je vertellen dat de godsdienst daarin geen enkele rol speelt. Maar een van mijn vrienden is moslim en ook anarchist. En ja, hij kan enkele parallellen vinden tussen het anarchisme en de islamitische tradities. Hij werkt zelfs als redacteur in een uitgeverij die meer gericht is op de publicatie van islamitische boeken.

Is er een sterke samenhang tussen de anarchisten in Indonesië?
PM: Ik weet niet of ik dat een 'sterke samenhang' kan noemen, maar ja, in Indonesië kennen bijna alle anarchisten (de mensen die zichzelf anarchist noemen) elkaar.

MT: Ik kan wel zeggen van ja, misschien omdat we merken dat we een minderheid zijn. De banden tussen ons zijn erg sterk, er is een gevoel dat ieder van ons de andere hulp moet bieden en er is een verlangen om alles te weten over de activiteiten van andere vrienden. Maar door de geografische en financiële situatie van de mensen in Indonesië is het heel moeilijk om elkaar te ontmoeten voor een persoonlijk gesprek. Gewoonlijk communiceren we met het internet of de telefoon.

Wat zijn de anarchistische standpunten over de onafhankelijkheidsstrijd die is gevoerd in Indonesië gedurende de afgelopen tientallen jaren: in Oost-Timor, West-Papoea, Atjeh en andere gebieden?
PM: Ik kan niet spreken namens alle anarchisten in Indonesië, maar persoonlijk denk ik dat ik tot op zekere hoogte deze strijd kan steunen. Ik was ook betrokken bij de strijd voor Vrij Oost-Timor (Timor Leste) voordat zij een onafhankelijke staat werd en een corrupte regering kreeg.

MT: Je moet begrijpen dat ieder deel van Indonesië zijn eigen problemen heeft. Juist daarom zullen de anarchisten altijd actie voeren en verzet plegen op een manier die passend is voor de problemen waarmee zij allereerst in hun eigen woonplaats te maken hebben. Wij vermijden methoden die 'vertegenwoordigers' met zich meebrengen (in tegenstelling tot de meerderheid van linkse partijen) en juist daarom bouwen we onze bewegingen en acties op in de plaatsen waar we toevallig wonen. En ook omdat er geen anarchistische vrienden zijn die in die verre plaatsen wonen (feitelijk is er één vriend in Atjeh, maar hij heeft nog niet veel kunnen uitrichten omdat hij er ook pas is aangekomen).

Maar we zijn ons wel bewust van wat er in die plaatsen gebeurt en we ondersteunen alle vormen van strijd die zich tegen het gezag van de staat keren en elke autonome strijd. Maar er is een tegenstrijdigheid wanneer we kijken naar de strijd van het volk daarginds, dat zichzelf van de Indonesiërs wil bevrijden om een nieuwe natie te vormen, zoals je bijvoorbeeld kunt zien in het geval Oost-Timor. Het systeem blijft hetzelfde, alleen de regering en de macht hebben nieuwe gezichten. Intussen bediscussiëren we deze onderwerpen vanuit verschillende visies, vooral in de context van het staatsgezag, het militarisme en de uitbuiting van het milieu.

De staat Indonesië heeft waar het gaat om de vervolging van politieke dissidenten een verschrikkelijke geschiedenis. Wat heeft die geschiedenis de anarchisten aangedaan? Wat is de situatie vandaag?
JC: Het Indonesië van vandaag verschilt niet zo veel van het Indonesië onder de Nieuwe Orde van Soeharto. Wat ik daarmee wil zeggen is dat degenen die weigeren zich aan de tegenwoordige machten te onderwerpen nog steeds worden vervolgd. Tegenwoordig hebben de leiders van Indonesië van de fouten van hun voorgangers geleerd en is hun onderdrukking beter georganiseerd. Zoals onder de Nieuwe Orde dissidentie op een wrede manier werd *kaltgestellt*, zo gaat dat niet meer. De mensen die nu in Indonesië aan de macht zijn, laten het valse beeld zien dat zij niet met geweld reageren, en ze maken van de illusie van vrede en veiligheid een fantastische vertoning. Daardoor zijn steeds meer mensen vóór de regering – en anders zijn zij het alleen maar met de huidige leiders niet eens. De meerderheid van de bevolking stelt de hiërarchie en de macht zelfs gelijk met de gerechtigheid.

MT: Diverse mensen van ons hebben al te maken gekregen met onderdrukkende acties van de staat, zoals terreur, intimidatie, politie-invallen en arrestaties. Om verder te gaan met het antwoord van JC, we blijven ons bewust van de toestand en we proberen ons niet te laten beïnvloeden door het beeld dat ons door de staat wordt voorgeschoteld. We proberen ook meer aandacht te schenken aan problemen als zekerheid en veiligheid door een begin te maken met een soort 'veiligheidscultuur' als iets dat moet

worden gezien als een belangrijke overweging bij onze acties, en we zijn methoden en strategieën aan het ontwikkelen om aan deze situaties het hoofd te bieden. Maar we moeten duidelijk stellen dat nog maar weinig mensen zich met dit thema bezighouden.

PM: Feitelijk is de regering tegenwoordig nog dezelfde als tevoren, maar ze spelen het geniepiger. Zij spreken in hun communiqués niet meer over geweld. Maar dat betekent niet dat zij geen geweld gebruiken om een einde te maken aan wat zij als problematisch zien. Enkele maanden geleden werd een dorp op Riouw (een eiland ten westen van Sumatra) zwaar gebombardeerd en verbrand door legerhelikopters, omdat de boeren in dat dorp hun land niet wilden geven aan een palmoliebedrijf van de staat[4] Op Celebes zijn diverse boeren voor een gelijke kwestie doodgeschoten. En ook in verschillende dorpen op Java. Maar geen enkel door de staat gecontroleerd medium heeft daarover bericht. Ikzelf en verschillende vrienden van mij verspreiden dit verschrikkelijke nieuws onafhankelijk van de pers (o.m. via de website *Hidup Biasa*, J.B.).

[...]

Hoe zie je de toekomstige mogelijkheden van het anarchisme in Indonesië en Zuidoost-Azië?
PM: Ik kan er niet over spreken omdat ik niet veel weet over het anarchisme in Zuidoost-Azië. Ik weet dat een netwerk belangrijk is, maar voorlopig wil ik me juist meer richten op Indonesië, omdat er zo veel dingen te doen zijn en er zo weinig Indonesische anarchisten zijn die dat hier werkelijk doen.
JC: Met het proces dat er nu plaats vindt en steeds verder gaat denk ik dat de anarchisten in Indonesië een heel belangrijke plaats kunnen innemen. Heel wat mensen die vroeger marxistisch-leninistisch waren beginnen te denken dat elke vorm van macht corrumpeert en onderdrukt. Mensen die het slachtoffer worden van grote ondernemingen beginnen ook te merken dat de regering altijd alleen maar de kant van de ondernemers zal kiezen en dat het noodzakelijk is iets anders en beters te doen dan alleen maar de regering om hulp vragen.

MT: Ik voel me hierover erg positief, vooral in de context van Indonesië, waar zoveel problemen zijn. Meer en meer beginnen diverse mensen en partijen te merken dat hun manier van strijden op een impasse gaat uitlopen en de anarchie moet worden gezien als iets dat heel logisch is. Toch zal voor dit alles een lang proces en veel werk nodig zijn, we moeten met elkaar samenwerkingsverbanden en sterke solidariteit opbouwen. Ik geloof dat we zullen zien dat de zaden van de anarchie die we nu uitzaaien en verstrooien overal zullen ontkiemen.

Noten van de vertaler:

1 www.hidupbiasa.blogspot.com
2 Bedoeld is naast de 'normale' uitbuiting van arbeiders vooral het gewelddadig opzetten van plantages in streken waaruit kleine boeren en desagemeenschappen worden verdreven. Zie hierover ook een artikel over Sumatra in het lentenummer van *Buiten de Orde* 2010 (p. 44-46) dat ik inmiddels ook in het archief van Hidup Biasa aangetroffen heb.
3 Samir werd op 8 november 1907 naar Sumatra verbannen, omdat Gouverneur-generaal Idenburg zijn optreden hinderlijk vond voor de Nederlandse ondernemers, die van hem de vrije hand kregen om ten koste van de bevolking op Java plantages op te richten.
4 Over staatsbedrijven als PNP zie het in noot 2 aangehaalde artikel en het in de inleiding van dit artikel genoemde netwerk *Hidup Biasa*.

Sebastian Kalica en Gabriel Kuhn, Von Jakarta bis Johannesburg – Anarchismus weltweit (*Ubrast Verlag*, 2010).

Lawaaidemonstratie Oud en Nieuw Zaandam

In de nacht van 31 december 2010 op 1 januari 2011 hebben de AGA (Anarchistische Groep Amsterdam) en de ZAG (Zaanse Anarchistische Groep) een lawaaidemonstratie georganiseerd bij de Zaanse Bajesboten. In dit artikel volgt een kort verslag van de demonstratie en daarnaast de tekst van de toespraak voor de gevangen.

DOOR ZAANSE ANARCHISTISCHE GROEP

Terwijl de hele wereld feest viert, zitten vele mensen opgesloten door de staat in gevangenissen. Met een groep van tachtig tot honderd mensen gingen we op oudejaarsavond naar een van die gevangenissen om de mensen binnen een hart onder de riem te steken. We arriveerden iets voor twaalven om tegenover de bajesboten af te tellen tot twaalf, en samen met de geïllegaliseerden Oud en Nieuw te vieren. We hebben er veel vuurwerk af gestoken, leuzen geroepen en een spandoek opgehangen met 'Gelukkig en Vrij Nieuwjaar' in vele talen.

We wensen de mensen binnen een gelukkig nieuwjaar, in de meest letterlijke zin van het woord, een jaar zonder gevangenis, isolatiecellen, bewakers, celdeuren, gevangenisvoedsel op rantsoen, luchten en bezoekuren. We hopen dat ze het nieuwe jaar vrij in zullen gaan en eindelijk hun leven kunnen leiden zonder dat de staat hun gevangen zet en onderdrukt. We weten helaas dat de werkelijkheid anders is. Daarom roepen we iedereen op het nieuwe jaar weer met veel verzet in te luiden, tot dat elke bajes leeg en afgebroken is!

Hallo mensen daar aan de overkant.
We wensen jullie een gelukkig en vrij nieuw jaar.
Maar we wensen jullie niet alleen dat toe.
We wensen jullie nog veel meer toe!

We wensen voor jullie een leven in vrijheid.
Hier in Nederland of waar je ook maar wilt!
We wensen dat de Nederlandse staat ophoudt met een tweedeling te maken tussen mensen die wel gewenst zijn
en mensen die niet gewenst zijn.
Met jullie weg te zetten als dieven, criminelen, of erger nog, terroristen.
Want dat is de manier waarop de staat de steun vergaart voor meer uitzetcentra en strengere toelatingseisen.

We wensen dat deze bajesboten gesloten worden
en alle grenzen geopend.
We wensen dat jullie hier naast ons zouden staan
om samen met ons feest te vieren!

Maar we wensen nog veel meer!
We wensen een samenleving die gebaseerd is op gelijkwaardigheid en solidariteit,
op vrijheid voor iedereen zonder dat dit ten koste gaat van anderen.
Vrijheid om te gaan en staan waar je maar wilt en te zijn wie je maar wilt zijn.
We wensen een einde aan de onverdraagzaamheid,
de zwartmakerij en de verdeel- en heers politiek,
die mensen tegen elkaar opzet en in kampen verdeelt.
We wensen een eind aan alle hiërarchieën die ons verdelen.
We wensen een einde aan de neoconservatieve kapitalistische maatschappij.
We wensen de anarchie!

Maar we kunnen wel wensen.
We kunnen wensen tot we een ons wegen, maar we zullen ook moeten doen.
Het is aan ons, degenen die hier, in relatieve vrijheid, buiten staan, om te knokken tot al deze wensen in vervulling zijn gegaan.
En we hopen dat jullie je daarbinnen kunnen verzetten, hoe moeilijk dat ook mag zijn,tegen het systeem dat jullie gevangen houdt.
En we hopen dat onze wens voor jullie vrijheid niet de laatste zal zijn die in vervulling gaat!

We hopen jullie snel de hand te kunnen drukken en te kunnen omhelzen hier buiten in alle vrijheid!

We wensen jullie een goed 2011!

Verslag en analyse van het

Ogen geopend en strijdlust aangewakkerd

Vrijdag 21 januari was een hoopvolle dag voor de studentenbeweging; een strijdbare demonstratie en 15.000 studenten op het Malieveld. Woedende studenten lieten het hier echter niet bij zitten want in het hele centrum van Den Haag ging het protest door tot de ME met behulp van paarden, honden en stokken de demonstranten met buitenproportioneel geweld uit elkaar sloeg. Eén ding is duidelijk: studenten zijn boos en bereid voor hun onderwijs te strijden.

DOOR MEREL DE BUCK EN JEREMY CROWLESMITH

De dag begon met een demonstratie van ruim 1500 studenten en docenten vanuit de Hogeschool Den Haag naar het Malieveld. Eenmaal aangekomen bij het podium van het Malieveld, veranderden de sterke leuzen van de demonstratie (zoals 'Vecht voor je studierecht' en 'Bezet, blokkeer! Dit beleid pik ik niet meer') in het geluid van dansmuziek en slap geouwehoer van politici.

LSVb: niet wat het geweest is

De LSVb en co. lieten weer duidelijk zien hoe ver ze van hun strijdbare verleden zijn afgedwaald. De manifestatie leek meer op een verkiezingscampagne dan op een protest om onderwijs te verdedigen. Zelfs de staatssecretaris van Onderwijs die dit beleid doorvoert, Halbe Zijlstra, kreeg het podium om zijn beleid te rechtvaardigen, al werd er wel iets naar zijn hoofd gegooid. Maar niet alleen op het podium ging de LSVb de mist in. Toen na afloop van de manifestatie duizenden boze studenten zowel naar het Binnenhof, Lange Poten en het Ministerie van Onderwijs (OCW) trokken, wist de organisatie zowel in woorden als in daden de studenten te verdelen. Om te beginnen hebben ze samen met het ISO (van wie je het zou verwachten) na afloop van de protesten afstand gedaan van duizenden studenten die door gingen met actievoeren. Studenten die zonder reden, zoals duidelijk in alle gemaakte beelden te zien is, in elkaar geslagen werden. Daarnaast wisten ze ook deze studenten direct tegen te werken: hun ordedienst werkte samen met de ME-stokken, honden en paarden om acties te voorkomen. Zo vormden ze een linie van blauwe hesjes tussen verschillende demonstranten en stuurde ze mensen terug die zich bij het protest wilden voegen. Luidkeels klonk dan ook: 'Hesjes uit, hesjes uit!' Studenten willen zich niet laten verdelen, maar samen sterk staan in hun verzet.

Politiegeweld

Tijdens de acties na de manifestatie reageerde de politie Haaglanden met buitensporig geweld. Op alle beelden is duidelijk te zien hoe de betogende studenten op verschillende locaties zonder aanleiding uiteen geslagen werden. Gewonden zijn gevallen door politieknuppels, hondenbeten en paarden die roekeloos door menigtes werden gejaagd; enkele betogers zijn zelfs opgenomen in het ziekenhuis. De politie heeft uiteindelijk rond de vijfentwintig mensen opgepakt.

Ogen geopend en strijdlust aangewakkerd

Dit alles heeft voor veel studenten de ogen geopend. Waar overal in de media wordt gepraat over 'relschoppers' en 'radicalen' weten de mensen die erbij waren wel beter: niet de studenten, maar de ME'ers waren de geweldplegers. 21 januari in Den Haag hebben studenten laten zien dat ze het hier niet bij laten zitten, maar doorgaan tot dit beleid wordt geblokkeerd, met of zonder de LSVb. De eerste berichten op Facebook luiden dan ook: 'Wanneer is de volgende actie?'

studentenprotest in Nederland

Kenniscrisis bij 'Kenniscrisis'
Hoe verder met de studentenstrijd?

Wat kunnen we leren van de manifestatie op de 21e? Hoe gaan we nu verder om de kabinetsplannen tegen te houden? En hoe kunnen studenten zélf strijden voor hun recht op onderwijs?

DOOR JILLES MAST

21 januari en platform Kenniscrisis
Zoals te verwachten was heeft de manifestatie van 21 januari, georganiseerd door de LSVb, ISO en de LKvV, er niet toe geleid dat het kabinet haar plannen in de prullenbak heeft gegooid, waar deze volgens 15.000 studenten en docenten thuishoren. Dus hoewel de opkomst hoog was en heel Nederland heeft kunnen zien dat studenten en docenten boos zijn, moeten we verder om de plannen tegen te houden, maar hoe?

De manifestatie zelf was, zoals een student het in de *Volkskrant* kort en duidelijk verwoordde, 'een beetje suf.' De partijbonzen die waren uitgenodigd als sprekers, in combinatie met de feeststemming die werd gecreëerd, maakten duidelijk dat de studenten behandeld werden als een passief publiek. Het serieuzere werk, zo lijkt de gedachte, moet maar overgelaten worden aan de studentenbonden en de politiek. Het vooroordeel dat studenten alleen maar komen opdagen als er een feestje is werd later gelukkig ontkracht toen meer dan duizend studenten uit zichzelf naar het Binnenhof en het Ministerie van OCW liepen. Hier ging het er, zoals iedereen waarschijnlijk weet, wat serieuzer aan toe.

> De eerste stap is dat onze boodschap en eisen zowel aangescherpt als verbreed moeten worden

Zowel de inhoud als de vorm die gekozen zijn voor de 21e laten zien dat de studentenbonden in eerste instantie lobbyclubs zijn en geen actieclubs. Deze lobby, zo wordt gedacht, wint aan kracht zolang men politiek 'neutraal' is. Zo blijven de lijnen naar alle politieke partijen open. Bijkomend voordeel is dat de manifestatie op deze manier breed toegankelijk was. Hoe meer mensen, hoe krachtiger de lobby, zo wordt gedacht. Van de acties die na afloop plaatsvonden bij het Binnenhof en OCW werd, tot spijt van de studenten die hier aan meededen, in eerste instantie dan ook afstand genomen door de organisatie van de manifestatie om de banden met de politiek niet te schaden.

Het nadeel van deze neutraliteit zie je ook inhoudelijk terug. De manifestatie richtte zich maar op één onderdeel van de bezuinigingen op onderwijs, namelijk de boete voor langstudeerders. Dit was blijkbaar het enige waar zowel de LSVb, ISO en LKvV alle drie achter konden staan – niet in het minst omdat de 'Halbe-heffing' vooral studenten raakt die bestuurservaring willen opdoen. Het resultaat hiervan was echter dat er een mensenmassa op het Malieveld stond met een boodschap die al vóór het eventuele onderhandelen met de regering was verwaterd tot bijna niets. Waar was het geluid tegen alle andere bezuinigingsmaatregelen in het onderwijs?

Hoe nu verder?
De eerste stap is dat onze boodschap en eisen zowel aangescherpt als verbreed moeten worden. Oftewel, wanneer het over onderwijs gaat niet alleen de 'Halbe-heffing' aanhalen, maar ook het behoud van studiefinanciering voor de masterfase van de opleiding, de kwaliteit en toegankelijkheid van onderwijs, het gebrek aan democratie in onderwijsinstellingen, en zo verder.

De verbreding komt hier logisch uit voort. Je kunt moeilijk zeggen dat je tegen alle bezuinigingen in het onderwijs bent, wanneer dat tot gevolg heeft dat er extra wordt gesneden in andere sociale voorzieningen. Het is dan ook belangrijk dat studenten zich verbinden aan andere sectoren en bevolkingsgroepen die ook worden getroffen door de aangekondigde bezuinigingen. Op deze manier wordt voorkomen dat verschillende groepen tegenover elkaar komen te staan, bijvoorbeeld de kunstsector vs. de zorg, en wordt solidariteit en samenwerking gestimuleerd. Samen staan we ten slotte sterker dan alleen.

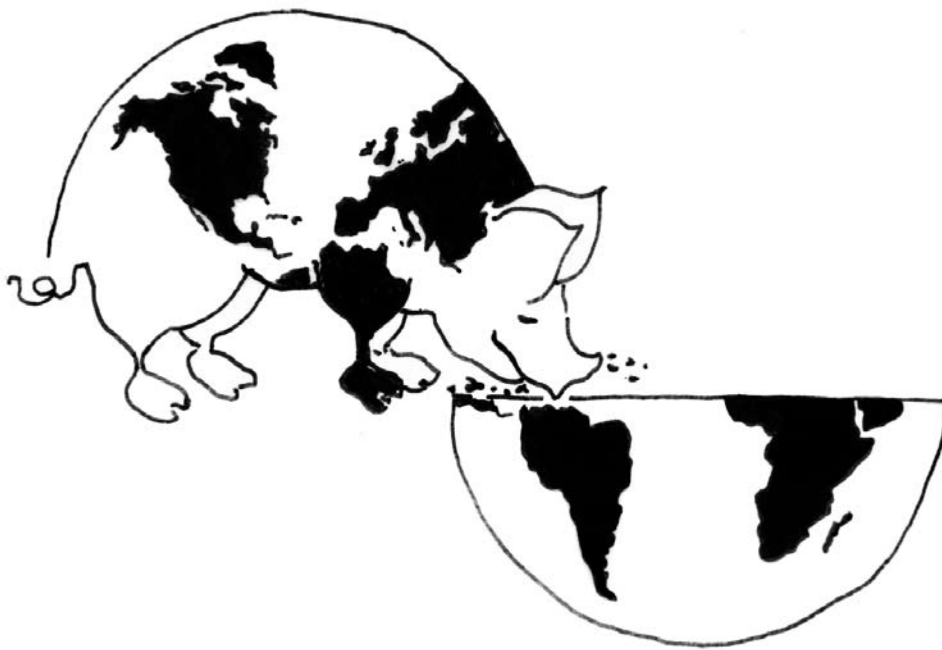
Als we het hebben over welke concrete acties hierbij passen dan kunnen er diverse tactieken worden toegepast die elkaar zouden moeten versterken. Een massale manifestatie is goed om te laten zien dat het verzet tegen deze plannen breed gedragen wordt. Maar dit alleen houdt de plannen niet tegen. De regering moet gedwongen worden naar ons te luisteren. Ze moeten denken: als we ze nou gewoon geven wat ze willen dan houden ze ten minste op met dit verzet.

Er zijn vele manieren van actievoeren. Behalve het organiseren van manifestaties kan er gedacht worden aan acties die de normale gang in het onderwijs kunnen verstoren: sit-ins, bezettingen, blokkades, demonstraties. Ook in de portemonnee kunnen we ze raken, bijvoorbeeld door massaal te weigeren de boete te betalen.

Dat verschillende vormen van directe actie werken, is in meerdere landen bewezen. Zo heeft de studentenbeweging in Kroatië al drie jaar lang succesvol het instellen van collegegelden in het hoger onderwijs tegengehouden met behulp van grootschalige bezettingen.

> Ook in de portemonnee kunnen we ze raken, bijvoorbeeld door massaal te weigeren de boete te betalen

De manifestatie van de 21e heeft laten zien hoeveel studenten zich zorgen maken over de ontwikkelingen in het onderwijs en de noodzaak om hier iets tegen te doen. We moeten ons echter niet laten afschepen door te vertrouwen op veranderingen in het kabinetsbeleid na de Eerste Kamer verkiezingen. Belangrijke progressieve veranderingen in de maatschappij zijn historisch altijd van onderaf gekomen. We moeten dus vooral rekenen op onszelf en onze capaciteit om de veranderingen die we willen te bereiken, zowel in het onderwijs als in de samenleving.

Voedselsoevereiniteit, voedsel in eigen hand

Hoewel in Nederland nog maar een klein percentage van de bevolking werkzaam is in de landbouw, is eten een eerste levensbehoefte waarmee iedereen dagelijks bezig is. Wereldwijd zijn nog miljarden mensen afhankelijk van de verkoop en consumptie van hun zelfgeproduceerde voedselgewassen en hun eigen stukje grond. Op hetzelfde moment wordt de machtsconcentratie in de voedselvoorziening steeds groter; een steeds kleiner aantal steeds grotere bedrijven beheerst de productie en vooral de handel en verwerking van voedsel. Boeren worden bedreigd door klimaatverandering en 'land grabbing', het inpikken van landbouwgrond voor bijvoorbeeld de productie van biobrandstof of speculatie. Een groot deel van de migranten wereldwijd zijn boeren en landarbeiders, die hun bestaansmiddelen zijn kwijtgeraakt. Ook het duurder worden van fossiele brandstof is relevant als je het over landbouw hebt. Deze is onmisbaar in de industriële landbouw –voor transport, machines en de productie van kunstmest en pesticiden. De productie en consumptie van voedsel is dus een belangrijk onderwerp om je als sociale beweging mee bezig te houden. Een nieuwe term die in dit kader de laatste jaren vanuit het Zuiden is komen aanwaaien is voedselsoevereiniteit. In dit artikel wordt iets dieper ingegaan op deze term. Verder wordt een overzicht gegeven van wat er op dit moment al rommelt op landbouwgebied in Nederland en waarom het goed zou zijn voor een anarchistische beweging en andere kritische, non-hiërarchische types om hier een rol in te gaan spelen.

DOOR A SEED

Wat wordt is voedselsoevereiniteit?

Er bestaan meerdere definities van het begrip voedselsoevereiniteit. Een bruikbare omschrijving staat in de verklaring die het resultaat was van een internationale bijeenkomst van progressieve boerenorganisaties in 2007 in Nyéléni (Mali):

'Voedselsoevereiniteit is het recht van mensen op gezond en cultureel passend voedsel, geproduceerd op ecologisch verantwoorde en duurzame wijze in een voedsel- en landbouwsysteem dat door henzelf wordt vormgegeven. Het plaatst de ambities en behoeften van hen die voedsel produceren, distribueren en consumeren centraal in voedselstructuren en het beleid, in plaats van steeds te buigen voor de eisen van de markt en grote bedrijven. Het behartigt de belangen van de volgende generatie. Voedselsoevereiniteit biedt een strategie voor verzet tegen en ontmanteling van het huidige op winst gerichte voedselregime en het biedt richtlijnen voor lokale producenten en consumenten bij het inrichten van hun voedselsystemen, landbouw, visserij en veeteelt.

Voedselsoevereiniteit geeft voorrang aan de lokale en nationale markten en economieën. Het geeft macht terug aan de boer(in) en bevordert gezinslandbouw, traditionele visvangst en extensieve veeteelt. Productie, distributie en consumptie wordt hierdoor zowel op ecologisch, sociaal als economisch vlak verduurzaamd.

Voedselsoevereiniteit staat voor een transparante handel die een rechtvaardig inkomen garandeert voor iedereen en die consumenten het recht geeft te beslissen over hun eigen voedsel. Het waarborgt de rechten van hen die voedsel produceren om grond, gebieden, water, zaden, vee en biodiversiteit te beheren en te gebruiken. Voedselsoevereiniteit betekent een omslag naar nieuwe sociale relaties, vrij van onderdrukking en zonder discriminatie tussen mannen en vrouwen of tussen volkeren, sociale klassen of generaties.'

Uit de Verklaring van Nyéléni, 27 februari 2007

Voedselsoevereiniteit is iets anders dan voedselzekerheid. Bij het laatste gaat het alleen maar om de zekerheid voor iedereen om voldoende te eten te hebben. Hierbij maakt het niet uit wat voor voedsel je krijgt en of je hierbij afhankelijk bent van overheden of multinationals.

Hoezo vaste rechten?

Er valt nog wel wat te discussiëren over de gebruikte begrippen. Wat is een 'recht' en van wie eis je dat recht? Cultureel passend voedsel klinkt goed en het is duidelijk dat je een Indiër niet kunt afschepen met een stapel broden en een Argentijn niet tevreden

kunt stellen met drie keer per dag sojabrokken op het menu. Maar is het eten van dagelijkse grote porties vlees ook een cultureel recht? En wat te denken van het begrip 'gezinslandbouw' in deze tekst? Ondanks dat er ook bij staat dat die vrij moet zijn van discriminatie, zit er het gevaar in een traditioneel patriarchaal systeem in stand te houden of zelfs te verheerlijken. In Nederland associeer je het snel met het gezin als de hoeksteen van de samenleving waar christenen het altijd over hebben. Maar de internationale boerenbeweging ziet het meer als een synoniem voor kleinschaligheid dat tegenover grootschalige plantages en industriële landbouw wordt gesteld. Ook in Nederland gaat het in de landbouw vaak om familiebedrijven of kleine zelfstandigen. Ondanks lange werkdagen en het bijna ontbreken van vakanties hebben veel kleine biologische (en gangbare) boeren moeite om financieel het hoofd boven water te houden.

Het belangrijkste woord om even onder de loep te nemen is soevereiniteit. In de definities en de juridische stukken gaat het hierbij vooral over soeverein regerende vorsten of om een andere macht die het in een afgeperkt gebied voor het zeggen heeft, terwijl anderen zich er niet mee mogen bemoeien. Bij voedselsoevereiniteit gaat het er niet om dat het voedsel regeert, zoals je het letterlijk op zou kunnen vatten, maar om zelfbeschikkingsrecht voor een gemeenschap: de mogelijkheid om zelf te beslissen over de voedselproductie, -handel en -consumptie.

Een belangrijk punt bij voedselsoevereiniteit (en soevereiniteit in het algemeen) is het niveau waar je het over hebt. Sommige regeringen in het Zuiden en NGO's pleiten voor voedselsoevereiniteit op nationale schaal: een land moet zelf kunnen beslissen hoe het zijn landbouw ontwikkelt en welke producten en bedrijven het buiten de grenzen wil zouden. In Europa wordt soms zelfs de EU gezien als regio waarbinnen met het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor voedselsoevereiniteit moet worden gezorgd. Organisaties zijn nu dan ook druk bezig met pogingen het nieuwe GLB, dat in 2013 in werking moet treden, in deze richting te beïnvloeden. Anderen, zowel in het Zuiden als hier in Europa, denken toch vooral aan lokale initiatieven van boeren en consumenten zelf om de voedselproductie en distributie weer in eigen handen te nemen.

Het recht op grond

Vooral in Zuid-Amerika gaan bij de aan Via Campesina verbonden boerenorganisaties de strijd om landbouwhervormingen en voedselsoevereiniteit samen[1]. Het is een politieke eis dat ieder individu, familie of gemeenschap het recht krijgt op het beheren van een eigen lap grond, waardoor een minimum aan zelfvoorziening mogelijk is, en waardoor de afhankelijkheid van geld en de 'markt' sterk wordt verminderd. Deze strijd gaat vaak gepaard met landbezettingen om dit af te dwingen.

Er is een parallel zichtbaar met de woonstrijd in de kraakbeweging hier. Het bezetten van land om het recht op eigen voedselvoorziening af te dwingen komt hier echter nog weinig voor. SWOMP is een voorbeeld en er zijn nog wel meer landkraken geweest, maar de voedselproductie bij deze projecten is tot nog toe minimaal. Een complicatie bij landbouw is dat het jaren duurt voor je goede grond en dito opbrengsten hebt. Je hebt een portie geluk of een sterke beweging nodig om de bezette lap grond lang genoeg te kunnen behouden. In het verleden zijn veel volkstuinen, bijvoorbeeld die langs spoorbanen, wel ontstaan door 'leegstaande' grond gewoon in gebruik te nemen.

Wat beweegt er in het veld?

In Nederland bestaat nog geen aanzienlijke beweging van boeren en consumenten voor een ander voedselvoorzieningssysteem. Wel is er hier en ook in de omliggende landen een aantal interessante en relevante initiatieven te noemen, die wellicht het begin van een dergelijke beweging zouden kunnen zijn.

Reclaim the Fields

Enige jaren geleden is Reclaim the Fields (RtF) opgericht. Dit is een Europees netwerk van jongeren die geïnteresseerd zijn in landbouw en de praktijk en politiek die daarmee te maken heeft. RtF kaart het probleem aan dat mensen (en dan vooral jongeren) die zelf op een kleinschalige manier met landbouw aan de slag willen, geen toegang hebben tot land. Dat is alleen mogelijk met goedgekeurde businessplannen en hoge leningen van een bank. RtF is antikapitalistisch en werkt non-hiërarchisch. De activiteiten lopen uiteen van straatacties tot het opzetten van gezamenlijke kleinschalige landbouwprojecten. Tot nu toe was het netwerk vooral actief in Frankrijk, Wallonië, Oostenrijk en Zweden. In Nederland zitten wel wat sympathisanten, maar geen actieve groep.

Transition Towns, voedselcoöperaties en pergola's

De afgelopen jaren zijn ook in Nederland en België de Transition Town-groepen als paddenstoelen uit de grond geschoten. Het is een interessante combinatie van diverse locale sociale en milieuvriendelijke projecten waarbij je niet meer afhankelijk bent van olie en andere massale importen. Transition Town-groepen nemen vaak geen duidelijke stelling in tegen het kapitalisme, multinationals of andere politieke kwesties, omdat ze denken zo toegankelijker te

zijn voor een bredere doelgroep. Terwijl ze na hun analyse van de problemen en oplossingen toch wat duidelijker zouden kunnen zijn. In de praktijk blijkt het vaak lastiger dan gedacht om concrete projecten op te starten. Een van de onderwerpen waar men relatief makkelijk mee aan de slag kan is lokale, milieuvriendelijke voedselvoorziening in de typische vorm van buurtmoestuinen.

Iets waar ook een aantal Transition Town-groepen aan meedoen is het VersVoko-project van A SEED waarin mensen uit een wijk, stad of dorp zich organiseren in een groep die direct verantwoord geproduceerd voedsel van boeren uit de regio afneemt. Het doel is om de lokale voedselproductie te steunen, de groothandel te omzeilen en ondertussen betaalbaar gezond voedsel te verkrijgen. In België bestaat onder de naam 'voedselteams' al een groot netwerk van groepen die hetzelfde doen.

In Nederland bestaat ook een aantal pergola's of 'community supported agriculture' (CSA) projecten waarbij een producent en consumenten samen besluiten wat er aan groente en fruit wordt geproduceerd. De afnemers zorgen dat de producent een inkomen heeft en ze delen het risico op misoogsten en de extra's als de oogst boven verwachting is. Zo zijn er nog veel meer samenwerkingsvormen mogelijk. Buiten Nederland bestaan ook diverse vormen van collectieven in de landbouw.

Platform Andere Landbouw

Van een heel andere orde is een netwerk dat is ontstaan na een bijeenkomst in Utrecht over de toekomst van de landbouw in Nederland. De aanleiding was de komende hervorming van het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) van de EU. De deelnemers waren kritische alternatieve boeren en mensen van milieu- en ontwikkelingsorganisaties. Voedselsoevereiniteit is samen met regionalisering een van de belangrijkste kernwoorden in een gezamenlijke verklaring van de aanwezigen bij de bijeenkomst. Kritiek op de huidige macht van het bedrijfsleven en op export gerichte productie was ook tamelijk unaniem. Grote verschillen kwamen boven in de visies op de manier waarop die betere voedselvoorziening bereikt zou moeten worden. De ene helft ziet geen andere realistische mogelijkheid dan te lobbyen voor een beter Europees beleid terwijl anderen daar geen heil in zien en los van de regeltjes en het bedrijfsleven zelf aan de alternatieven willen bouwen. Hier is het wel belangrijk te noemen dat veel boeren die op dit moment voor hun inkomen afhankelijk zijn van hun afzet aan de groothandel, de kritiek op het huidige systeem best delen en ook wel voor de regio of een groep directe afnemers willen gaan telen. Zij zien dit echter niet als een realistische oplossing voor het merendeel van de huidige boeren. 'Het is makkelijk praten vanachter je computer of in je hobbytuintje.' Als Platform Andere Landbouw gaat een deel van de deelnemers verder met zowel een campagne voor een wat minder slecht Europees landbouwbeleid als het stimuleren van lokale alternatieven.

Nyéléni Europe: conferentie en kamp in Oostenrijk

In augustus 2011 zal in het Oostenrijkse Krems een internationale bijeenkomst over voedselsoevereiniteit plaatsvinden. Dit is een initiatief van onder andere Via Campesina, Friends of the Earth Europe en Attac. Mensen worden uitgenodigd deel te nemen aan de organisatie en inhoud via diverse werkgroepen. Ook is het de bedoeling dat er vooraf regionale bijeenkomsten plaatsvinden om voorstellen en discussies voor te bereiden. Initiatieven voor werkelijke voedselsoevereiniteit zullen lokaal moeten worden vormgegeven en opgestart. Maar het wordt ongetwijfeld een leerzaam en inspirerend kamp, hopelijk ook voor een flinke delegatie vanuit Nederland.

Landbouwactiekamp in Nederland

A SEED organiseert van 2 tot en met 4 mei een landbouwactiekamp, ergens in Nederland, waarschijnlijk bij een biologische tuinder of akkerbouwer. Naast het voeren van enkele acties zullen de dagen vooral bedoeld zijn voor workshops over allerlei praktische en theoretische politieke onderwerpen die te maken hebben met de strijd tegen agro-multinationals en de opbouw van eigen sociale alternatieven voor voedselvoorziening.

En is dit nu allemaal relevant voor Vrije Bondleden en andere anarchisten?

Ten eerste is er de directe link met het voedsel waar iedereen toch mee te maken heeft. En de solidariteit met kleine boeren en landarbeiders hier en elders op de wereld, die allemaal opboksen tegen gigantische handelaren, voedselverwerkers en supermarktketens. Het is belangrijk mensen in eerste instantie voor zichzelf en hun gemeenschap te laten produceren in plaats van de export prioriteit te geven om harde valuta binnen te halen. Maar op een langere termijn is voedselsoevereiniteit en in het algemeen het bestaan van landbouw in de regio belangrijk. Er wordt veel gediscussieerd over revoluties en sociale omwentelingen, maar als de

crisis echt doorzet en het huidige economische systeem in elkaar stort, dan krijgen we hier in het bloemen exporterende, bio-industrie rijke en importafhankelijke Nederland erg snel honger. Voedsel en landbouw zijn te belangrijk om je als linkse, sociale of solidaire beweging niet mee bezig te houden.

Op het moment is voedsel een 'hot topic'. Streekproducten zijn 'in', de omzet van biologische producten stijgt (helaas vooral in de supermarkt), er ontstaan overal Transition Town-groepen die over lokale voedselproductie praten, boeren hebben het helemaal gehad met de vrije markt en de afhankelijkheid van uitzuigende multinationals. Maar de richting die het opgaat met een landbouwbeweging, hangt af van de mensen die er in actief zijn. Blijven het brave burgers die bijna uitsluitend naar hun eigen gedrag kijken? Wordt het ingekapseld door grote maatschappelijke organisaties met een *mainstream* standpunt? Blijven boeren hun enige hoop vestigen op een beter beleid van bovenaf? Of is hier ruimte voor een echte beweging van onderop die zelf voor veranderingen zorgt en de boerenstrijd koppelt aan een breder verzet tegen het huidige systeem? Hopelijk wel, maar die komt er niet vanzelf. Houd de *Transition Town* politiek door actief mee te doen en zorg dat iedereen met een grote mond over sociale ongelijkheid, afhankelijkheid van multinationals, klimaatverandering en grondstoffenschaarste deelneemt aan lokale initiatieven om hier verbetering in aan te brengen. '*Erst kommt das Fressen, dann kommt die Moral*', daarna de revolutie waarna we, als het goed is, weer verder kunnen eten.

Noten:

1 Een voorbeeld van Via Campesina-acties in Paraguay is beschreven in *Buiten de Orde* 2010/1, p. 55-56 (red.).

Links:

Reclaim the Fields: http://www.reclaimthefields.org.
'De Verklaring van Utrecht' en meer over het Platform voor een Anderen Landbouw is te vinden op de website van Aarde Boer Consument: http://aardeboerconsument.nl.
Nyeleni Europe, conferentie en kamp over voedselsoevereiniteit: http://nyelenieurope.net.
ASEED: http://www.aseed.net, organisatorische en inhoudelijke bijdragen aan landbouwactiekamp zijn welkom, neem contact op als je interesse hebt.

Zaterdag 16 april 2011

Alternatieve Boekenbeurs Gent

Dé beurs voor kritische, tegendraadse publicaties, die je moeilijk tot helemaal niet in de commerciële boekhandel vindt. Publicaties over anarchisme, antiglobalisme, directe actie, antimilitarisme, politieke filosofie, radicaal milieuactivisme en nog veel meer.

Tientallen onafhankelijke uitgevers en verdelers, NGO's en actiegroepen uit België, Nederland, Frankrijk, Engeland en Duitsland stellen op de beurs hun uitgaven voor.

Tegelijk loopt een gevarieerd programma aan lezingen, docu's, workshops...

De toegang tot de boekenbeurs is gratis. De deuren gaan open om 10.00, de beurs gaat door tot 20.00, allemaal in De Centrale, Kraankinderstraat 2, Gent.

Met optredens van Vuile Mong, d'Onderhond, Spanner, AOS3 en Balkan Hotsteppers.

Meer info: www.aboekenbeurs.be.
Contact: aboekenbeurs@yahoo.com.

Code Zwart: Go postal!

Code Zwart ontstond na een aantal gesprekken van leden van de Vrije Bond met TNT-werkers tijdens actiebijeenkomsten van stakende postwerkers bij TNT. Daarvoor waren deze leden al aanwezig geweest op de manifestatie van de TNT-werkers in Den Haag van 16 november. Zoals bij de staking van de schoonmakers zagen leden van de Vrije Bond een opening om zich te mengen in dit conflict, hoewel – zowel tijdens de acties van de schoonmakers als nu bij het conflict in de postsector – de eisen van de actievoerders slechts een kleine stap zijn in de richting van het zelfbeheer en zelfbestuur waar de Vrije Bond naar streeft.

DOOR WILLEM

Motivatie

Ten eerste is het ook onze post. De post is een collectief goed, dus niet alleen van de werkers, maar zeker ook van de gebruikers van de post. Werkers én gebruikers zouden samen moeten bepalen aan welke criteria kwaliteitsvolle post moet voldoen en wat ons dat waard is. Zelfbeheer en zelfbestuur noemen we dat. Hoe lang mag het duren voordat post aan komt? Hoe ver willen we lopen voor de eerste brievenbus of om een postzegel te halen? Hoeveel tijd heeft een postbode nodig om een wijk te doen? Hoeveel mensen zijn er nodig om alle post te sorteren? Hoeveel middelen willen we vrij maken voor een kwaliteitsvolle post? Als de bazen van TNT denken dat ze de boel moeten reorganiseren om de concurrentie aan te kunnen, dan hebben we als gebruikers voldoende reden om samen met de werkers te strijden voor onze post.

De kern van het conflict ligt eerst in de privatisering en daarna in de liberalisering van de postmarkt. De TNT-directie heeft uit het verleden een heel bataljon dure werkers geërfd, terwijl de concurrentie praktisch niemand in vaste dienst heeft. De directie zegt er echter niet bij, dat TNT bij haar dochter Netwerk VSP dezelfde verrottingsstrategie toepast. Met andere woorden: de werkers binnen de postsector worden tegen elkaar uitgespeeld om de winsten van de bedrijven te maximaliseren.

> In dit conflict wordt pijnlijk duidelijk hoe de flexwerkers bij Sandd ed. gebruikt worden als een soort van lompenproletariaat

In dit conflict wordt pijnlijk duidelijk hoe de flexwerkers bij Sandd etc. gebruikt worden als soort van lompenproletariaat. Sandd en Selekt Mail betalen hun werknemers dankzij het stukloon vaak onder het minimumloon, de arbeidsomstandigheden zijn ronduit slecht door te hoge werkdruk, slecht materiaal, geen bescherming tegen ziekte, werkloosheid of ouderdom en ondermaatse beloning en zet daarmee de arbeidsvoorwaarden in heel de sector onder zware druk. En als een postbezorger bij Sandd zou gaan mopperen over de arbeidsomstandigheden, dan is dat geen probleem: er zijn nog voldoende mensen via uitzendbureau of 'reïntegratie' die het werk wel zonder zeuren willen uitvoeren. Dus de uitdaging in dit conflict is: hoe maak je van de strijd van TNT-werkers een strijd van alle werkers in de postsector, dus ook die van de flexwerkers? Flexwerkers die vandaag de post bezorgen, maar morgen misschien de rekken van de Albert Heijn vullen.

Activiteiten

Na onze gesprekken met werkers van TNT kwamen we op het idee om een ad hoc-werkgroep van de Vrije Bond op te richten om de verschillende acties omtrent de postsector van leden van de Vrije Bond en anderen vorm en samenhang te geven. Ons eerste eigen wapenfeit was een oproep, ondersteund door mooi propagandamateriaal, om geen postcode te vermelden bij je (kerst)post. Deze oproep is in de nationale media niet onopgemerkt voorbij gegaan en over heel het land is propagandamateriaal verspreid.

We hebben aanvankelijk een site gebouwd enkel voor deze campagne, maar die hebben we later uitgebreid naar een website die zich richt op heel de postsector. Hier worden de privatisering en liberalisering van de postmarkt enerzijds en de flexibilisering en de daarmee gepaard gaande extreme uitbuiting van de postbe-

zorgers anderzijds als strijdpunten van de campagne uiteengezet. Bovendien brengen we het conflict bij TNT en het conflict over een sectorale CAO in de postsector bijeen.

Ondertussen zijn er drie bijeenkomsten in Amsterdam geweest, waar postgebruikers en -werkers samen spraken over het conflict, hoe het zich verder zou kunnen ontwikkelen en welke rol wij daarin konden spelen. Tijdens die bijeenkomsten hebben we besloten een aantal picketlines te organiseren. Hiermee roepen we de TNT-werkers op om tegen het akkoord te stemmen en verder actie te voeren voor het behoud van alle werkers en voor dezelfde CAO voor alle postwerkers in de sector. Het voorstel is in januari door de vakbond in verschillende bijeenkomsten aan de leden voorgesteld met positief stemadvies. We hebben een aantal van die bijeenkomsten bijgewoond om de sfeer bij de werkers te proeven en onze flyers te verspreiden. De stemming over het voorgelegde akkoord moet op moment van schrijven nog plaatsvinden, maar als het akkoord verworpen wordt, zal het conflict mogelijk nog lang aanslepen. Code Zwart zal de tijd die nog rest voor de stemming gebruiken om de TNT-werkers op te roepen tegen dit akkoord te stemmen.

Daarnaast hebben we picketlines gehouden bij Sandd-locaties, waarbij we flyers hebben verspreid. In die flyers roepen we postwerkers op om niet te wachten op de vakbonden om van zich te laten horen, maar om zich nu al goed te informeren en organiseren. De flexwerkers zijn een blinde vlek voor de traditionele vakbonden. De organisatiestructuur van vakbonden is helemaal niet meer aangepast aan deze realiteit. Hierdoor vinden de vakbonden nog maar weinig aansluiting bij flexwerkers. Hier ligt volgens ons een opening voor anarcho-syndicalisten om te interveniëren in een arbeidsconflict. Door middel van propaganda voor zelforganisatie, door het ondersteunen van acties van Sandd-werkers en door samen met kameraden werkzaam bij Sandd onze eigen acties op te zetten.

> Tijdens dit conflict zetten we de eerste passen, met een nieuwe praktijk van bloeiend verzet op de werkvloer

Dit is voor ons een nieuwe situatie. We proberen voor het eerst sinds lang ons te mengen in een arbeidsconflict en nemen het voortouw. De werkers bij Sandd zijn zelden aangesloten bij een vakbond, waardoor de vakbond zich weinig interesseert voor de conflicten in dit bedrijf. De werkers zijn meestal niet in dienst bij Sandd, maar worden aangeleverd door een uitzendbureau. Hierdoor is er weinig binding van de werkers met hun werk: vandaag bezorgen ze de post, morgen vullen ze misschien de rekken van de supermarkt. Bovendien bestaat er ook weinig binding tussen de werkers onderling, want er zijn amper collega's waarmee je vaker samenwerkt. En omdat ze niet in dienst zijn bij diegene die het werk aanlevert, zijn ze gemakkelijk te intimideren: als ze zich te kritisch uitlaten over het werk of de omstandigheden waarin gewerkt wordt, dan hoeven ze niet meer terug te komen. Einde verhaal. En als men niet oppast, hoeft men ook niet meer terug te komen bij dat uitzendbureau.

Op zich is dit geen nieuwe situatie, uitzendwerk bestaat al erg lang in Nederland. Maar steeds vaker worden de perverse mechanismen die schuilgaan achter de flexibilisering van de arbeidsmarkt duidelijk zichtbaar. Door de flexibilisering worden de werkers nog verder leeg gezogen, nog erger uitgebuit. En al de sociale verworvenheden waar verschillende generaties werkers door middel van heftige conflicten en bloedige strijden voor geknokt hebben, worden geruisloos afgebroken. De flexwerkers worden uitgespeeld tegen werkers met vaste contracten: de arbeidsomstandigheden worden onder druk gezet en de lonen en banen staan onder druk.

Dit mogen we niet zomaar onopgemerkt laten gebeuren. Tijdens dit conflict zetten we de eerste passen, met een nieuwe praktijk van bloeiend verzet op de werkvloer. We experimenteren met manieren van communicatie en het opzetten van een dialoog met flexwerkers. Hiervoor denken we kritisch na over taalgebruik en beeldtaal en de middelen voor communicatie. We voeren acties die de druk opvoeren op de bazen en aandeelhouders, maar die passen bij de werkomstandigheden van flexwerkers. Hieruit hopen we ervaring op te doen en lessen te trekken over strategieën en methodes om de strijd tussen arbeid en kapitaal los te breken uit het poldermodel.

De stakingen bij de

November en december 2010 zagen we de derde grote stakingsactie van dat jaar. In het vroege voorjaar waren er de succesvolle schoonmakers met hun wekenlange acties. Kort daarop braken gemeenteambtenaren, met name vuilnisophalers, met stevige stakingsacties door de opgelegde nullijn heen en dwongen een bescheiden loonstijging af. In de laatste maanden van 2010 hielden postbodes en andere personeelsleden van de TNT een reeks omvangrijke stakingen tegen grootschalig ontslag. Helaas waren die stakingen heel wat minder succesvol: het akkoord dat nu op tafel ligt, regelt slechts een uiterst bescheiden vermindering van het voorgenomen aantal ontslagen. Maar... het akkoord kan nog worden tegengehouden door de vakbondsleden aan wie het wordt voorgelegd. En intussen valt er van het verloop van de strijd wel het één en ander te leren.

DOOR PETER STORM

De zogenaamde oorzaken van het conflict

Waar gingen de acties om? Het postbedrijf wil een grote reorganisatie, waarin ze aanvankelijk 11.000 arbeidsplaatsen wilde schrappen. Het bedrijf motiveerde dit vanuit een moeilijk wordende concurrentiepositie die kostenbesparingen nodig zou maken. Twee factoren werden hierbij aangevoerd als argument, en beiden waren ondeugdelijk. Het eerste argument wees op de groeiende rol van internet. Mensen doen veel meer per e-mail en internetformulier. Daardoor sturen de mensen minder brieven, kaarten en formulieren per post. In bedrijfsjargon: het postvolume daalt. En aangezien TNT doet in postverzending, niet in e-mail en dergelijke, betekent dit: minder werk en dus minder omzet voor de TNT.

Het tweede argument betreft de groeiende concurrentie. Sinds een tiental jaren wordt stelselmatig gewerkt aan de liberalisering van de postmarkt. Dit houdt in dat de TNT geen monopolie meer heeft. Andere bedrijven mogen ook brieven en dergelijke bezorgen. Welnu, dit gebeurt ook: Sandd, Selekt Mail en VSP zijn actief op de postmarkt. Zij gebruiken daar arbeidsvoorwaarden waarin ze veel lagere kosten maken dan TNT. Wie voor een bedrijf als Sandd werkt, krijgt uitbetaald per afgeleverde brief of pakketje. Stukloon dus. Op deze manier krijgen mensen die voor zo'n bedrijf werken, soms minder dan het minimumloon. Zo veroveren deze bedrijven stukken markt. Dat gaat ten koste van TNT, die tot nu toe nog altijd CAO-lonen betaalt en daarmee wat duurder uit is. Het gaat natuurlijk vooral ten koste van de laag betaalde personeelsleden van Sandd en dergelijke én van de door deze concurrentie bedreigde personeelsleden van TNT.

Zo bezien lijkt het onvermijdelijk dat TNT kosten wil drukken en op personeel wil besparen. Maar het klopt niet. Eerst die rol van internet. Ja, mensen schrijven minder brieven en sturen steeds meer e-mail en data via internet. Dat klopt. Maar via dat internet bestellen mensen steeds meer spul dat ze anders in de winkel zouden kopen. Die spullen moeten verstuurd worden, via een postbedrijf. Anders gezegd: de brievenmarkt krimpt, de pakketjesmarkt groeit eerder. TNT zeurt voortdurend over het eerste, maar over het tweede hoor je het bedrijf amper.

Dat de postmarkt krimpt hoeft bovendien helemaal geen uitholling van arbeidsvoorwaarden bij de TNT te betekenen, zoals het bedrijf doet voorkomen. Je kunt ook hetzelfde aantal postbodes de langzaam dalende postvracht laten bezorgen. Je verdeelt gewoon het werk. Dat betekent minder werkdruk voor de postbode en de sorteerploegen, maar dat is juist gezond. Ouder wordende personeelsleden gaan vroeg of laat met pensioen, hetgeen via een goede regeling voor vervroegd uittreden (VUT) een beetje bevorderd kan worden. Dat laatste moeten we dan wel weer heroveren, maar waar een wil is, daar is een weg. Op deze wijze kan TNT zich aan een krimpende postmarkt aanpassen, zonder dat er één personeelslid wordt ontslagen of met loonsverlaging wordt bedreigd.

Liberalisering is de echte aanleiding

Dat de postmarkt opengegooid is voor concurrenten, en dat dit gevolgen heeft, klopt. Maar de liberalisering is geen noodlot. Het is een gevolg van beleid – een beleid waar TNT-directeur Bakker bijvoorbeeld een nadrukkelijk voorstander van was. Anders

gezegd: TNT wílde de marktwerking waar ze nu naar verwijst als noodlot dat haar tot massaontslagen dwingt. Er is voor deze liberalisering geen enkele goede reden. Slechts commercie en concurrentiebelang worden ermee gediend, over de hoofden van personeel én klanten heen. Dat van al die via internet bestelde spullen er zoveel niét via TNT maar via bijvoorbeeld Selekt Mail worden verzonden, is evenmin onvermijdelijk; het is een gevolg van de keuze voor liberalisering. Helemaal ironisch is dat TNT op de vrije postmarkt concurreert met VSP, opgezet en in bezit van... TNT zelf.

De liberalisering vindt tegen een bredere achtergrond van privatisering en oprukkende commercie plaats. Ook die werkt ten nadele van het TNT-personeel. Zo is er bijvoorbeeld de opsplitsing van wat ooit de PTT was. Die is nu verdeeld in TNT voor de post, KPN voor telefoon en internet, terwijl de Postbank – ooit ook onderdeel van de PTT – nu is opgegaan in ING. Deze opsplitsing betekent bijvoorbeeld ook dat TNT-personeel dat wegens minder post een andere functie nodig heeft, die binnen het bedrijf niet kan vinden. Stel dat post, telefoon en internet nog onder dezelfde paraplu vielen. Dan kon een postbode voor wie steeds minder te doen was, makkelijker een functie plus omscholing in de telefoondienst of de internetvoorziening aangeboden worden. Maar in een TNT die alleen nog maar post doet, kan dit niet meer. 'Overcompleet' als postbode betekent dan al gauw: zoek het maar uit, wegwezen hier.

> 'Overcompleet' als postbode betekent dan al gauw: zoek het maar uit, wegwezen hier

Dit alles gaat dan ook nog eens samen met de omvorming van het postbedrijf van openbaar nutsbedrijf. dat in principe voor ons allemaal geacht werd te werken, in een puur commercieel bedrijf dat boven alles voor de aandeelhouders en het topmanagement werkt. Korter werken tegen hetzelfde loon, minder werkdruk, goede pensioenregelingen, soepele overplaatsings- en omscholingsregelingen... Het kán allemaal wel. Maar het is ongetwijfeld niet 'commercieel verantwoord'. Dat betekent dan echter dat er tegen die commercie zelf gevochten moet worden, dat strijd tegen ontslag en slechte arbeidsvoorwaarden samen moet gaan met strijd om van de postvoorziening een nutsbedrijf te maken, onder democratische zeggenschap van personeel en gemeenschap. En dat moet dan één gezamenlijk postbedrijf zijn: geen concurrentie meer, geen stukloon meer. De post is een voorziening, geen 'markt'.

Acties van de postwerkers

Met de genoemde dubieuze argumentatie van een krimpende postmarkt en een groeiende concurrentie kwam TNT in juli 2009 – aan het begin van de zomervakantie, een gemene overval op de gemoedsrust van postbodes – met het plan om 11.000 mensen de laan uit te sturen. Dat leidde tot grote woede, tot wanhopige vakbondspogingen om de directie op andere gedachten te brengen, op onrust in de politiek, waar ook de SP zich breed maakte tegen de plannen. Maar acties bleven vooralsnog beperkt en versnipperd. TNT was al eerder met een chantageplan gekomen: 15 procent loondaling accepteren, of anders duizenden ontslagen. Zeer terecht bedankten vakbondsleden van alle betrokken vakbonden voor deze eer, en verwezen het misselijke plan naar de papierversnipperaar. Dat was in april 2009.

Zo sleepte het conflict zich verder voort. Maar in de tweede helft van 2010 groeide de spanning. Er kwamen al berichten dat TNT her en der mensen aan het ontslaan was. Vakbonden voerden voorzichtige acties, vakbondsleden werden boos en begonnen zich af te vragen waarom de boel niet gewoon platgegooid werd. Op enkele plaatsen waren wilde stakingsacties. In november begon dan eindelijk een reeks vakbondsstakingen. Eerst een ééndagsstaking, op 16 november, met een grote manifestatie in Den Haag bij het TNT-hoofdkantoor. De post lag goeddeels plat. Op 25 en 26 november een tweedaagse staking, met deelname van enkele duizenden personeelsleden. Op 7, 8 en 9 december een driedaagse staking – maar toen was één van de vakbonden, de BVPP afgehaakt. Deelname aan deze driedaagse staking was volgens berichtgeving in de pers wat minder, maar bedrijven als Bol.com en de wenskaartenbranche piepten wel dat de stakingen pijn begonnen te doen in de portemonnee, zo vlak voor de feestdagen. Een week later was er nog een ééndagsstaking.

Bedenkelijke vakbondsstrategie

En toen lag er, op 16 december, een principeakkoord, en dat was bepaald geen feest. Van de 11.000 banen die zouden verdwijnen zouden er 4500 via gedwongen ontslag opgedoekt worden. Dat was de situatie vóór de staking. Nu werd afgesproken dat er via allerlei maatregelen 1700 minder gedwongen ontslagen zouden komen, zodat er nog pakweg 2800 ontslagen zouden overblijven. Dat zijn er natuurlijk nog 2800 te veel, en dat is al kwalijk. Ernstiger nog is dat al voordat de staking begon, het aantal ontslagen in gesprekken tussen TNT en de vakbonden van 4500 tot 3100 was teruggebracht. En nu waren daar, hoera, hoera, – na een ééndagsstaking, een tweedaagse staking, een driedaagse staking en nog een ééndagsstaking – nog eens driehonderd van afgehaald. Daarbij zou dan geprobéérd worden nóg 500 arbeidsplaatsen te behouden, maar dat lag nog niet vast. In het gunstigste geval zijn er dus 800 banen behouden van de dreigende 4100

gedwongen ontslagen. Het is buitengewoon schamel, en het is te hopen dat vakbondsleden ook dit akkoord frontaal afwijzen en doorgaan met acties.

Hoe is deze tegenslag te verklaren? Aan de strijdbaarheid van TNT-personeelsleden lag het op zichzelf bepaald niet. De stakingen kregen flinke steun, en al eerder waren er kleinere, deels wilde, stakingen die de woede tot uitdrukking brachten. Probleem was echter vooral de vakbondsstrategie. Die kende enkele ernstige gebreken. Om te beginnen accepteerden de vakbonden het principe van de reorganisatie, en erkenden ze ook dat gedwongen ontslagen daarbinnen niet te vermijden waren. Als je al begint een deel van je inzet bij voorbaat weg te geven, moet je niet verbaasd zijn als je in het conflict zelf nog meer moet verspelen. De inzet had moeten zijn: núl mensen de deur uit, geen énkel gedwongen ontslag! Misschien was dat niet te bereiken, maar dat blijkt slechts in de strijd zélf. Al beginnen met erkennen dat sommige collega's eruit moeten, ondermijnt de strijd echter al bij voorbaat.

Bovendien lag in deze opstelling de erkenning besloten van het belang van TNT als commercieel bedrijf. Als je dát eenmaal erkent, dan wordt het buitengewoon moeilijk om hard nee te blijven zeggen als commerciële noodzaak kostenbesparing onvermijdelijk maakt, ook al gaat dit ten koste van het personeel. Een goede opstelling had ingehouden dat de commerciële belangen van de TNT-directie domweg niét het probleem van het TNT-personeel zijn, en niet ten koste van dat personeel mogen worden doorgedrukt. Als banen en goede lonen en lage werkdruk en goede werksfeer ten koste gaan van de winst, dan is dat pech – voor de winst.

> Als banen, goede lonen, lage werkdruk en goede werksfeer ten koste gaan van de winst, dan is dat pech – voor de winst

Tweede zwakte was het smalle front dat de bonden kozen. TNT'ers staakten. Maar niet allemaal: vakbonden riepen het personeel dat via flexcontracten, bijvoorbeeld via een uitzendbureau, voor het bedrijf werkte, nadrukkelijk niét op om mee te staken. Daarvoor werden behendige juridische redeneringen in stelling gebracht. Maar het betekende dat het bedrijf moeilijker echt plat te leggen was, en dat de staking minder effectief werd. Als verbreding van de staking tot héél het personeel een botsing met de wet had betekend, dan had die botsing gewoon moeten plaatsvinden. Zonder wetten te trotseren zijn arbeidersrechten en -belangen nu eenmaal niet effectief te verdedigen.

Het front werd ook nodeloos smal doordat er niet naar solidariteit werd gezocht onder personeel van de andere postbedrijven. Dat was een gemiste kans. TNT-ers zijn immers niet de enigen die last hebben van die geliberaliseerde postmarkt: we zagen al met wat voor erbarmelijke arbeidsvoorwaarden – stukloon – personeelsleden van bijvoorbeeld Sandd zijn opgescheept. De slechte behandeling van deze mensen is het breekijzer waarmee bijvoorbeeld Sandd inbreekt op de markt. Om dit spel te doorbreken was een staking van de héle postsector, van ál het personeel in álle bedrijven, op zijn plek geweest. Dan had de afwijzing van de ontslagen bij TNT gecombineerd kunnen worden met het eisen van afschaffing van stuklonen in de sector, het afdwingen van een gelijk en behoorlijk, uurloon in álle postbedrijven, ja met een strijd om de hele postsector weer onder te brengen in één openbaar nutsbedrijf dat de hele postvoorziening uitvoert. De Vrije Bond riep in uitgedeelde pamfletten om de strijd deze kant op te sturen.

Het blijft nodig om deze koers onder vakbondsleden en nietleden te bepleiten, en tegelijk erop aan te dringen dat die strijd in handen komt van de personeelsleden zelf. Want dat is het derde vakbondsgebrek: de hele strategie werd feitelijk van bovenaf, vanuit vakbondsbestuurders, buiten de directe zeggenschap van het personeel, bedacht en opgelegd. Vakbondsleden werden geraadpleegd, jazeker. Maar het laatste woord kwam steeds – zoals gewoonlijk – uit het hoofdkantoor van de vakbonden. Daarin verandering helpen aanbrengen, dient, naast het aandringen op een radicalere strategie en scherpere eisen, inzet te zijn voor anarchisten die aan voortgaand verzet in de postsector willen helpen bijdragen.

Bronnen:

Voor dit artikel heb ik onder meer gebruik gemaakt van berichtgeving op de website van Red de postbode: http://www.reddepostbode.nl en van artikelen op mijn eigen weblog, http://peterstormschrijft.wordpress.com.

Interview met een anarchist

op het Tahrir-plein in Cairo, donderdag 3 februari 2011

Hieronder volgt een interview met een lokaal anarchistisch activist vanaf het Tahrir-plein in Caïro, Egypte, ten midden van de revolutionaire ontwikkelingen aldaar. Dit is een vertaling van het interview dat hij zelf naar A-infos (wereldwijde anarchistische nieuwssite) heeft gestuurd.

DOOR YASSER ABDULLAH

Hoe heet je en vanuit welke beweging kom je?
Ik ben Nidal Tahrir van Black Flag, een kleine groep anarcho-communisten in Egypte.

De wereld kijkt nu naar Egypte en beweegt zelfs in de richting van solidariteit. Maar sinds het internet is afgesneden was informatie moeilijk te vinden. Kun je me vertellen wat er in de afgelopen week in Egypte is gebeurd? Hoe zag het er vanuit jou perspectief uit?
Juist nu is de situatie in Egypte zo cruciaal. Het begint met een oproep voor een 'Dag van Woede' tegen het regime van Mubarak op 25 januari. Niemand had verwacht dat een uitnodiging voor een 'Dag van Woede' van een losse groep op een Facebook-pagina, niet echt georganiseerd, zo zou uitpakken. De groep die 'We zijn allemaal Khalid Said' heet (Khalid Said is de Egyptische jongen die afgelopen zomer door de politie van Mubarak in Alexandrië werd doodgeslagen). Het was juist op die dinsdag dat alles begon. Het was de vonk die het hele vuur aanstak.

Op dinsdag waren er grote demonstraties in de straten in elke Egyptische stad. Op woensdag begon het bloedbad. Dit begon eigenlijk op de late dinsdagavond met een poging van de politie om een einde te maken aan de sit-in op het Tahrir-plein (Vrijheids-plein) in Caïro. Dit ging de volgende dagen door, vooral in de stad Suez. Suez heeft in elk Egyptisch hart een speciale waarde. Hier was in de Egyptisch-Israëlische oorlog in 1956 en 1967 het centrum van het verzet te vinden tegen de zionisten, waar de troepen van Sharon teruggedrongen werden. De politie van Mubarak richtte een bloedbad aan: minstens vier mensen vonden de dood en er vielen minstens honderd gewonden. Er zijn gasgranaten gebruikt en er is met rubberen kogels geschoten, later zelfs met echte. Daarnaast is er een vreemde gele stof over de mensen gegooid, misschien wel mosterdgas. Die vrijdag werd de 'Jumu'ah van de Woede' genoemd (Jumu'ah is Arabisch voor vrijdag). Het is de heilige in Egypte als ook in veel andere Islamitische landen, vanwege de lange gebeden op deze dag genaamd Jumu'ah-gebeden (het vrijdagsgebed). Men had gepland om na dit gebed de straat op te gaan om te demonstreren.

Om twaalf uur 's middags probeerde de politie met al zijn macht en geweld de marsen te voorkomen. Er waren veel confrontaties in Caïro (vooral in het centrum en in Mattareyah (het oosten van Caïro)) en in heel Egypte, vooral in Suez, Alexandrië, Mahalla (een van de centra van de arbeidersklasse in de delta). Vanaf 's middags tot zonsondergang liepen in Caïro mensen naar de binnenstad om met een sit-in op Tahrir-plein het regime van Mubarak weg te sturen. Zij zongen de leuze 'De mensen willen dat het regime opkrast'. Bij zonsondergang om vijf uur 's middags plaatselijke tijd had Mubarak meegedeeld dat hij een avondklok

instelde en het leger de stad in zou brengen. Deze avondklok werd gemotiveerd door de door de politie geplande ontsnappingen van misdadigers en knokpoegen, die Baltagayyah genoemd worden. Deze door de politie georganiseerde grote ontsnappingen van misdadigers uit veel Egyptische gevangenissen zijn geregisseerd om de mensen in Egypte bang te maken. Nu was er geen politie en veel legereenheden hadden geen greep op de straat. De mensen werden bang. Dit alles werd gevolgd door een stroom van nieuws op de Egyptische tv-kanalen, radiostations en in de kranten dat plunderaars en dieven in vele steden op mensen zouden schieten. De mensen organiseerden hier op echter volkscomités om de straat veilig te maken. Het werd door het regime gebruikt om mensen nog banger te maken voor de instabiliteit in het land, maar het is ook een punt van waaruit we konden beginnen om arbeidersraden op te bouwen.

Op woensdag waren er botsingen tussen pro- en anti-Mubarak mensen. Is dat de juiste manier om dit te beschrijven? Wie zijn de 'Mubarak supporters'? Welke uitwerking hebben deze botsingen op de houding van de gemiddelde leden van de werkende klasse in Egypte?

Het is absoluut verkeerd om te spreken van botsingen tussen pro- en anti-Mubarak demonstranten. De genen die het Tahrir-plein aanvielen bestonden veelal uit de zogenaamde Baltagayyah en uit de geheime politie. Dit gebeurde pas na Mubaraks toespraak van de vorige avond en de toespraak van Obama. Persoonlijk denk ik dat Mubarak zich voelt als een geslachte os die zijn bloed over zijn slagers probeert te spatten. Hij doet denken aan Nero, die voor zijn vertrek Egypte in brand wil steken, waarbij hij probeert de mensen te laten geloven dat zijn persoon synoniem is voor stabiliteit, veiligheid en zekerheid. Mubarak heeft hiermee echt enige vooruitgang geboekt: er is een heilige nationale alliantie gevormd tegen de Tahririten (de demonstranten op Tahrir). Veel mensen, met name uit de middenklasse, spreken over de Commune van Tahrir en zeggen dat de demonstraties moeten ophouden omdat Egypte in brand staat. Er zou een hongersnood zijn begonnen, maar dat is helemaal niet waar. Dit is een overdrijving. Elke revolutie heeft haar moeilijkheden, en Mubarak maakt gebruik van angst en terreur om langer aan te blijven. Persoonlijk denk ik, dat zelfs als de demonstranten verantwoordelijk zouden zijn, zelfs dan Mubarak moet vertrekken, moet weggaan. Omdat hij juist deze huidige situatie niet aan kan.

Wat verwacht je dat er in de komende week gaat gebeuren? Hoe kan het standpunt van de Amerikaanse regering de situatie daar beïnvloeden?

Niemand kan voorspellen wat er morgen of volgende week gaat gebeuren. Mubarak is een koppige idioot en de Egyptische media voeren de grootste mediacampagne in de geschiedenis om de protesten op vrijdag 4 februari in te dammen. Er wordt opgeroepen voor alweer een mars van miljoenen naar Tahrir, die 'Jumu'ah van de Redding' wordt genoemd. De positie van de Amerikaanse overheid beïnvloedt ons meer dan die demonstratie. Mubarak is zo'n verrader dat hij het hele volk kan doden, maar geen nee kan zeggen tegen zijn bazen.

Wat is de bijdrage van klassenstrijd-anarchisten geweest? Wie zijn hun bondgenoten?

Anarchisme is in Egypte geen grote stroming. Er zijn wel enkele anarchisten te vinden, maar het is geen grote stroming. Toch deden in Egypte de anarchisten wel mee in de protestdemonstraties en in de volkscomités om de straten tegen bendes te verdedigen. De anarchisten in Egypte koesteren hoop in deze raden. De bondgenoten van de anarchisten in Egypte zijn natuurlijk de marxisten. Dit is voor ons niet het moment voor een ideologisch debat. Heel links roept op tot eenheid en moeten we dan nu overal ruzie over maken? In Egypte zijn de anarchisten een onderdeel van Egyptisch links.

dariteit met hun Egyptische kameraden moeten vormen tegen de verwachte agressie van de VS en Israël. Wordt de revolutie verslagen, dan zal het een bloedbad worden voor alle Egyptische revolutionairen.

Wat zullen de belangrijkste taken zijn als Mubarak eenmaal vertrokken is? Heeft er op straatniveau al veel planning hierover plaatsgevonden? Wat hebben de antikapitalistische revolutionairen voorgesteld?
De belangrijkste taak, als je het hebt over eisen van de straat, zijn een nieuwe grondwet en een voorlopige regering, en vervolgens nieuwe verkiezingen. Er zijn over dit onderwerp veel plannen van veel politieke stromingen, in het bijzonder van de Moslim Broederschap. De antikapitalistische revolutionairen zijn in Cairo niet erg groot: de communisten, democratisch links en de trotskisten roepen dezelfde eisen over de grondwet en nieuwe verkiezingen, alleen wij anarchisten niet. Wij zijn tegen het kapitaal, maar ook tegen de staat. We zullen proberen de commissies die zijn gevormd om de straten te beschermen en te beveiligen sterker te maken en ze proberen om te zetten in echte raden.

Wat wil je tegen de revolutionairen in het buitenland zeggen?
Beste kameraden van over de hele wereld, we hebben solidariteit nodig. Grote solidariteitscampagnes zullen de Egyptische Revolutie doen winnen.

Welke vormen van solidariteit kunnen er worden opgebouwd tussen de revolutionairen in Egypte en revolutionairen in het 'Westen'? Wat kan er nu direct worden gedaan en wat moeten we doen op de lange termijn?
De moeilijkste hindernis voor de Egyptische revolutionairen is dat de communicatie wordt afgesneden. Westerse revolutionairen moeten druk uitoefenen op hun regeringen om te verhinderen dat het Egyptische regime dit doet. Dat is voor nu, maar niemand kan zeggen wat er op de lange termijn zal gebeuren. Als de revolutie gewonnen wordt dan zullen de Westerse revolutionairen soli-

Bron:

A-Infos: *http://www.ainfos.ca/ainfos21341.html*
Audio-versie: *http://electricrnb.podomatic.com/entry/*2011-02-03T00 _ 56 _ 54-08 _ 00?*x*
Website van Yasser Abdullah (inmiddels afgesloten): http://nadimyat.manalaa.net

Vertaling: Jan Bervoets

Over de solidariteitskas van de Vrije Bond

De solidariteitskas van de Vrije Bond is niet alleen bedoeld voor financiële ondersteuning van individuele leden die dat in geval van staking nodig hebben, maar ook voor de ondersteuning van acties en initiatieven van leden en niet-leden in binnen- en buitenland die vallen binnen de doelstellingen van de Vrije Bond. Hier volgt een overzicht van de activiteiten die de Vrije Bond het afgelopen jaar met kleinere en grotere bedragen heeft ondersteund.

DOOR DE SOLKASCOMMISSIE

Alle kernwapens de wereld uit!

Op zaterdag 3 april 2010 hebben Ontwapen! en Akties tegen Kernwapens een manifestatie en burgerinspectie-actie georganiseerd bij kernwapenbasis Volkel in Noord-Brabant. Dit in het kader van een internationale actiedag voor ontwapening. De jaarlijkse Paasmars voor Vrede en Ontwapening heeft zich hier bij aangesloten. Na een bijeenkomst met sprekers en muziek aan de hoofdpoort, volgde een grootschalige 'opruimingsactie' op de basis. Tijdens de opruimactie zijn ruim 33 mensen gearresteerd. Deze mensen werden na de gebruikelijke onhebbelijkheden van kant van de overheid na enige uren weer vrij gelaten.

Ondanks jarenlange protesten liggen op Volkel nog altijd twintig Amerikaanse atoombommen opgeslagen. Nederlandse F16-piloten worden opgeleid om deze af te kunnen werpen in NAVO-verband. Mogelijk kernwapengebruik vormt een van de hoekstenen van het Strategisch Concept van de NAVO, dat zich in de eerste plaats richt op het beschermen van de belangen van de eigen lidstaten. Belangen die desnoods met geweld, tot de inzet van atoombommen aan toe, afgedwongen kunnen worden. Daarmee leveren deze kernwapens ook een bijdrage aan het in stand houden van armoede en ongelijkheid in de wereld. Een actie tegen de kernwapens op Volkel blijft dan ook tegelijkertijd een actie voor een eerlijkere welvaartsverdeling en meer mondiale solidariteit.

Volgens een uitspraak van het Internationaal Gerechtshof in 1996 is het inzetten van kernwapens een misdaad tegen de menselijkheid. Dreigen met inzet, waaronder ook het voorhanden ervan hebben valt, is eveneens gekwalificeerd als misdadig volgens het internationaal recht. Een ieder heeft het recht, zelfs de plicht, misdaden tegen de menselijkheid te voorkomen. Met de actie op 3 april bij Volkel hebben de deelnemers invulling aan deze plicht geven.

Het initiatief (van deze internationale actie) hiertoe werd genomen door de Belgische organisatie Vredesactie. In Nederland heeft Ontwapen!, in samenwerking met Akties tegen Kernwapens, de organisatie op zich genomen. De actie was tevens een vervolg op de burgerinspectie van het NAVO-terrein Nieuw Milligen in maart 2009, waar zo'n 100 activisten het gebied tijdelijk heroverden. Dit project werd overigens ook door de Vrije Bond gesubsidieerd. In april van datzelfde jaar volgden massale protesten tegen de NAVO-top in Straatsburg, waar het 60-jarig bestaan van dit militair verbond geconfronteerd werd met stevige tegengeluiden. Deze acties laten zien dat er nog altijd mensen zijn die de geldverslindende oorlogsindustrie en het geloof in militaire oplossingen willen ombuigen naar een milieuvriendelijke industrie en naar conflictoplossing die de vrijheid en gelijkheid van mensen bevordert in plaats van vernietigt.

1 mei-demonstratie in Nijmegen

Op 1 mei organiseerden verschillende activisten in Nijmegen een strijdbare antikapitalistische 1 meidemonstratie. 250 mensen hadden zich aangesloten om deze dag van vrijheid en solidariteit te vieren. Halverwege de demonstratie op het moment dat er een spandoek werd opgehangen om Uitzendbureau Adecco om te dopen in 'uitzetbureau', greep de politie op onnavolgbare wijze in. De politie liet vervolgens de demonstratie volledig escaleren door buitensporig agressief op te treden.

Met deze demonstratie wilden de activisten deze dag van herdenking en strijd op de Nederlandse kalender zetten. Hiermee is in 2009 al begonnen in 's Hertogenbosch en daarvoor ook al eens in Amsterdam. 1 mei is internationaal origineel een actiedag ter herinnering van de haymarket-veroordeelden uit 1886, hoewel het bij de meeste mensen vooral bekent staat als 'de dag van de arbeid'.

De aanvragers onderbouwden hun aanvraag als volgt: 'We gaan de straat op om enerzijds mensen in Nijmegen, maar ook daarbuiten eraan te doen herinneren waar 1 mei voor staat, dat de sociale verworvenheden die steeds verder worden afgebroken niet het resultaat zijn van overleg maar van verzet en strijd. Met onze manifestatie willen we anderzijds op verschillende locaties extra aandacht vestigen op belangrijke thema's zoals bestaansonzekerheid, flexwerk, sociale afbraak, privatisering, repressie, racisme, enzovoort door middel van het flyeren en het houden van praatjes (zowel één op één als voor een grotere menigte).'

Internationale aanvraag voor het project 'El Rincon' in Mexico

El Rincon is een nieuwe Mexicaanse organisatie die zich inzet voor autonome gemeenschappen in Oaxaca, Mexico. Christiaan, Vrije Bond-lid, woonachtig in Mexico en betrokken bij dit project, stuurde het volgende verzoek: 'Sinds november 2009 woon ik in Oaxaca en verwacht wekelijks zo'n 20 uur vrijwillig een bijdrage aan El Rincon te leveren. Het coördineren van vrijwilligers en het aanvragen van fondsen voor het plaatsen van de installaties in gemeenschappen, zijn voor mij de komende tijd de meest belangrijke activiteiten. De Nederlandse solidariteitsorganisatie Grassroots Projects zal hierbij het contact tussen Nederland en Mexico verzorgen. El Rincon heeft de volgende doelen: 1) Het organiseren en faciliteren van workshops over wind- en zonne-energie; 2) Het opzetten van een werkplaats voor het maken, repareren en onderhouden van materialen voor wind- en zonne-energie; 3) Het plaatsen van wind- en zoninstallaties (voor gemeenschappelijke doeleinden) in autonome gemeenschappen. Het centrum voor wind- en zonne-energie voor boerengemeenschappen in Oaxaca is gelegen in een klein dorpje in de bergen, vanaf Oaxaca-stad bereikbaar met openbaar vervoer in ongeveer een uur. Het wordt gerund door Mexicanen en er wordt nauw samengewerkt met internationale activisten. Het uitwisselen van kennis en het versterken van samenwerkingsverbanden, zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Om deelnemers aan workshops een overnachtingsplek en om (internationale) vrijwilligers een tijdelijke verblijfplek aan te kunnen bieden, zal er een gastenverblijf gebouwd worden. De bedoeling is dat hier maximaal tien mensen per nacht kunnen verblijven. Om dit gastenverblijf te kunnen bouwen vragen we de Vrije Bond een bijdrage te leveren.'

Lawaaidemonstratie bij de Zaanse vreemdelingendetentieboten

Op zaterdag 25 september, hebben zo'n honderd anarchisten en sympathisanten lawaai gemaakt bij de Zaanse bajesboten. Op deze drijvende gevangenissen worden sinds 2007 honderden mensen vastgehouden omdat ze niet over (de juiste) papieren beschikken. Rond 15.00 uur vertrok de stoet demonstranten vanuit volksbuurt Poelenburg richting het industrieterrein waar de deportatiefabriek staat. Met behulp van een soundsystem op bakfiets en megafoons werd aan buurtbewoners uitgelegd waarom wij de straat op gingen en lawaai maakten. Na het aanhoren van de korte speeches werd er door de meeste buurtbewoners knikkend ingestemd met ons voorstel de boten tot zinken te brengen. Gedurende de hele tocht scandeerden wij strijdbare leuzen of lieten wij een luchtalarm loeien. Ook werden er honderden pamfletten uitgedeeld aan omstanders en hier en daar werden er posters tegen de bajesboten geplakt. Ook waren er meerdere spandoeken met teksten tegen de bajesboten.

De Solidariteitskas van de Vrije Bond heeft een financiële bijdrage geleverd in de kosten van posters, flyers en ander propagandamateriaal. Over de actie werd uitvoerig bericht in het vorige nummer van Buiten de Orde. De demonstratie werd georganiseerd door de Zaanse Anarchistische Groep en de Anarchistische Groep Amsterdam.

Aanvraag van de anarchistische boekenmarkt in Utrecht

Op zaterdag 23 oktober organiseerde het Anarchistisch Kollektief Utrecht de Vrije Boekenmarkt in Utrecht. De Vrije Boekenmarkt is een plek voor eenieder die zich bezighoudt met, of interesse heeft in anarchisme en andere buitenparlementaire ideeën en methodes.

Het aanbod zal reikte van anarchisme tot ecologie, van feminisme tot dierenrechten en van migratiestrijd tot klimaatactivisme. Kortom: een breed aanbod aan maatschappijkritische literatuur. De boekenbeurs is een plek om je boekenkast te spekken, maar ook om inspiratie op te doen. Daarnaast is de boekenmarkt ook een plek voor mensen uit binnen- en buitenland om elkaar te ontmoeten. Natuurlijk zijn mensen die minder, of zelfs niet bekend zijn met genoemde ideeën, van harte welkom.
Naast boeken [en muziek, kleding, posters en dergelijke] waren er tijdens de boekenmarkt verschillende workshops en lezingen. Een greep uit het programma: een workshop van de Anarchistische Antideportatie Groep Utrecht (AAGU) over het huidige politieke klimaat en de uitwerking daarvan op migranten, de actiegroep GroenFront! vertelde over de plannen rond vliegveld Twente, een lezing over kunst en anarchisme en nog veel meer.

De Solidariteitskas van de Vrije Bond heeft een financiële bijdrage geleverd aan AK-Utrecht voor het organiseren en bekendmaken van de boekenbeurs.

2.Dh5
festival voor wereldversleuteraars

Op 19, 20 en 21 november 2010 werd de zesde editie van het 2.Dh5-festival gehouden in Tilburg. Actievoerders en wereldversleutelaars komen jaarlijks bijeen op dat festival om over methodes en strategieën te praten die bijdragen aan een mooiere wereld. De bedoeling van het festival is om te kijken naar hoe we gezamenlijk een stapje vooruit kunnen komen, wat we van elkaars werkwijze kunnen leren. Het programma van het afgelopen festival was weer mix van theorie en praktijk. Ook was er ruimte voor spontane initiatieven. 2.Dh5 wordt verzorgd door een aantal vrijwilligers, allen actief binnen de actiebeweging. Als men de laatste Buiten de Orde goed heeft gelezen dan heeft men kunnen ontdekken dat het hele programma en voorbereidende teksten daar te vinden zijn geweest. Ook aan het organiseren van dit festival heeft de Solkascommissie een financiële bijdrage geleverd.

Code Zwart

De acties van Code Zwart worden elders in deze Buiten de Orde uitvoerig besproken. Code Zwart was een van de concretere ideeën die waren voortgekomen uit het overleg tussen enkele Vrije Bonders en de TNT-werknemers.

De postwerkers stelden de leden voor dat zij het tof zouden vinden als iedereen GEEN postcode zou schrijven op alle kerstkaarten die zouden worden verstuurd. Dat was het begin van Code Zwart. Met Code Zwart heeft de Vrije Bond mensen oproepen om tijdens de drukke postweken in december geen postcode te vermelden (of de postcode zwart te maken) zodat TNT hierdoor een organisatorisch probleem kreeg, namelijk te weinig mensen om al die postcodeloze post met de hand te sorteren. Voor Code Zwart werd een website gemaakt, een postkaart ontworpen en massaal verspreid, stickers zijn ontworpen om op de postbussen te plakken (met de oproep geen postcode te vermelden) en uiteraard zijn er flyers gemaakt.

Zelf een aanvraag doen?

Aanvragen dienen schriftelijk of per e-mail te worden ingediend bij de solidariteitskascommissie van de Vrije Bond: Postbus 1338, 3500 BH Utrecht of solidariteitskas@buitendeorde.nl. Er wordt gestreefd naar een afhandeling van drie weken. Aanvragen dienen te worden voorzien van een korte toelichting en een begroting waaruit bij voorkeur ook andere geldmiddelen blijken. Voor meer informatie: http://www.vrijebond.nl/solidariteitskas.

Internationale solidariteit – Internationale organisatie?

DOOR JAN BERVOETS

De anarchie is per definitie internationaal

De anarchistische beweging is een beweging die streeft naar de opheffing van staten en hun apparaten en hun vervanging door de samenleving, die zichzelf organiseert van onderop. Dat betekent niet alleen locale en regionale samenwerking, maar rechtstreekse internationale samenwerking op basis van gelijkheid wereldwijd. De maatschappij waarin we willen leven, is de wereld.

Het opheffen van staten betekent dat ook landen verdwijnen en dat een opheffing van het bestaande systeem (gedomineerd door het kapitalisme) in landen afzonderlijk onmogelijk is. Een en ander betekent dat het anarchisme per definitie een internationale beweging is. Eigen strijd tegen het systeem betekent dat er in ieder geval internationale uitwisseling nodig is: van kennis van de situatie, van actiepraktijk en van gemeenschappelijke idealen en beginselen op zo breed mogelijk terrein. Het betekent ook dat we overal in de wereld kameraden hebben, waarmee wij solidair zijn.

Bestaande internationale contacten

De bewuste anarchistische beweging is een lerende beweging. Daarvoor is niet alleen theorie nodig maar juist de ervaring van anderen, met name in het buitenland. Die halen we niet uit de officiële media, maar uit internationale contacten, en we merken dat in Appelscha en bij lezingen van de diverse groepen die daarvoor ervaren kameraden uit het buitenland uitnodigen.

Het anarchisme wordt bestreden. Reeds vanaf het begin van de anarchistische beweging is deze bestrijding internationaal georganiseerd. De Nederlandse archieven kennen al vanaf 1870 internationaal uitgewisselde rapporten en opsporingsbevelen over anarchisten als 'leden van een criminele vereniging'. Ook is er al een lange traditie van politieke arrestaties en schijnprocessen tegen anarchisten, waartegen alleen maar kan worden opgetreden door internationale solidariteit. Hierbij wordt opgeroepen voor onderlinge steun, zowel door inzamelingen als door acties voor ambassades. Diverse groepen zijn al aangesloten bij Anarchist Black Cross, de internationale organisatie tegen repressie als middel om anarchisten of domweg mensen te bestrijden met gevangenis, marteling en andere onrechtvaardigheden.

Internationale organisatie?

Daarom is het belangrijk dat er ook samenwerking komt op het gebied van internationale gedachtewisseling. Daarvoor zijn internationale organisaties in het leven geroepen. In 1968 vond het eerste internationale congres in Carrara plaats, waarheen de toen bestaande anarchistische federaties hun afgevaardigden zonden. Het was twijfelachtig of deze federaties representatief waren voor de gehele anarchistische beweging, of alleen de oudere generatie vertegenwoordigden, meest van federaties 'in ballingschap'. De generatie van mei '68 en Nederland waren toen buitengesloten. Die situatie is nu veranderd: de Internationale van Anarchistische Federaties verenigt nu bewegingen die in het centrum van de directe actie staan, en dat is niet alleen de Spaanse en Italiaanse FAI, maar ook de Engelse federatie en de opkomende federaties van Oost-Europese landen en Griekenland. Vaak staan ze in nauw contact met de anarchosyndicalistische bewegingen CNT (Spanje), ZSP (Polen), ASI (Servië), CNT-AIT (Frankrijk). De Internationale houdt vier- of vijfjaarlijkse congressen en enige keren per jaar praktische bijeenkomsten van delegaties in de CRIFA waarin gesproken wordt over steun, aansluiting en correspondentie. Inhoudelijke correspondentie wordt wel uitgewisseld, maar daarover worden geen besluiten genomen.

Wat wij merken uit dergelijke contacten is dat veel organisaties in ontwikkeling zijn, ook oudere als de Franse anarchistische federatie, en dat er per land verschillende benaderingswijzen kunnen zijn, waarvan men weet dat zij niet met elkaar in conflict raken. Als er om algemene verklaringen wordt gevraagd, dan zijn dat voor het merendeel verklaringen van solidariteit, waarin wordt uitgelegd welke belangen er voor alle landen zijn om bij een specifieke situatie in één land in opstand te komen tegen de staatsmacht aldaar. De internationale mobiliseert dus eerder dan dat zij in abstracte analyses politiseert en daarmee bewegingen uitsluit. Wel bestrijdt zij, zoals wij allen, tendenzen die de staat of het kapitaal versterken.

De Vrije Bond definieert zich als een anarchistische zelforganisatie, waarbij de groepen van onderaf het initiatief nemen voor acties en groepen en individuen theorieën aandragen. Zij is nog in formatie en voert nog overleg over structuren om alles in goede banen te leiden. Het secretariaat, de propagandacommissie, en Buiten de Orde functioneren in dit verband als kantoren, die geheel het gedachtegoed verspreiden, terwijl we ook nog een steunkas hebben. Daarbij hebben we dwarsverbanden met landelijke actiegroepen als de AAGU en de krakersbeweging en directe verbanden met de hele anarchistische beweging in Appelscha en in 2Dh5. De wisselwerking van de initiatieven van de groepen en de zekerheid van ons collectief gelijk tegen bureaucratieën en compromissen met het kapitaal delen wij met andere landen, die gelijkaardige discussies voeren. Ik vind dat tegenwoordig het meest tot uiting komen in contacten met de IFA.

Excurs: moeten wij kiezen?

Op papier lijkt het alsof er de keuze bestaat tussen twee organisaties, de IFA en de ICLU (Internationale Communistisch-Libertaire Unie), welke laatste ook bekend staat als 'de platformisten'. Dezen hebben de neiging sneller uit te gaan van een theoretisch concept, daarbij verwijzend naar het Arsjinov-platform van de Russische groep rondom *Dielo Truda* (1926). Het product van hun bijeenkomsten is dat er over politieke situaties eerder theoretische verklaringen worden uitgegeven, met misschien het gevaar dat er aan de hand daarvan eerder keuzes worden gemaakt en alternatieven worden uitgesloten. In theorie hoeft dat niet: het platform zelf is op het gebied van organisatie een belangrijk theoretisch stuk, evenals het werk van Malatesta, dat Arsjinov kritiseert, Gustav Landauer of het traktaat Rhizoom over affiniteitsgroepen. Het gevaar is alleen dat de oproep van het platform 'eenheid van theorie, eenheid van actie, collectieve verantwoordelijkheid', waarmee het werk afsluit, een eigen leven gaat leiden zonder dat men het hele werk volledig leest of de achtergronden kent. Je zou kunnen zeggen dat Platformisten de nadruk op centrale theorievorming boven ervaringsuitwisseling in de actiepraktijk, maar ook dat is niet helemaal waar – en bovendien heb ik ook vanuit die groepen de meest verschillende verhalen gehoord, die ik soms zelf ook verspreid. Soms hebben ze evenveel discussie als wij en iedere andere anarchistische groep.

Ik stel voor dat we ons om praktische redenen bij de IFA aansluiten. Binnen de discussie krijgt men wel de vraag of we daarmee het platformisme afwijzen, wat we niet kunnen omdat we ons daar met zijn allen te weinig in verdiept hebben. En waarom moet dat zo nodig? Laat ons alle bomen naar hun vruchten beoordelen en alle groepen en organisaties naar hun resultaten; we moeten niet kiezen aan de hand van theoretische debatten en protesteren als ons keuzes worden opgedrongen. Wij zijn mans genoeg zelf te oordelen.

BDOssier FRANKRIJK

Van 'dit is het begin, wij gaan door met de strijd' naar 'wij zijn een voorbeeld van de toekomst'?

De stakingsbeweging in Frankrijk

De stakingsbeweging die dit jaar in Frankrijk is ontstaan, vormt een grondslag voor een nieuwe samenleving. Er is een begin van een georganiseerde massaopstand, die niet gebonden is aan politieke partijen of wordt aangestuurd door de leiding van vakbonden, maar die de functie van een revolutionaire beweging heeft aangenomen. Hierin speelt de anarchistische beweging een belangrijke rol, omdat zij midden in de beweging zit en die ook propageert. Uit de hieronder gepubliceerde verzameling teksten blijkt dat de massa's zichzelf wisten te organiseren en de basis vormden voor de algemene staking – met misschien permanente perspectieven voor een 'fluwelen revolutie'.

DOOR JAN BERVOETS

De president versterkt het staatsgezag

Aanleiding van de staking is de welhaast dictatoriale wil waarmee president Sarkozy zijn inmiddels bekende pensioenhervormingen heeft doorgezet: de definitieve pensioengerechtigde leeftijd van 65 naar 67, in de praktijk een verplaatsing van een soort VUT van 60 naar 62. Geen van de vakbonden wilde hieraan en dus kondigden zij in een intersyndicaal samenwerkingsverband een reeks stakingen aan. Maar dit is slechts de aanleiding, niet de oorzaak: die is – en dan nog slechts ten dele – gelegen in het totale pakket van bezuinigings- en hervormingsmaatregelen: reeksen ontslagen, snijden in de gezondheidszorg en andere sociale kosten, privatisering van de universiteiten en vermarketing van de wetenschap en het onderzoek. Al het bezuinigde geld wordt besteed aan versterking van het leger, de landelijke politie en het openbare gezag, die een bedreiging wordt voor steeds grotere groepen Fransen, met name de jeugd.

Al jaren jaagt de politie op jongeren, 'le racaille', 'les casseurs', die volgens de regering Sarkozy tot de orde moet worden geroepen en tot gehoorzaamheid gedwongen, – en daarbij gaat het niet meer alleen om de allochtonen in de banlieues, maar om *alle* scholieren, met name in de provinciesteden. Het vaderland in crisis moet bovendien 'zijn sporen drenken in onzuiver bloed', zoals de laatste regel van het volkslied La Marseillaise ons leert. Wat afwijkt, zoals de Roma moet op de trein naar het land van herkomst. Falend openbaar vervoer wordt verweten aan door de regering verzonnen 'anarchistische saboteurs'.

Nanterre

Blokkade spoorwegdepot, Neully

Krakersgemeenschappen of andere samenlevingsvormen worden met allerlei voorwendsels en geconstrueerde beschuldigingen door de politie lastig gevallen, gearresteerd en zonder proces vastgehouden. Daarnaast leiden kortingen op het onderwijs tot slechtere drilscholen, met universiteiten die onderling moeten concurreren. Daarvan worden slechts enkelen door de regering uitverkoren om een 'wetenschappelijke' of technocratische elite op te leiden. Met name in de provincie komen de scholieren, maar ook leraren tegen dit beleid in opstand – al was het maar omdat de corrupte en gewelddadige politie in hun ogen zo'n slecht voorbeeld geeft.

Ook onder de beroepsbevolking verslechtert het werkklimaat, met name in de publieke diensten. De zelfmoordepidemie binnen de posterijen staat niet op zichzelf: ook de gezondheidszorg verziekt tot een medicijnenmarkt en de ziekenhuizen worden bedrijven, waarin het zorgpersoneel rechteloos wordt. Voor velen zijn de uitzetting van de Roma en de jacht op illegalen de spookbeelden voor hun eigen toekomst: *the shapes of things to come* – een maatschappij waarbij Sarkozy zelf de rol van de zedelijke leider van het vaderland zal vervullen, die de verdachten aanwijst.
Niet alleen de inkomens zijn in het geding, maar het leven als zodanig verslechtert totaal. Dit leven dreigt steeds meer te worden gedicteerd en de vrijheid wordt steeds meer door de staatsleiding in gevaar gebracht.

Wat doen de bonden?

Het Franse syndicalisme heeft een strijdbare traditie. De belangrijkste vakbond CGT (Confédération Général des Travailleurs) was rond 1900 nagenoeg anarchistisch, maar de leiding kwam rond 1914 in handen van partijsocialisten en na de Russische revolutie in handen van de Komintern. Sedert de Tweede Wereldoorlog is de leiding reformistisch, maar de basis kon zich soms daartegen verzetten. Met name na de definitieve val van de Sovjetunie in 1991 is de CGT vooral aan de basis strijdbaarder geworden. De CFDT (Confédération Française Démocratique du Travail), een uitgegroeide afsplitsing van de christelijke CFTC (Confédération Française des Travailleurs Chrétiens), is reformistisch, maar heeft ook bedrijfsbezettingen gekend; kort na 1968 hebben haar arbeiders de partijbureaucratische CGT soms links gepasseerd. Force Ouvrière (niet-communistische afsplitsing van de CGT uit 1948, lijkt een beetje op de OVB) en de SUD (Solidaires Unitaires Démocratiques, soms Solidaires genoemd) zijn radicaler; de SUD is trotskistisch. Nu waren de leiders van de reformistische grote bonden in overleg met de Franse regering om een soort polderstructuur op de bouwen, waarbij de bonden permanent inspraak krijgen in het regeringsbeleid, zodat er een soort pact voor sociale vrede zou komen. Maar met het besluit van de pensioenhervormingen had de regering-Sarkozy dit overleg gefrustreerd en zo laaide althans op papier de oorlog weer op. Dat gebeurde vooral doordat binnen de vakbewegingen niet de leiding, maar de basis de actie begon over te nemen.

En de anarchisten?

In Frankrijk kun je de kracht van de anarchistische arbeidersbeweging niet afleiden uit de activiteiten van afzonderlijke bonden. Er werd in 1948 een anarcho-syndicalistische bond CNT-Frankrijk opgericht, maar die verdween in 1950, omdat de anarchistische federatie en de daar aangesloten groepen zich daarbij niet wilden aansluiten. Er is later nog een CNT opgericht (bekend als CNT-Vignoles), maar het merendeel van de anarchisten is lid van de CGT of Force Ouvrière, waarbinnen zij hun eigen propaganda voeren en opponeren tegen de leiding – of zij zijn nergens bij aangesloten. Hun organisatiekaders zijn de plaatselijke afdelingen van de Franse anarchistische federatie of de afgescheiden tegenpolen daarvan.
De oude CNT-F ('Vignoles') wordt niet erkend door de anarchistische internationale IWA-AIT, omdat de vakbond deelneemt aan bedrijfsvertegenwoordigingen. Daarom is er twee jaar geleden een CNT-AIT opgericht, die zelf geen vakbond is, maar meer een federatie van groepen arbeiders, die op de werkplek en elders directe actie organiseert. Daarbij doet het er niet toe of deze arbeiders al lid zijn van een andere bond, mits ze maar de beweging van onderop ondersteunen. Het ziet ernaar uit dat deze beweging soms samen gaat met de plaatselijke anarchistische en antiautoritaire affiniteitsgroepen en zelfs hele dorpen of stadskernen weet te verenigen.

In de zomer van 2010 vormden de leiders van de CGT, CFDT, FO en SUD een Intersyndicale om actie te voeren tegen de 'hervormingsplannen' van president Sarkozy, met als eis de afschaffing van de pensioenhervorming. De landelijke actiedagen, waarbij vooral de arbeiders in de publieke sector het werk neer zouden leggen en de straat zouden opgaan, zouden moeten leiden tot algemene eendagsstakingen. Maar naarmate er meer dagen werden uitgeroepen, begonnen de stakingen zich niet tot de actiedagen te beperken, maar breidden zich ook op andere dagen steeds meer uit. Hoe langer hoe meer werd geroepen om algemene permanente stakingen tot de val van Sarkozy of het intrekken van zijn wetsvoorstellen.

Wie voerde er nu de stakingen aan?

De eerste actiedag van 7 september leidde tot grote massademonstraties, waarbij de arbeiders niet alleen maar naar toespraken van hun traditionele leiders luisterden, maar ook blokkades vormden en zich verweerden tegen provocerende politie. Er werden duizenden mensen opgepakt, vooral jongeren, die via snelrecht tot willekeurige straffen werden veroordeeld, niet zelden na

DOssier FRANKRIJK

valse aangiften van CRS- en andere Mobiele Eenheid-agenten. Dit leidde tot massale woede. In honderden steden en dorpen van het land namen de burgers geen genoegen meer met beperkte actiedagen van de leiding. Tijdens de nieuwe actiedagen van 27 september, 3 oktober en 21 oktober gingen basisbewegingen voor onbeperkte tijd door met de stakingen, die eenmaal door de leiding in gang waren gezet. Zo werden de vakbondsleiders door hun achterban gepasseerd. Met name in oktober begonnen de plaatselijke afdelingen eigen piketten te vormen en de actie over te nemen. Vrachtwagens blokkeerden de wegen, stakingen in de raffinaderijen gingen gepaard met blokkades van mensen uit de buurt. Een week lang stond de olietoevoer stil; het brandstoftekort bereikte het internationale nieuws. In België, Italië en Zwitserland werd bovendien het olietransport naar Frankrijk besmet verklaard en hielden arbeiders van de benzinepompen de transportwagens tegen die brandstof naar Frankrijk vervoerden.

Steeds meer werd duidelijk dat de stakingsparolen door andere organen werden gegeven dan door de Intersyndicale. Het lijkt er van buitenaf op dat in dat geval de CNT-AIT in diverse steden en wijken het propagandistische initiatief had overgenomen, althans een voorbeeld hadden gegeven. Andere plotseling ontstane lokale organisaties gingen namelijk op dezelfde manier te werk: dat kan men in de hier vertaalde pamfletten lezen. Het verrassende is dus dat deze situatie tegelijkertijd spontaan was ontstaan en – door anarchisten was voorzien. Reeds in maart 2010 had namelijk de Franse Federatie al voorzien hoe een algemene stakingsbeweging zich het best zou organiseren!

In Caen, Gap, Toulouse, Bordeaux, Montpellier, Pau, Clermont-Ferrand, diverse arrondissementen van Parijs en tal van andere steden waren het de plaatselijke 'algemene interprofessionele vergaderingen' of andere samenwerkingsverbanden met een eigen naam, die tot staking besloten. Zij riepen 'algemene (strijd)vergaderingen' uit, die blokkades organiseerden, piketten vormden, inzamelingen hielden voor wilde stakers en actievoerders. In deze vergaderingen kwamen arbeiders uit alle vakbonden bijeen, samen met ongeorganiseerden, uitkeringstrekkers, scholieren en studenten. In plaatsen als Brest of Rennes passeerden deze vergaderingen zelfs de vakbonden en organiseerden zij wilde acties tegen de 'kalmerende' parolen van de plaatselijke bonden in. Doel was de ontregeling van de bestaande samenleving van staat en kapitaal en de verovering van de zeggenschap van de – vooral regionale! – burgerij over het eigen leven. De strijd tegen de pensioenhervorming was uitgegroeid tot een strijd tegen de staatsmacht in zijn totaliteit, in ieder geval tegen het totalitaire denken van Sarkozy als zodanig. En dat verklaart waarom in een actie die ogenschijnlijk om de oudedagsvoorziening ging, de georganiseerde schooljeugd het voortouw nam, er lycea werden geblokkeerd en nagenoeg alle universiteiten werden bezet. En het provocerende, soms maffiose optreden van de politie, met zijn verklikkers en ingehuurde 'casseurs' en het even corrupte justitiele systeem leidde tot de toenemende agressie van de jongeren die weigeren zichzelf te laten vernietigen.

Een permanente beweging?

Op het hoogtepunt van de stakingen waren naast de olieraffinaderijen ook alle spoorwegen en luchthavens plat, in Parijs, Marseille, St. Brieux, Toulouse en Rodez staakten de vuilnisophalers en straatvegers, werden tolwegen gratis opengesteld, maar anderzijds toegangswegen naar chemische fabrieken en andere werkplekken door vrachtrijders of buurtbewoners geblokkeerd. In Rennes werden de pamfletten niet verspreid door de CNT-AIT, maar door een autonoom comité van werklozen en precairen! In Belfort waren de bussen gratis. In Rennes werd een huis gekraakt, dat tot stakingscentrum werd geproclameerd. Le Havre werd een tijdlang een volledig revolutionaire stad en had het potentieel zichzelf te organiseren; zover was men nog niet gekomen, maar de petitie aan de bonden is veelzeggend. Helaas herinnerde niemand zich de geschiedenis van de commune van Nantes aan het einde van de meidagen van 1968: daar blokkeerden vrachtrijders de toegangswegen voor het warentransport, dat slechts mocht doorrijden wanneer de bedrijfsleider bereid was de prijs van de waren te accepteren, die door de *communards* – de burgerij van Nantes – werd gedicteerd. Maar niet iedereen staakte; er waren bedrijven waar mensen niet durfden uit angst hun baan te verliezen of bij gebrek aan geld of stakingskassen. Hen spoorde de CNT-AIT aan estafettestakingen uit te voeren of stiptheidsacties. In hoeverre dat slaagde, kan niet worden nagegaan.

De stakingsbeweging werd na de aanname van de wet op de pensioenhervormingen door de Franse Assemblee en de Senaat op 10 november door de vakbondsleiders afgeblazen, maar de algemene vergaderingen gaan door en bereiden zich voor op nieuwe situaties. Men kan deze beweging beschouwen als een voortzetting van wat op 31 mei 1968 was afgebroken, toen er in Parijs en sporadisch in andere steden 'studenten- en arbeiderscomités' zich achter de barricaden gingen beraden over een nieuwe samenleving. Maar nu heeft deze beweging zich uitgebreid op honderden plaatsen, gezien het aantal blokkades, benefieten en andere steunactiviteiten die door de bevolking zelf zijn gehouden of gevoerd. Er is alle reden om aan te nemen dat het vuur op elk moment opnieuw wordt aangewakkerd, bijvoorbeeld wanneer Sarkozy de hervormingen in de gezondheidszorg erdoor wil drukken.

Het is nu winter en de stilte lijkt te zijn ingevallen. Maar er is bloed gevloeid, de politie heeft willekeurige personen ernstige gewond, er zijn met autoritair snelrecht zware gevangenisstraffen uitgedeeld waarbij de verdediging niet is gehoord. Er zitten steeds meer mensen zonder proces gevangen en dat zijn niet alleen de gekleurde minderheden. Dat kan het verzet alleen maar doen toenemen.

De strijd gaat verder...

Hieronder volgt een serie documenten over de opbouw van de Franse volksbewegingen, hun eisen en het begin van een visie op een nieuwe samenleving, die er niet alleen naar streeft de regering Sarkozy, maar de gehele Franse maatschappij te vervangen. Uit de stukken blijkt dat de anarchistische propaganda hierbij een belangrijke rol heeft gespeeld.

Maart, 2010

Oproep van de Franse anarchistische federatie

Sociale rechtvaardigheid? Algemene staking!

Vandaag lopen wij alweer de straatkeien af om te laten horen dat we het helemaal zat zijn en dat we in opstand komen tegen de gevolgen van de afbraakpolitiek en de onderdrukking die het kapitaal ons nu heeft voorgeschoteld, en waarmee de vorige regeringen – zowel rechts als links – al begonnen waren. Zoals altijd worden juist de armsten, de mensen met de slechte baantjes, de immigranten met en zonder papieren, de daklozen en de mensen met de slechtste woningen het meest getroffen, omdat het moeilijker wordt een behoorlijk en waardig leven te leiden, maar ook omdat de onderdrukking steeds radicaler wordt.

Laten we onszelf organiseren zonder en tegen de bureaucratieën van de vakbonden en de politiek!

De vakbondsbureaucratieën organiseren helemaal geen mobilisatie of sociaal verzet maar sloven zich uit om de onvrede te kanaliseren in actiedagen zonder vervolg en vinden het goed dat er in ruil voor hun voortbestaan over onze sociale veroveringen, die onze voorouders van de werkgevers en de staat hebben afgedwongen, wordt heronderhandeld. Kunnen we nog op de vakbondsleiders rekenen nu nota bene het conflict van de spoorwegmensen van oktober 2007 is gesaboteerd, nu het akkoord over de 'modernisering van de arbeidsmarkt' door vier bonden is ondertekend en nu door de gemeenschappelijke stellingname over een vertegenwoordiging van de vakbeweging – ten koste van zijn strijdbaarheid – een beslissende stap is gezet naar de integratie van de vakbeweging in het staatsapparaat.

De oplossing zal niet van politieke combinaties komen: wat kun je verwachten van de Socialistische Partij, die in deze drie laatste decennia ruimschoots heeft bewezen dat zij in staat is rechts te evenaren in zijn politiek van afbraak van de sociale rechten en de openbare diensten. Wat kun je verwachten van het Links Front en van de milieubeschermers, die zich genoodzaakt zullen zien zich met de SP te verbinden om hun paar zetels te behouden. Wat kunnen we anders verwachten van het zoveelste brouwsel van een partij die zich antikapitalistisch noemt maar al duidelijk in het verkiezingsysteem verankerd is dan politieke verwarring, opportunisme en tijdverspilling?

Maar in dit geoliede politieke-vakbondsplan, dat zo'n beetje overal tot zelfs in de detentiecentra toe wordt toegepast, kunnen we zand strooien: er is de strijd van de (al dan niet werkende) mensen zonder papieren, die zich overal organiseren, er zijn de conflicten tegen de ontslagvoorstellen, tegen de afschaffing van banen in de scholen, in de ziekenhuizen, om loonsverhoging...

Tot nu toe is in deze situatie de sociale beweging totaal verbrokkeld, maar de sociale conflicten nemen steeds meer toe, zij krijgen een steeds radicaler karakter. Deze strijd wordt nu nog gebundeld in het versteende stramien van actiedagen, onder strenge controle van de hiërarchieën van de geïnstitutionaliseerde vakbondscentrales qua verloop en tijdschema. Toch zou je je kunnen voorstellen dat er een actie van beslissende omvang zou kunnen worden gevoerd. Kijk maar naar de recente gebeurtenissen: stakingen en verzetsacties in Guadeloupe, in Martinique of zelfs in de bedrijven hier, zoals die van Caterpillar in Grenoble, Continental in Clairoix en Goodyear in Amiens, Total in Duinkerken en heel veel andere waarover de nationale media niets berichten...

De openbare diensten, die steeds meer door de privatisering worden bedreigd, zijn nu sterk gemotiveerd, of het nu in de gezondheidszorg tegen de wet Bachelot[1] is, dan wel in de universiteit tegen de besluiten van Pécresse[2] en de hervormingswet van de universiteiten, bij de post, bij Gaz de France... Maar bij deze bewegingen hebben we geen verdergaande ontwikkelingen gezien behalve de belangrijke actiedagen, die zonder vervolg en zonder vooruitzichten zijn gebleven.

Van de algemene staking naar onteigening en zelfbeheer naar de anarchistische maatschappij, zonder klassen of staten.

Tegenover de gecoördineerde aanvallen van de werkgevers en de staat, die er slechts op uit zijn om de aandeelhouders ten koste van de arbeiders en de toekomst van de planeet te verrijken, moet er een gemeenschappelijk antwoord komen van de mensen die worden uitgebuit. We hoeven dus alleen maar die verspreide sociale bewegingen te federeren naar in een gezamenlijke beweging die de algemene staking in zelfbeheer heet.

De anarchistische militanten roepen op om in de fabrieken en de kantoren algemene vergaderingen te houden, die zelf besluiten nemen, met herroepbare gemachtigden, om de strijd voor te bereiden, enerzijds tegen elke terugdraaiende maatregel die door hun baas of de regering zijn genomen, anderzijds meer algemeen tegen de algehele verarmingspolitiek van de gehele bevolking.

Tegenover de staat en de bazen moeten de arbeiders van de openbare en particuliere sector hun eigen strijd kunnen voeren en controleren zonder zich te bekommeren om lieden die alleen maar de baas over hen willen spelen. De anarchisten roepen de jongeren, de werklozen, de gepensioneerden op mee te doen aan de strijd, en dat kan een organisatie zijn van verschillende beroepen samen, maar ook het initiatief vanuit afzonderlijke vakken en specialiteiten. Dan kan uit deze vormen van verzet en die daden het perspectief ontstaan van een staking die alles onteigent en het beheer daarvan overneemt: laten wij zelf onze fabrieken beheren want wij zijn het die de rijkdommen produceren! Laten wij zelf de sociale zekerheid beheren, de scholen, de ziekenhuizen en de pensioenkassen, solidair met echte middelen die we collectief beheren, want wij zijn er het eerst bij betrokken! Laten wij zelf onze wijken beheren, onze steden, onze landbouwgebieden, want wij zijn het die daar leven!

Noten:

1 Roselyne Bachelot bracht een wet op het ziekenhuis, de patiënten, de gezondheid en de terreinen (LHPT) tot stand, waarbij tarieven voor elke handeling door de staat worden vastgesteld alsof het om marktwaar gaat. Hierbij wordt zwaar bezuinigd en vallen er veel ontslagen.

2 Valérie Pecresse, minister van Onderwijs in Frankrijk, heeft verschillende wetten aangenomen voor de privatisering van universiteiten, de schepping van superuniversiteiten en andere maatregelen, die de universiteiten vervlechten met het bedrijfsleven en de *ratrace* verhogen. Een en ander heeft geleid tot permanent verzet van studenten en docenten.

BDOssier FRANKRIJK

Gratis tol bij Caen

Oktober, 2010

Manifest van de CNT-AIT

Het is nu niet de tijd om je terug te trekken!

De populariteit van de tegenwoordige beweging gaat verder dan alleen maar pensioenhervorming: iedereen weet dat juist dit de zoveelste aanval is op onze levensomstandigheden en met daarbij een flagrante ongelijkheid (de rijken, bankiers en bazen zijn nog nooit zo goed door de staat beschermd), is dat de druppel die de emmer doet overlopen.

Het pensioenprobleem is maar een miniem deeltje van een geheel en we moeten het bezuinigingsbeleid in zijn geheel afwijzen, want de staatsmacht kan over de pensioenen best een paar veren laten, maar dan haalt zij die ergens anders vandaan.

In deze context is het duidelijk dat alleen een afdoend machtsvertoon ons kan laten winnen. Welnu, na het begin van het schooljaar hebben de gebeurtenissen elkaar opgevolgd, zij nemen steeds grotere vormen aan qua deelnemers, maar we zijn er in nog grotere getale om toe te geven dat dit onvoldoende is om een regering op de knieën te krijgen.

De vakbondsbureaucratieën zullen met hun voorstel van over de tijd uitgesmeerde mobilisatiedagen misschien alleen maar in stadscentra bewerkstelligen dat de beweging afzwakt. Hun eigen basis wordt de laatste dagen trouwens ongeduldig en neemt in sommige bedrijven zelf het initiatief.

Omdat we allemaal bij deze aanvallen betrokken zijn en omdat we demonstraties alleen niet kunnen winnen, is het belangrijk dat we voor een strijdmethode kiezen, waarmee je mensen van alle categorieën en alle generaties bij elkaar kunt brengen, waarbij je arbeiders in de private en publieke sector, de werklozen, studenten, gepensioneerden, enz. opnieuw kunt verenigen. Overal moeten algemene bijeenkomsten worden gehouden waarbij iedereen, zonder corporatistische kadertjes, elkaar kan ontmoeten, discussiëren en in de strijd kan meespelen.

De strijd moet je in de eerste plaats zien als een geheel van technieken, ook de demonstratie zal de uitdrukking moeten zijn van een machtsstrijd die al begonnen is. Zie je het zo, dan kun je acties en mikpunten uitkiezen die passen bij onze middelen, waarbij je het applaus, de medewerking en de steun van de bevolking kunt krijgen, terwijl de staatsmacht uiteenvalt.
De actievormen zijn talrijk en sommigen bieden zelfs mogelijkheden om de mensen erbij te betrekken die in dit stadium van de strijd niet willen staken: werkonderbreking (het gedurende korte tijd stopzetten van het werk), wisselstakingen (sommigen onderbreken het werk, gaan dan weer aan de slag, terwijl een andere partij het werk stopzet enz.), langzaam-aan-acties (waardoor de productie zo improductief mogelijk is), stiptheidsacties, vliegende piketten, bezettingen, blokkades, proletarisch winkelen, inzamelingen, benefietconcerten of -festivals, enz.

Ondanks de praatjes van de zoetgevooisde politici, ondanks het politiegeweld waarmee we nu al te maken krijgen en ondanks het gedraai van de vakbondsbureaucraten, waarvan het altijd de rol is geweest de sociale vrede in stand te houden, moeten we breken met het gevoel van machteloosheid. De acties van deze dagen zijn misschien het begin van een diepe en massale beweging tegen de kapitalistische maatschappij, die fundamenteel oneerlijk en ongelijk is.

De bevrijding van de arbeiders

zal het werk van de arbeiders zelf zijn!

Bouw de algemene staking op!

Zaterdag 23 oktober, 2010

Manifest van de CNT-AIT

Meer dan ooit:

barbarij of onafhankelijk volksverzet!

fHet is zinloos je te blijven ergeren aan de tegenwoordige crisis van het kapitalisme, want zo is zijn aard. De crisis is nauw verbonden met het mechanisme van kapitaalaccumulatie, een mechanisme veroorzaakt door de verzadiging van de markt en de nasleep ervan: overproductie. De kapitalisten zijn genoodzaakt om steeds weer nieuwe afzet te vinden en steeds grotere productiviteitswinst te zoeken en de resultaten daarvan worden beperkt door wat menselijkerwijs aanvaardbaar is (op die manier kan het arbeidsbeleid als resultaat van het onderzoek naar meer productie ertoe leiden dat mensen 'ziek worden' van het werk en zelfs zelfmoord plegen). De markten zijn hyperconcurrerend, ze brengen een aantal kapitalisten ertoe hun bedrijven uit het land te plaatsen om geen last te krijgen van faillissement of van de woede van hun aandeelhouders, wat uitloopt op werkloosheid (het reserveleger) en verarming. Dan is er nog die zoektocht naar woekerwinsten die het verschil met de looninkomsten nog groter maakt en de investeringen doet afnemen. Het kapitalisme is die nooit eindigende wedloop naar de winstvoet!

De ernst van de situatie heeft ertoe geleid dat de staat tussenbeide is gekomen en alle fondsen uit de schatkist van de Republiek heeft leeggeschraapt om een herhalingsscenario van de crisis van 1929 te vermijden, waarvan we maar al te goed de noodlottige ontknoping kennen: de Tweede Wereldoorlog. Maar nu bereikt de schuld een astronomische hoogte. De essentie van die schuld moet nu op de een of andere dag met harde renten worden terugbetaald. Zo niet, dan wordt het bankroet, zoals meerdere malen het geval was in de dagen van het A*ncien Régime* (het begin van de regeerperiode van Lodewijk XV, bijvoorbeeld) en ook onder het Directoire (1797). Dit zou dus opnieuw kunnen gebeuren en dan zou dat leiden tot een explosieve sociale situatie zoals in Argentinië (2001), in IJsland (2008) of in de Baltische staten (2009). Zeker, de managers hebben nog gebruik kunnen maken van massale kredietinjecties, die hebben ze immers al eerder gekregen (in elk geval komen de particuliere schulden nu ten laste van de overheid). Het is in ieder geval niets meer dan een stapje terug voor een betere sprong. Men kan niet eeuwig de werkelijkheid ontkennen.

Om dat faillissement te voorkomen zal er dus een nieuwe bezuinigingskuur aan de orde komen met de logische consequentie van sociale achteruitgang voor een volksdeel (alibi of niet, het is juist diezelfde logica waarmee men al vanaf 1974 tewerk gaat). De uitvoering ervan zal officieel zijn na de regionale verkiezingen van 2010: de politici kunnen het risico niet nemen dat ze tegen de publieke opinie ingaan. Zij vinden het beter om de mensen in slaap te blijven sussen met de mythe van de nationale identiteit, succesjes op sociaal gebied of het trieste spektakel van de wereldbeker.

Voortaan heeft iedereen die slachtoffer is van de wandaden van het kapitalisme te maken met en keuze: of erin berusten of in opstand komen! De anarcho-syndicalisten van de CNT-AIT roepen de uitgebuiten en onderdrukten op om te handelen naar de toespraak van Emile Pouget (1860-1931): 'Iedereen is geroepen om geen menselijke nul meer te zijn – om zijn welzijn niet van boven of van buitenaf te verwachten; iedereen wordt opgeroepen om zelf de hand aan de ploeg te slaan, en niet langer passief het sociale noodlot af te wachten.' En dat vereist een collectieve intelligentie die uitdrukking geeft aan zijn autonomie. We moeten onze toevlucht nemen tot zelforganisatie door comités van verweer op te richten (open voor alle individuen) die werken op de manier van volksvergaderingen en die gebaseerd zijn op directe democratie en directe actie. Deze comités van verweer mogen geen registratiebureau worden van belangen van de partijen en vakbonden die ons overbluffen met een eindeloze protestvertoningen, van medeleven met de menselijke ellende en met een fictief beroep op eenheid. De anarcho-syndicalisten zien duidelijk hoe deze organisaties naar buiten toe mooi weer spelen, maar deze weerkorpsen omvormen tot de afscheidingsschotjes van hun rivaliteit. Hun activisten hebben de neiging om elke aanzet tot zelforganisatie als een vampier weg te zuigen, ja zelfs voor hun karretje te spannen. Niet die lieden, maar de mensen die zelf worden uitgebuit of onderdrukt moeten op elk niveau beschikken hoe en met welk doel hij of zij op zijn of haar manier kan strijden. Dat zijn we aan onszelf verschuldigd omdat we nu eenmaal worden uitgebuit en onderdrukt! Dat is een erezaak waarmee we onszelf onze waarde bepalen.

De strijd moet worden losgemaakt van corporatisme dat alleen maar zijn ruchtbaarheid ontleent aan de status die het van het bestaande systeem heeft gekregen en dat alleen maar kan onderhandelen over een illusoire status quo. Het corporatisme[1] ('laat de anderen maar verrekken') houdt alleen maar scheuringen en verdeeldheid in stand, en komt alleen maar op een dood spoor uit. De anarcho-syndicalisten, die uitgaan van de concrete materiële werkelijkheid, staan achter een eenheidseisenpakket waarbij het corporatisme wordt voorbijgestreefd. Daarin verdedigen we dat aan alle basisbehoeften moet worden voldaan (wonen, eten, gezondheid, onderwijs...) en dat houdt in dat we die van de handelslogica uitsluiten. Dit eenheidseisenpakket gaat vooraf aan een poging om een machtssituatie op te bouwen waardoor een zelfstandig volksverzet mogelijk wordt.

Voor de anarchosyndicalisten hangen alle sociale en economische problemen met elkaar samen, want zij komen voort uit het kapitalisme, een systeem dat een gevolg is van een sociaal-historisch proces dat de bevolking in sociale klassen verdeelt. We moeten dus wel degelijk de 'klassenstrijd' aan de orde stellen. Maar daarbij moeten we ook opnieuw de nadruk leggen op de kritiek op het parlementarisme en de staat.

Dus laat iedereen stelling nemen en eens nadenken over deze uitspraak van Solon. 'Ik verklaar iedere burger een misdadiger die niet wil meedoen aan het openbare debat.'

Noot:

1 Hier wordt bedoeld dat binnen de bestaande vakbewegingen – zoals in het oude gildenstelsel – elke sector van elkaar afgescheiden opereert en dat de sectoren alleen maar samenwerken doordat ze zijn 'vertegenwoordigd' in de leiding van de vakbond die aan de sectoren richtlijnen geeft. Arbeiders, bedienden en overheidspersoneel kunnen in de basis alleen voor hun eigen sector opkomen, maar niet onderling samenwerken en zo een andere samenleving opbouwen.

BDOssier FRANKRIJK

Blokkade van de post in Narbonne, 23 oktober

Oktober, Avignon

Manifest van een plaatselijk comité

Oproep voor een algemene strijdvergadering
(voor woensdag 27 oktober om 18.00)

Arbeiders in de particuliere of publieke sector, werklozen, studenten, scholieren, etc., vakbondsleden of ongeorganiseerden – willen we winnen, dan moeten we onszelf voor de strijd organiseren!

De strijd komt van twee kanten: van onszelf, omdat onze bedrijven al meer dan tien dagen in staking zijn (volledig of in estafette), universiteitsgebouwen zijn geblokkeerd, en overheidskantoren bezet zijn, olieraffinaderijen en depots stand houden, en duizenden mensen van alle leeftijden en alle achtergronden de straat op zijn gegaan om op duizend-en-een manieren hun opstand te laten blijken. En van hen, van de nationale politie GIPN, die op lyceïsten afstormen, de rijkswacht CRS die de blokkades van de benzinedepots ontruimen en de arbeiders neerknuppelen, de prefecten die stakers onder de dienstplicht stellen zoals in de raffinaderijen en bij de vuilnislieden in Marseille.

Als we het over demonstraties hebben – niet over de acties en de stakingspiketten – dan merken we dat er heel veel mensen zijn die geen genoegen nemen met de reactie van de gezamenlijke vakbonden Intersyndicale, die ons geen stem in het kapittel geeft, maar zelf om de tien dagen 'zwaar weer' en symbolische acties voorschotelt. Veel mensen voelen dat deze grote demonstratiedagen onvoldoende zullen zijn om de overheid te doen buigen. Waarom beslissen wij dus niet zelf over de manier waarop we aan onze strijd ruchtbaarheid geven, dat we er nog harder tegenaan gaan?

In veel steden hebben zojuist acties onze macht versterkt en kunnen we de heersende machten laten zien dat heel veel mensen niet meer tevreden zijn over de acties waar ze achteraan moeten sjokken en de oproepen waarnaar ze moeten luisteren. Nagenoeg overal in het land, bij de blokkades van de middelbare scholen en de stations, de stakingen in de scholen, de arbeiderspiketten voor de fabrieken, de interprofessionele vergaderingen en de strijdcollectieven vindt er strijd plaats om een einde te maken aan het isolement en de scheiding in vakjes. Hun uitgangspunt is: zelforganisatie omdat dat de oplossing is voor ons verlangen om zelf onze strijd ter hand te nemen zonder de bemiddeling van mensen die beweren voor ons te zullen spreken. Wij zijn talrijk genoeg om ons niet volgens de traditionele vormen op een werkplek te organiseren en toch bij te dragen aan de algemene beweging die de economie wil blokkeren. Want deze beweging geeft ons ook de gelegenheid om verder te gaan dan die enkele problemen van pensioenen, om het vraagstuk van de arbeid aan de orde te stellen en om samen een kritiek op het hele systeem te ontwikkelen en op te bouwen.

De algemene strijdvergadering is een van de middelen om samen te komen zonder die bedrieglijke scheidslijnen (werknemers van private of publieke, werklozen, studenten, scholieren, etc. bij een vakbond aangesloten of niet-georganiseerd) en de strijd ter hand te nemen. Het is open voor iedereen die wil dat de staking en de blokkade van de economie zich uitbreidt totdat wij winnen!
De algemene controlerende vergadering moet niet de plaats worden van eindeloze en vruchteloze discussies tussen mensen die het allang weten, maar van discussies om samen te beslissen over concrete acties die de beweging versterken.

Laten we onszelf organiseren!

Laten we de economie blokkeren,

laten we alles blokkeren!

Door enkele werknemers, werklozen en studenten

Wegblokkade in Roanne.

28 oktober

Spontane stakingspost in Brest, achtste dag

Het is vijf uur geweest, sinds acht dagen staan de stakers weer zoals elke ochtend bij de handelshaven van Brest om het oliedepot te blokkeren. Het barricadémateriaal was al opgeslagen bij de rotonde die we wilden blokkeren, en binnen tien minuten wordt de weg afgesloten. Autobanden en pallets worden in waanzinnige vaart gestapeld tot een muur van vijf meter breed en twee meter hoog. Daarbovenop wordt een spandoek gestoken: 'Hier blokkeren wij de economie'.

Daar komen de eerste auto's, ze kijken niet op of om; ze keren om of zoeken de uitgang. Daar komt de eerste tankwagen, de chauffeur probeert te onderhandelen om door te mogen, maar dat gaat niet, dit is blokkade. Van vijf tot negen uur in de morgen gaat alles goed, de dag is aangebroken, iedereen alert en opgewekt, verschillende clubjes ronden de voorbereiding van de demonstratie af. Maar daar ontstaat er beweging, want zoals te verwachten was zijn de *pigs* van de haven ook wakker geworden. Binnen vijftig seconden komen ze uit de overvalwagens, de commissaris sommeert tweemaal iets en nu zijn we als een haas van de geblokkeerde rotonde weg. Wij waren op dat moment slechts met zijn twintigen, we hergroeperen ons om bij de tweede stakingspost de kop op te steken. Daar komen ze weer, wij vertrekken in de richting van de demonstratie van vandaag. Met zeventig stakers hebben wij drie uur het oliedepot geblokkeerd, er waren niet zoveel smerissen en ze zagen er moe uit, straks zullen we ze hebben uitgeput. Een dertigtal tankwagens zullen we wel hebben tegengehouden.

En nu zijn we allemaal vanaf Place de la Liberté vertrokken met onze spandoeken 'Laten we het olietransport blokkeren' en 'Mobiele stakingsposten: wij blokkeren de stad'. Enkelen dansen en zingen achter een theaterwagen van *Force Ouvrière*. Meer mensen dan verwacht! Langzaam druppelen de demonstranten binnen en tegelijkertijd posteert zich een team van smerissen in burger, wij worden goed in de gaten gehouden. Aan verschillende kanten begint men te flyeren, anderen delen gratis de pas gedrukte krant *Echo des luttes à Brest* uit. De demo gaat voorwaarts, iets meer dan tienduizend mensen, en dan beginnen ze terug te slaan. Bij de militante stakers zit de stemming erin, ze zingen, er is muziek, de toeschouwers beginnen te dansen. We komen verder tot dichtbij de Faculteit der Letteren, de voorste demonstranten gaan uiteen, de samenwerkende strijders (*inter-lutte*) organiseren een '*apéro-barbecue*' en alle demonstranten mogen komen eten, een glas meedrinken en discussiëren over de beweging.

Het Volkshuis, dat gewoonlijk voor de vakbonden is gereserveerd, is nu van de stakers. Ze hebben besloten om het te versieren en een beetje leven in de zaal te brengen, het PIC (Comité van Informatie en Coördinatie) gaat er zitten. Meteen wordt ons nieuwe hoofdkwartier er ingericht: zitruimte, pers, voedsel, debat... Het gaat heel goed, zoals te verwachten zijn er weinig vakbondslieden uit Brest aanwezig (vanaf het begin hadden ze ruzie met de stakers). Maar behalve dat zijn er veel eenzame stakers die komen discussiëren, maar op individuele wijze. Er wordt een vergadering van de *inter-lutte* georganiseerd, het is tijd om te discussiëren over de dagen die gaan komen. Een ding is zeker: wij zullen in Brest niet versagen, de vliegende piketten gaan door.

BDOssier FRANKRIJK

De universiteit van Toulouse, 19 oktober.

28 oktober

Het volkscongres in Toulouse

Een honderdtal personen zijn op donderdag 28 oktober na de demonstratie op de Volksvergadering van La Chapelle aanwezig geweest. Die vond plaats op voorstel van de volksvergaderingen van Saint-Sernin en Ponzan, dank zij de gastvrijheid van La Chapelle (en haar zaal en de geluidsapparatuur).

I - Waarom deze vergadering?

De wil om bijeen te komen is in Toulouse nog niet uitgeblust, integendeel! Juist nu de vergadering Saint-Sernin een pamflet had geproduceerd dat opriep tot een volksvergadering aan het eind van de demo in La Chapelle, kwam er plotseling een ander pamflet vanuit de mensen die vergaderden in Jean Jaurès. De dubbele doeltreffendheid van die oproep heeft iedereen enthousiast gemaakt om aan het volkscongres deel te nemen. Verschillende punten kwamen aan de orde. Allereerst de bijzondere situatie die door de beweging van die volksvergaderingen werd veroorzaakt. Nooit was er in de buitenlucht op straat aan iedereen de gelegenheid gegeven om zelf het woord te nemen. In die zin werd benadrukt hoe bijzonder belangrijk deze beweging van volksvergaderingen was. Deze ruimten van geïmproviseerde uitspraken zijn zelf al revolutionair; het spreken zet de werktijd stil en legt de grondslag voor de actie die er zal komen. Bovendien kun je zo tegelijkertijd aantonen dat we door een nieuwe culturele praktijk ertoe komen ons opnieuw te verenigen.

II - Voorgestelde strijdmiddelen

Woorden zijn wapens. Kameraden hebben dus de opstelling en de verspreiding van een woordenboek van de strijd voorgesteld om zo de terreur van het mediawoordgebruik te overwinnen die de massa's verslaven. Het gewicht van de woorden, de schok van de foto's: maak graffiti, T-shirts, aanplakbiljetten, pamfletten! Aanplakken, flyeren! Laten we samen plezier maken! De strijd moet worden uitgebreid! Laten we alle dagen in onze wijken vergaderingen uitroepen. Laten we de al bestaande netwerken versterken: de verenigingen, de collectieven hebben onze steun nodig. Laten we in strijd met de verwachtingen van het systeem een breuk veroorzaken: liever het woord dan de zoete koek en laten we ons keren tegen het fatalisme dat de mensen ons hebben aangepraat. Eis basisinkomen voor iedereen, wat gebaseerd is op het losmaken van het inkomen en werk (en niet op de loonarbeid die ze samensmeedt). Voor alle Franse burgers dertienhonderd euro gegarandeerd zonder tegenprestatie. Laten we de strijd een nieuw strijdperk geven: door acties om het productieproces weer in eigen hand te krijgen door de oprichting van biologische moestuinen en de schepping van samenwerkingsverbanden, laten we de wereld dromen tot het absurde. Wij moeten durven autonoom te zijn.

Laten we anders denken over onze behoeften door zelf te handelen. Laten we nieuwe vormen kiezen. De activistische clowns hebben ons door het voorbeeld laten zien dat er nieuwe vormen van strijdbaarheid mogelijk waren en zullen blijven komen. Weigering is een handeling van vertrouwen. Laten we boycotten. Laten we ons geld hier en nu uit de banken terugtrekken. Laat de waardigheid ons leidend beginsel zijn. Laten we met opgeheven hoofden doorgaan, laten we trots zijn.

III - Welke gevolgen?

Nu wij moeten vaststellen – zonder dat het ons overigens verrast – dat de vakbondsapparaten zich van de volksvergadering hebben teruggetrokken, zal de vergadering solidair zijn met de strijd van de studenten en lyceïsten. Zij zal een eenheid proberen te bereiken van alle werkenden en alle mensen ongeacht beroep en status om de beweging van de volksvergaderingen nog groter te laten worden. Men heeft ook voorgesteld dat er een actiecomité, een propagandacomité en een comité van werkplaatsen werd opgericht.

4 november, 2010

Le Havre, stad in staking...

Krantenbericht in De Post over de Algemene Vergadering van Le Havre

Na een flink opgefokt strijdconcert bereidt de sociale beweging van Le Havre de grote demonstratie op 6 november voor en roept zij de Intersyndicale op 'het ijzer smeden nu het heet is.'

Bij een gedenkwaardige strijd hoort een gedenkwaardig concert. Een menigte van activisten was op 3 november toegestroomd in de hal van het cultureel centrum La Forge Harfleur om te luisteren naar de artiesten die kwamen om het stakingsfonds te steunen. Keltische muziek, Afrikaanse slagwerkers, rock, chansons, revolutionaire liederen... Voor het imago van de Intersyndicale in Le Havre was het concert goed voor een versterkend en geestverruimend mengsel. Speciaal moeten we bij de uitvoering van de grote finale een heavy metalversie van C*hant des Partisans* (verzetslied van de *maquis*, J.B.) – vermelden, die gaf kippenvel. Drie sterren ook voor de boerenbond, die een goddelijke pompoensoep heeft opgediend.

Om dit feest niet te laten volgen door een trieste nederlaag zou de Algemene Vergadering van Le Havre, gesteund door de plaatselijke vakbonden CGT, CFDT, de Solidairen en de FSU, vandaag vier afgevaardigden naar Parijs sturen om een motie over te brengen naar de Intersyndicale. Doelstelling: te laten horen hoe vastbesloten de bonden en de bevolking van deze stad waren. Maar de mensen uit Le Havre waren niet welkom...

'Wij betreuren het dat dit verzoek niet werd gehoord en onze resolutie vóór het begin van de inter-confederale vergadering, werd teruggestuurd' zei de Algemene Vergadering van Le Havre in een verklaring. 'De eenheid van de nationale besturen van onze vakbonden heeft bijgedragen tot de opbouw van een formidabele, duurzame en vastbesloten beweging die wordt gesteund door de meerderheid van de bevolking. In de stad Le Havre zijn solidariteit en broederlijke banden gesmeed tussen de militanten van verschillende vakbondsorganisaties uit alle sectoren om te strijden voor een historische mobilisatie. We steunen nu op deze geweldige ervaring en we willen het ijzer smeden als het heet is om 6 november te doen slagen en om deze mobilisatie voort te zetten totdat deze wet is ingetrokken.'

Tenslotte handhaaft de Algemene Interprofessionele Vergadering haar eis dat 'de nationale organisaties een oproep doen voor een nationale betoging in Parijs op zaterdag 13 november. Als dit vreedzame en vastbesloten machtsvertoon niet genoeg is, dan moeten de avond daarop de landelijke besturen van de vakbondsorganisaties delegaties in Parijs bijeenroepen uit alle steden, en uit de grote bedrijven van het land om te besluiten voor de oproep van een algemene stakingsdag en tot herhaling van die beweging, totdat de overheid ermee ophoudt de wet te doen afkondigen of toepassen en eindelijk besluit echte onderhandelingen te voeren'.

BDOssier FRANKRIJK

Treinblokkade in Guingamp, 6 november

6 november

De nationale bijeenkomst van Tours

NU MOETEN WE NIET BIJ DE PAKKEN BLIJVEN NEERZITTEN!
Op 6 november in Tours zijn er gedelegeerde afgevaardigden of waarnemers-ters bijeengekomen van vijfentwintig interprofessionele algemene vergaderingen (AV), strijd AV's, van verschillende intersyndicales open voor ongeorganiseerden, collectieven, coördinaties tussen secties, enz., van Laval, Le Havre, Angers, Béziers, Saint Etienne, Roanne, Chambéry, Nantes, Angoulême, Cognac, Bayonne, Chinon, Nîmes, Tours, Saint Denis, Rouen, Champigny, Parijs-Oost, Parijs-West, Parijs Ve/XIIIe, Parijs XXe, Vannes, Rijsel, Grenoble en Nancy. (De steden Aubenas, Agen, Brest, Rennes, Montpellier en Sarlat stuurden een bericht van verhindering).

De arbeiders van de publieke en private sector, de werklozen, de gepensioneerden, de scholieren en de studenten hebben zich massaal laten mobiliseren door de stakingen, de demonstraties en de blokkadeacties voor het intrekken van de hervorming van de pensioenen, met de steun van de meerderheid van de bevolking. Maar de regering heeft hierop geantwoord met minachting, met laster, met onderdrukking, met inbreuken op het stakingsrecht, en zij besluit met geweld op te treden.

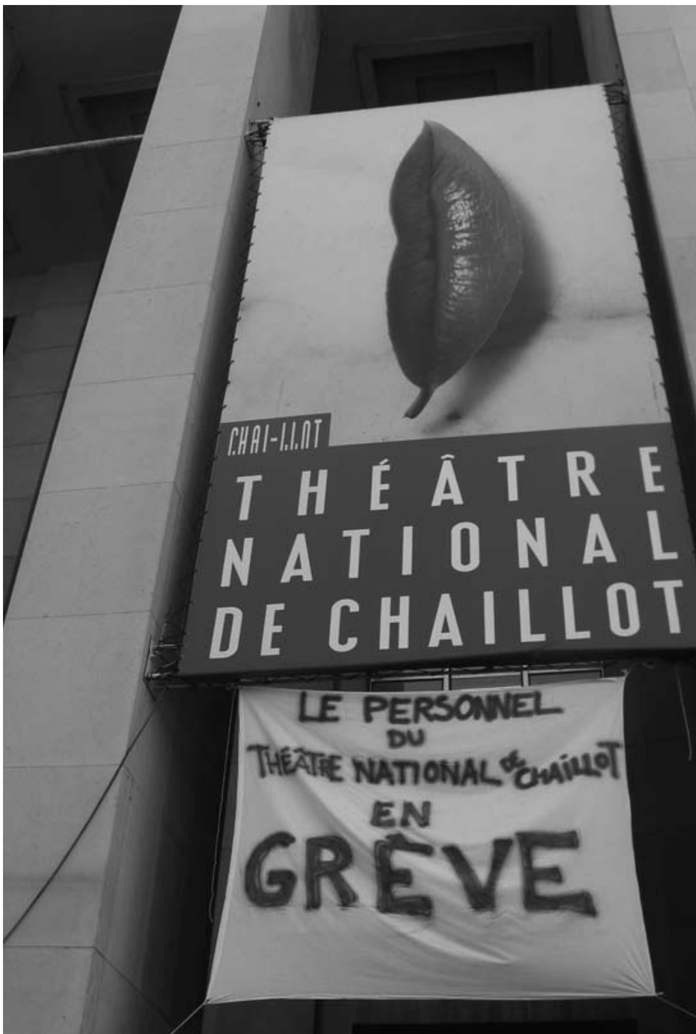
De strijd tegen de pensioenhervormingen bereikt een cruciaal moment. Terwijl de regering en het merendeel van de media ons al weken berichten dat de mobilisaties voorbij zijn, worden er in het hele land blokkadeacties en solidariteitsacties gevoerd en zijn er nog massale demonstraties. Deze wet moet van tafel. Wij verzetten ons tegen de begrafenis van de beweging nu er over de wet gestemd is.

De strategie van de Intersyndicale was voor de arbeiders een mislukking. Maar nu mogen wij niet berusten: wij zijn vastbesloten om de strijd voort te zetten. In talrijke plaatsen hebben de militanten, georganiseerd in verschillende bonden en ongeorganiseerden elkaar gevonden in plaatselijke algemene vergaderingen en collectieven om samen overleg te voeren en te handelen: om de strijdende vakgroepen informatie te geven en te ondersteunen, om de permanente staking uit te breiden en om blokkadeacties te organiseren. Wij willen dat deze beweging van zelforganisatie en gemeenschappelijke actie door blijft gaan, zich uitbreidt en tot een samenwerkingsverband komt.

Deze beweging ligt in de lijn van een groter perspectief, namelijk om een halt toe te roepen aan het beleid van de regering en de werkgevers, die nieuwe aanvallen voorbereiden, met name op de ziektekostenverzekering. Wij blijven ervan overtuigd dat het enige middel om tegen de regering te winnen de economische blokkade en de algemene staking is.

Wij roepen op om verzet te bieden tegen de onderdrukking die steeds gewelddadiger de mensen treft doe meedoen met de sociale beweging.

Wij hebben deze nationale vergadering gehouden om een begin van onderlinge discussie te maken, om ons te coördineren en om gemeenschappelijke actie te voeren. Wij roepen alle strijders op om in Algemene Vergaderingen bijeen te komen als die er nog niet in hun woonplaats zijn. Wij roepen alle interprofessionele AV's en strijdende AV's, intersyndicales met ongeorganiseerden om deel te nemen aan de volgende nationale bijeenkomst in Nantes op zaterdag 27 november 2010, door gemandateerde afgevaardigden te sturen. Wij roepen de vakbonden op om bij deze bijeenkomst waarnemers-sters te sturen.

24 januari 2011

Kroniek en analyse van de sociale strijd in het najaar van 2010

door CNT-AIT Toulouse

Vormen van sociale bewegingen in het departement Gers

[In de stad Auch, departement Gers] heeft de sociale beweging verschillende vormen aangenomen, namelijk:

1 De Intersyndicale: een discontinue reeks van 'harde actiedagen' bestaande uit manifestaties in een vast geregeld parcours, beperkt in tijd en ruimte, samen georganiseerd met de politie. De 'continuïteit' van de beweging bestaat uit een dagelijks afgesproken bijeenkomst tussen 12.00 en 14.00 op een en dezelfde plaats, die 'de symbolische plaats van de strijd' wordt. Deze beweging werd van meet af aan besmet doordat men de algemene vakvergaderingen in het onderwijs (door de vakbond FSU) en a fortiori de interprofessionele algemene vergaderingen (door de FSU, CGT, etc.) heeft geweerd. Dit streven naar neutralisatie ging gepaard met een poging van de Intersyndicale om zich radicaler voor te doen, want ze riepen op tot een soort nepblokkades (tevoren geregeld, ingekapseld en afgeperkt). Alleen hebben op die momenten de gemotiveerde basisbewegingen en de MAP (Mouvement des Assemblées Populaires – Beweging van Volksvergaderingen) min of meer ongeregeld die beperkingen overschreden, soms op een heel spectaculaire manier omdat ze hen belemmerden het woord te voeren en geen gehoor gaven aan hun ontruimingsbevel (bijvoorbeeld bij de blokkade van de Airbus op 27 oktober).

2 De beweging van de lyceïsten: die waren buitengewoon volwassen, ze waren op hun hoede voor usurpatie, ze waren vastbesloten in hun wil om directe actie te voeren en waren hun tijd vooruit doordat ze verdomden te luisteren naar de bevelen van de staat of van de leiding van het departement.

3 De Beweging van de Volksvergaderingen en blokkades (MAP): demonstranten die ontevreden zijn over de Intersyndicale zijn al vanaf de eerste demonstraties bijeengekomen en hebben volksvergaderingen georganiseerd. Die hadden duidelijk als doel om tot directe actie over te gaan tegen het kapitaal en de staat en hen te laten betalen. [...]

De Beweging van de Volksvergaderingen

In tegenstelling tot wat de analisten van 'links' ervan zeggen was deze beweging geen bijdrage aan hun 'harde acties': zij voegde er iets aan toe. Het zijn militanten uit verschillende hoeken die, nadat ze gemerkt hadden dat de Intersyndicale alles neutraliseerde en dat de democratie er ontbrak, nog verder wilden gaan dan die 'harde acties'. Zij wilden volksvergaderingen organiseren, gebruik maken van de oproepen van de intersyndicale om mensen bijeen te brengen en over te gaan tot directe actie. Daarna wilden ze organiseren dat de strijd continu zou doorgaan waarbij de volksvergadering zou besluiten over een actieagenda.

1 *Samenstelling*
De samenstelling van de volksvergadering was vaak redelijk stabiel, met elke keer weer een paar nieuwe mensen. En omdat dat zo bleef, is tijdens de actie onder de militanten aan de basis met heel verschillende ideologieën een wederzijds respect ontstaan. Bovendien vormen de volksvergaderingen een sociale eye-opener en geven ze soms lessen in menselijkheid: er namen mensen het woord die daartoe het minste in staat waren, en dat waren degenen die wisten dat niemand anders dan zijzelf hun zaak zou kunnen verdedigen. En er hebben vaak mensen gehandeld die niet over de mogelijkheden (reizen, geld, communicatie) beschikten om het te doen. Je merkt het: wanneer er 'professionelen' zoals onderwijzers zijn, zijn ze vaak bereid het hoogste woord te voeren, maar in Gers in de volksvergadering is dat totaal anders, omdat ze nagenoeg ontbreken. 'Van het volk' is dus geen ijdel woord!

2. *Organisatie*
A *Democratie en besluitvorming*
De volksvergadering had in toenemende mate aan volwassenheid gewonnen doordat het zich een techniek ging eigen

BDOssier FRANKRIJK

maken en beslissingswerktuigen ontwierp. Van de belangrijkste elementen van deze techniek kun je een lijst maken:
- Tactisch gebruik maken van vergaderingen van de Intersyndicale (het doel was om naast de Intersyndicale een eigen organisatie te vormen, door een volksvergadering bijeen te roepen die kon beslissen over directe acties en verlenging van de demonstatie).
- Steeds herhalen wat de volksvergadering werkelijk is (soeverein, zelf besluiten nemend, georganiseerd, democratisch en onafhankelijk).
- Een noodzakelijke geluidsinstallatie (dit is meer dan een detail: met geluidsinstallaties kun je tegen de boodschappen van de Intersyndicale ingaan, maar je kunt ook mensen horen die niet de gewoonte hebben in het openbaar te spreken).
- Een onafhankelijke geluidsinstallatie (in het begin heeft een groep Solidairen[1] zijn draagbare geluidsinstallatie uitgeleend, die gaf hen de gelegenheid om de actie van de volksvergadering in hun voordeel over te nemen. Het is echt nodig dat de volksvergadering een onafhankelijke geluidsinstallatie op batterijen krijgt en niet afhankelijk is van vakbondscentrales, ook al is dat duur).
- Vorming van een groep met een leuze (een dergelijk blok is verschillende keren gevormd, dat herkenbaar is door een spandoek en die in het centrum van de demonstratie zal moeten staan; ga je buiten het centrum staan, dan betekent dit dat je elke keer deelnemers verliest).
- Er moet een mannetje aanwezig zijn dat getraind is in trucs om de manipulatie van de volksvergadering tegen te gaan (die was nodig omdat er in het begin bureaucraten aanwezig waren die – tot vervelens toe – probeerden de symbolische plannetjes van hun zaakje aan de man te brengen [...]).
- Structurering: eerst een fase van uitwisseling, dan een fase voor besluitvorming, actieagenda, evaluatie, vorming van een commissie, de datum van de volgende (evaluatie) vergadering (er is evenveel tijd nodig – vaak te kort – voor reflectie en uit respect voor de democratie van de besluiten van eerdere volksvergaderingen).
- Bewustwording van de voordelen en valkuilen van de media (na een tijdje kon je de aanwezigheid van de politie en de pers op je vingers natellen; op actieplaatsen werden we 'opgewacht', en daarom moeten we nadenken over een of andere vorm van geheimhouding over afspraken en gegevens na een besluit).

B *Actie*
De actie die de volksvergadering heeft besloten, moet worden uitgewerkt en met logistieke ondersteuning worden georganiseerd. Het is belangrijk verkenningen te doen voor de kennis van de toegangswegen, vluchtroutes en de te verwijderen obstakels die we op de plek zelf kunnen vinden. Verplaatsbare obstakels mogen niet over een paar meter weer opnieuw worden neergezet. De actie moet goed worden uitgelegd, maar dat betekent niet dat we zomaar naar de media moeten lopen.

Epiloog

We moeten nu denken aan de vorming van een actiecollectief voor Gers. Het is niet gemakkelijk te beseffen dat een sociale beweging is afgelopen. Het actiecollectief voor Gers is gevormd als verlengstuk van de volksvergaderingen, zonder dat we er de democratische principes van overnemen. Voor een anarcho-syndicalistische vakbond blijkt het noodzakelijk dat we op ideologisch niveau duidelijk zijn en dat we niet blijven hangen in een bepaald collectief wanneer dit zich hergroepeert op onbestemde grondslagen van meningen van verschillende militante activisten (waarvan het gemeenschappelijke punt eigenlijk het antikapitalisme is). Hier kan het, met alle respect die we koesteren voor die zeldzame mensen die een politiek en militant bewustzijn hebben, heel snel tot activistische of affinitaire ontsporingen komen.

Conclusie

Op een karikaturale manier hebben de vakbondscentrales hun doel bereikt door de sociale beweging te saboteren. Liever willen ze die onder hun controle smeden dan dat ze die willen uitbreiden door de autonomie. In Gers was dit fenomeen geen uitzondering, omdat ze altijd geweigerd hebben een interprofessionele vergadering van arbeiders in staking op te roepen. De miezerige argumentatie die blijkbaar bestaat uit de vrees dat een algemene staking mislukt, loopt uit op een nederlaag zonder dat er in naam van de vakbondseenheid iets is geprobeerd. Maar sommige arbeiders hebben deze strijd-in-het-gelid afgewezen en nieuwe vormen van directe en permanente actie ingevoerd. De uitdaging is nu dat we deze contacten vasthouden die uit die acties zijn ontstaan, zodat we weer aan de slag kunnen gaan zodra de staat weer in een aanval gaat, die niet lang op zich zal laten wachten. We denken met name aan de gezondheidszorg in de sociale zekerheid die binnenkort door Financiën onder vuur zal worden genomen. Wij zullen snel moeten zijn, georganiseerd en doeltreffend in ons antwoord, zonder ons te laten pakken door de repressie. We kunnen ook proberen de aanval vóór te zijn, maar dit zal duidelijk minder mensen op de been brengen...

SIA32 (*sia32@no-log.org*)

Noten:

1 Een groep marxistisch-leninisten of trotskisten die wel voor algemene staking waren, maar zich bij de vakbondsleiding aansloten.

Dit is een ingekorte versie. De originele Franse tekst staat op: http://www.cntaittoulouse.lautre.net/article.php3?id _ article=408&lang=fr

oproepen en mededelingen

oproep

Oproep

Tuinenwerkgroep Buurttuin S.W.O.M.P.

lente – zomer 2011

Altijd al eens groente, fruit, kruiden en bloemen willen zaaien, groeien en oogsten? Dit is je kans !
Permacultuur-tuin SWOMP biedt enthousiaste tuiniers, ervaring of geen ervaring, de mogelijkheid om lekker mee te werken in de tuin.
Naast gezamenlijke werken kun je ook je eigen stukje SWOMP cultiveren op jouw manier.

De bedoeling is dat we maandelijks een dag nemen waarop we samen in de tuin werken. Voor diegenen die daarnaast vaker willen komen, bijvoorbeeld omdat ze hun eigen stukje willen cultiveren, zijn er volop mogelijkheden.

Als je interesse hebt, stuur een mailtje naar swomp4@gmail.com en je wordt op de hoogte gehouden.

Werking Solidariteitskas

A Elk lid van de Vrije Bond heeft bij stakingen, gedragen door de meerderheid van de werknemers, recht op een stakingsuitkering. In bijzondere situaties ook bij stakingen gedragen door een minderheid van de werknemers. Bij dit laatste gaat het om stakingen met een doelstelling die zeer verwant is aan de doelstelling van de Vrije Bond (VB). De uitkering bedraagt 75% van de vermindering aan inkomen, met een maximum van € 50,-* per werkdag.

B Financiële ondersteuning van acties van leden van de VB die werkloos zijn, met name wanneer de leden getroffen worden door sancties op hun uitkeringen. Bij dit laatste is het een voorwaarde dat het gaat om duidelijk aangekondigde collectieve of individuele actie. De doelstelling van de actie moet in de lijn van de doelstelling van de VB liggen. Het weigeren van werk valt hier ook onder, mits voldaan wordt aan eerder genoemde voorwaarde. De VB is namelijk tegen arbeidsplicht. De uitkering bedraagt 75% van de korting met een maximum van € 50,-* per werkdag.

C Het verstrekken van renteloze leningen voor het opstarten van bedrijven in zelfbeheer. Een bedrijf moet meer dan één werkende omvatten. Het uit te lenen bedrag is maximaal € 1.000,-* en moet binnen drie jaar worden terugbetaald.

D Het financieren van initiatieven/acties van (leden van) de VB die vallen binnen de doelstellingen van de VB; per activiteit maximaal € 500,-*.

E Het financieren van initiatieven/acties waaraan, naast andere organisaties, (leden van) de VB deelneemt (nemen) en die vallen binnen de doelstellingen van de VB; per activiteit maximaal € 500,-*.

F Het financieren van initiatieven/acties van organisaties waarvan leden van de VB lid zijn en die vallen binnen de doelstellingen van de VB; per activiteit maximaal € 500,-*.

G Het ondersteunen van landelijke of regionale activiteiten welke georganiseerd worden door leden van de VB en een bijdrage kunnen leveren aan de groei en uitbouw van de organisatie; per activiteit maximaal € 500,-*.

H Minimaal 5% van de gelden die jaarlijks binnenkomen worden gereserveerd voor bijdragen aan (activiteiten van) buitenlandse organisaties waarmee de VB zich inhoudelijk verbonden voelt.

* Deze bedragen worden eens per drie jaar op de Algemene Landelijke Vergadering bijgesteld. Aanvragen worden schriftelijk ingediend bij de solidariteitskascommissie (bij voorkeur via solidariteitskas@buitendeorde.nl of anders Postbus 1338, 3500 BH Utrecht. Gestreefd wordt naar een afhandelingstermijn van een week .

Uitgangspunten Vrije Bond

1 De Vrije Bond streeft naar een anarchistische samenleving waarin een mens zelf kan bepalen hoe het leven in te richten.

2 De Vrije Bond is een organisatie van anarchistische individuen en groepen gebaseerd op:
- de gelijkwaardigheid van alle mensen
- de autonomie van het individu
- zelfbestuur en zelfbeheer, vrije vereniging en federalisme
- een goed milieu en een vitale natuur
- de afschaffing van alle vormen van gezag: bijvoorbeeld economisch, politiek, sociaal, religieus, cultureel of seksueel.
- de opbouw van een vrije samenleving, zonder klassen, lidstaten, of grenzen, gebaseerd op anarchistische werkwijzen en wederzijdse hulp.

3 De totstandkoming van een vrije samenleving zal onmogelijk het werk van de Vrije Bond alleen zijn. Wij willen de anarchistische beweging uitbreiden, bekendheid geven aan onze ideeën en deze verwezenlijken. Directe actie in woord en daad is het belangrijkste middel van de Vrije Bond.

4 Aangezien onderdrukking, kapitalisme en uitbuiting wereldwijde fenomenen zijn, is onze strijd een internationale strijd. De Vrije Bond verwerpt elke vorm van nationalisme en stelt hier tegenover een federalistische organisatie van de maatschappij. Naast het verenigen van anarchistische groepen en individuen in onze directe omgeving, onderhoudt de Vrije Bond ook contacten met anarchisten en anarchistische federaties wereldwijd..

5 De samenleving waar de Vrije Bond naar streeft zal een pluriforme samenleving zijn. Verscheidenheid in anarchiserende ideeën en strategieën door aangesloten groepen en individuen zijn inherent daaraan.

6 De Vrije Bond biedt geen blauwdruk over hoe de toekomstige samenleving er precies uit moet zien. Alleen de praktijk kan dit uitwijzen. Wat de Vrije Bond wel biedt, is een organisatiestructuur waar op anarchistische wijze, mensen van allerlei schakeringen strijdbaar en solidair het debat kunnen aangaan, van elkaar leren en samenwerken.

7 De Vrije Bond initieert en ondersteunt activiteiten die de verwezenlijking van de uitgangspunten bevorderen..

Ja, die bond zie ik wel zitten!

Naam ____________________
Straat ____________________
Postcode __________ Plaats ____________________
Telefoon ____________________
E-mail ____________________

❑ ik geef me hierbij op als lid van de Vrije Bond
❑ ik neem een abonnement op Buiten de Orde

Bon opsturen naar
Vrije Bond, Postbus 9220, 5000 HE Tilburg
of mail naar vrijebond@buitendeorde.nl óf geef je op via www.buitendeorde.nl

Contributierichtlijnen per maand:

Inkomen van 0 t/m 500 euro	€ 2,00	
Inkomen vanaf 500 euro t/m bijstand	€ 4,00	
Inkomen vanaf bijstand t/m minimum	€ 6,00	
Inkomen hoger dan minimumloon	€ 8,00	meer is ook welkom

Abonnement BdO per jaar (gratis voor leden)

Minimumabonnement	€ 7,50	
Kostendekkend abonnement	€ 15,00	meer is ook welkom

Mijn bijdrage maak ik over op giro 5495473 van de Vrije Bond te Amsterdam

Verhalen vertellen

Op woensdag 16 maart gaf ik in het Centre Céramique te Maastricht een workshop 'schrijven' aan leerlingen 5 gym van het Sint Maartenscollege. Dit in het kader van de boekenweek en de Dag van de Literatuur. Mijn bedoeling was het thema van de boekenweek (portretten, curriculum vitae) te combineren met de bijzondere rol van 'verhalen vertellen' in de ontwikkeling van humaniteit en menszijn. Daaraan lagen twee gedachten ten grondslag. De eerste is dat door de enorme informatiegolf die ons o.a. via internet overspoelt en het wegvallen van collectieve duiding (bv. via kerk of politieke voorkeur) de maatschappelijke samenhang verloren dreigt te gaan. De tweede komt voort uit de toenemende, ontsporende individualisering en verhuftering van de samenleving, waarin empathie, medegevoel voor de ander, kwijnend is.
Onlangs las ik het interessante boek 'Vertellingen' van filosoof Richard Kearney. Verhalen vertellen (narrativiteit) is voor de mens even fundamenteel als eten, schrijft hij. Eigenlijk nog fundamenteler, want voedsel houdt ons in leven, maar verhalen geven ons leven waarde. Zij maken ons mensen tot wat we zijn. Volgens hem is hierbij sprake van twee fundamentele mechanismen. Allereerst het ordenende mechanisme. In een verhaal brengen we de chaos van versplinterde gebeurtenissen, gevoelens en feitjes tot een samenhangend, betekenisvol geheel. Daarnaast is er het bindend mechanisme. Door een verhaal te vertellen en te luisteren (te lezen) ontstaat een gedeelde, herkenbare wereld. Verhalen vertellen, luisteren, lezen vormt de basis van menselijke relaties, van menselijkheid. Daarmee kom ik terug bij de tweede gedachte die me inspireerde tot het opzetten van deze workshop: het kwaad van toenemende individualisering. Al die Dikke Ikken die zoveel ruimte in beslag nemen (de term is van sociaal-filosoof Harry Kunneman). De moderne mens toont vooral zijn opgekamde uiterlijk, zijn spierballen en een apotheose aan decibellen. Van eruditie en weloverwogen innerlijk overleg valt meestal slechts weinig te bespeuren.
In de krappe tijd die me in het Centre Céramique gegeven was, trachtte ik de aanwezige leerlingen een rudiment van empathie aan te reiken. Ik vertelde dat je bij schrijven (verhalen vertellen) eigenlijk een grote trechter gebruikt waarin je allerlei ingrediënten gooit om tot een verhaal te komen. Daarbij gebruik je al je zintuigen; zien, luisteren, ruiken, proeven en voelen, plus een zesde zintuig dat je kunt omschrijven als intuïtie, creativiteit, ervaring, genialiteit, empathie etc. Vervolgens vroeg ik ze op een vel papier hun uiterlijk (de vorm van het hoofd, gezichtskenmerken, lichaam) te beschrijven en daarbij al die zintuigen te gebruiken. Let wel: ik vroeg niet naar hun innerlijk, alleen naar de buitenkant, datgene wat zij, meer dan alle anderen in hun leven, het beste kennen.
Op grond van het verhaal dat ze elkaar vertelden, kwamen ze er al snel achter dat hun 'zelfbeeld' niet herkend werd door klasgenoten met wie ze toch al vijf jaar een groot deel van hun leven deelden. Dat riep/roept uiteraard een groot aantal vragen op. Waarom is het zo lastig om een goed, herkenbaar beeld van jezelf te geven? Is de ander die jij ziet wel degene die hij of zij probeert te zijn? Lopen we niet allemaal met verwarrende maskers rond? Moeten we niet méér naar het innerlijk kijken om dat diffuse zelfbeeld karakter en vorm te geven? En uiteindelijk: moeten we misschien toch iets meer moeite doen om elkaar verhalen te vertellen?

Uw vriend, Peter Lenssen

